

VÅRD- OCH UNDERHÅLLSPLAN

WERNERSKA VILLAN

NOVEMBER 2013

higab

acanthus
arkitektur & kulturvård

- 1 Inledning
- 2 Presentation av byggnadsminnet
- 3 Historik
- 4 Kronologi
- 5 Byggnadsminnesförklaringen
- 6 Värdebeskrivning
- 7 Byggnadsbeskrivning exteriör och interiör
- 8 Antikvariskt åtgärdsprogram, exteriör
- 9 Rumsbeskrivning
- 10 Antikvariska riktlinjer

INLEDNING

Vård- och underhållplanen för Wernerska villan är utförd på uppdrag av Higab. Den ska fungera som ett praktiskt styrdokument i den dagliga förvaltningen för förvaltare och ägare, myndigheter, entreprenörer, konsulter och hyresgäster. Planen utfördes mellan maj och oktober 2013 av Acanthus Arkitektur & Kulturvård.

Medverkande

Maria Olovsson och Jenny Torle, bebyggelseantikvarier på Acanthus har ansvarat för Vård- och underhållsplanen. Målerikonservator Maria Lagerqvist, Lagerqvist & Gabrielsson Konserveringsateljé, har tagit fram ett konserveringsprogram för de akuta skadorna i övre och nedre våningens skyddade rum. Gällande tekniska installationer så har Ivan Pettersson på Rejlers Ingenjörer utfört en El-besiktning och Kenneth Mattsson Ramme på K.M.R. Luftbehandling, VVS konsulter, har utfört en VVS-besiktning.

Higab som är ägare och förvaltare av huset har aktivt deltagit under planens framtagande genom projektledare Charlotte Stening, underhållsplanerare Lars Holmqvist, administratör Lena Olsson och fasighetstekniker Jens Bonnier. Higab har delgett material, ritningar, information om tidigare renoveringar och underhåll samt deltagit i diskussioner om planens upplägg och innehåll. Representanter för hyresgästerna i huset, Andreas Dahlqvist på Semrén och Månsson samt Anders Olsson på Stadsledningskontoret har bidragit med värdefull information. Lena Emanuelsson, handläggare på Länsstyrelsen i Västra Götalands län har bidragit med kunskap och information samt varit med på möten och diskussioner. Planen har utförts med bidrag från Länsstyrelsen.

Innehåll

Vård- och underhållsplanen beskriver Wernerska villan dess nuvarande status och åtgärdsbehov.

Åtgärderna har tagits fram utifrån det kulturhistoriska värdet som byggnaden innehar.

Planen består av två delar varav del 1 innefattar, historik, kronologi, byggnadsminnesförklaringen, värdebeskrivning, byggnadsbeskrivningar, antikvariskt åtgärdsprogram, rumsbeskrivningar och antikvarisk riktlinje. Del 2 innefattar åtgärdsprogram, konserveringsprogram, tekniska besiktningar och bilagor med historiska bilder och ritningar.

Arbetsmetod

Vi har inventeringsmässigt jobbat oss igenom huset exteriört och interiört. För att kunna ge förslag till åtgärder har vi studerat byggnadens historik, arkitektur, inredning, gestaltning, planlösning, proportioner, snickerier, ytskikt, färgsättning, skadebild och tekniska uppbyggnad. Efter att ha landat i byggnaden och dess värden arbetade vi vidare med byggbesiktning, rumsbeskrivning, fotodokumentation och att analysera de kulturhistoriska värdena. Frågor om autenticitet, förändringar, ombyggnader och förvanskning har diskuterats och belysts på flera sätt.

Fastighetsuppgifter

Fastighetsbeteckning: Lorensberg, 06:42 Fågelvik 1

Benämning: Wernerska villan

Adress: Parkgatan 25, Göteborg

Ägare och förvaltare: Higab AB

Hyresgäster: Semrén och Månsson Arkitektkontor och Stadsledningskontoret i Göteborg.

PRESENTATION AV BYGGNADSMINNET

Omgivningar

Nya Allén med den anslutande Kungsparken utgör Vasastadens gräns mot city och är områdets viktigaste park. Kvartieren längs parkbältet har utformats med tanke på det öppna läget. De är mindre än övriga kvarter i Vasastaden och vänder symmetriska, monumentala fasader mot Parkgatan. Även mot tvärgatorna har de yttersta byggnaderna eleganta fasader och små förträdgårdar inramade med järnstaket.

Exteriör

Wernerska villan innehöll ursprungligen 20 rum med kök och stall. En källarvåning, två bostadsvåningar och en vindsvåning. Byggnadens framsida är uppförd med en framträdande mittrisalit som kröns av en balustrad och ett överstycke med segmentgavel. Den rikt dekorerade putsarkitekturen i sockelväning, mittrisalit och taklist kontrasteras mot tegelytorna i övervåningen. De arkitektoniska förebilderna var hämtad från norra Tyskland. Villan i nyrenässans var en av den tidens mest praktfulla byggnader i Göteborg med en interiör som visar ett förmöget borgarhem. Byggnaden består av två våningar med den förnäma övervåningen i varmrött frankfurtertegel, dekorerad med granitkolonner, ljusa pilastrar och balkonger. Fasaden avslutas upptill med en skulptural fris och takgesims. Mot Teatergatan finns ett burspråk utsmyckat av skulptören Edvard Barmbeck.

Byggnadens fasad från nordväst.

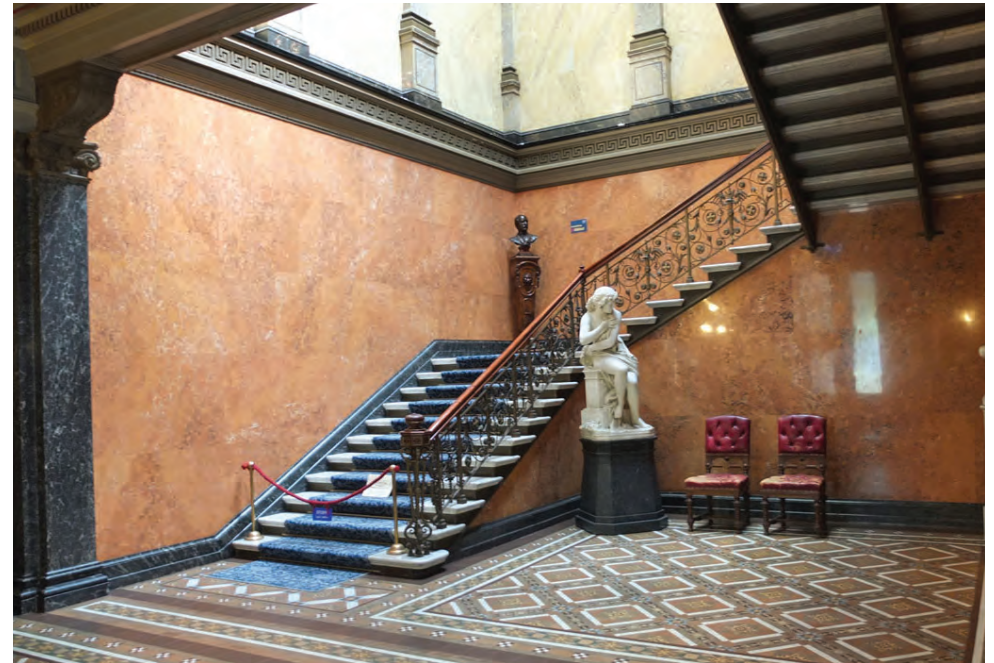
Sydvästra fasaden.

På fasaden mot Teatergatan är på övervåningen försedd med ett halvrunt burspråk som bärs upp av fyra bandade kolonner. Mellan burspråkets fönster sitter långsträckta karyatider i antik dräkt. På sidorna om burspråket finns dekorationer i form av runda medaljonger och under dem girlander. Trädgården nedanför är liten. På fasaden mot Chalmersgatan finns ett fyrkantigt burspråk och i hörnet mot Storgatan finns en loggia som leder u i trädgården. Fasaden mot Storgatan är den minst påkostade fasaden. Där finns en gård med köksingång mellan villans båda flyglar och över denna en piskbalkong. Flyglarna mot Storgatan består av en våning varav den östra ursprungligen innehöll stall för flera hästar och en vagnsbyggnad. Attikan på denna fasad är försedd med fönster. Rummen här uppe innehöll tjänsterum för husan, kokerskan och andra anställda.

Interiör

Interiört leder en storslagen marmortrappa upp genom vestibulens två våningar. Både nedre och övre vestibulen är rikt utsmyckad med marmorstuck på väggarna i sammanhängande fält samt pilastrar som avslutas med korintiska kapital. Den övre vestibulens tak har storslagna utsmyckningar i form av målade stuckaturfält i guld och kobolt samt glaslanterniner med etsat glas.

Från övre vestibulen leder dörrar till byggnadens finrum såsom matsal, salong och förmak. Det som är gemensamt för dessa rum är att de är i princip intakta med både fast och lös inredning, en komplett högborgerlig boendemiljö från 1880-talet. Här finns även det som en gång var herrskapets sovrum samt bibliotek. I våningens södra delar finns de rum som förknippas med själva driften av bostaden såsom kök, serveringsgång, tjänstebostäder och piskbalkong.

Nedre vestibulen med trappa upp till övre våningen.

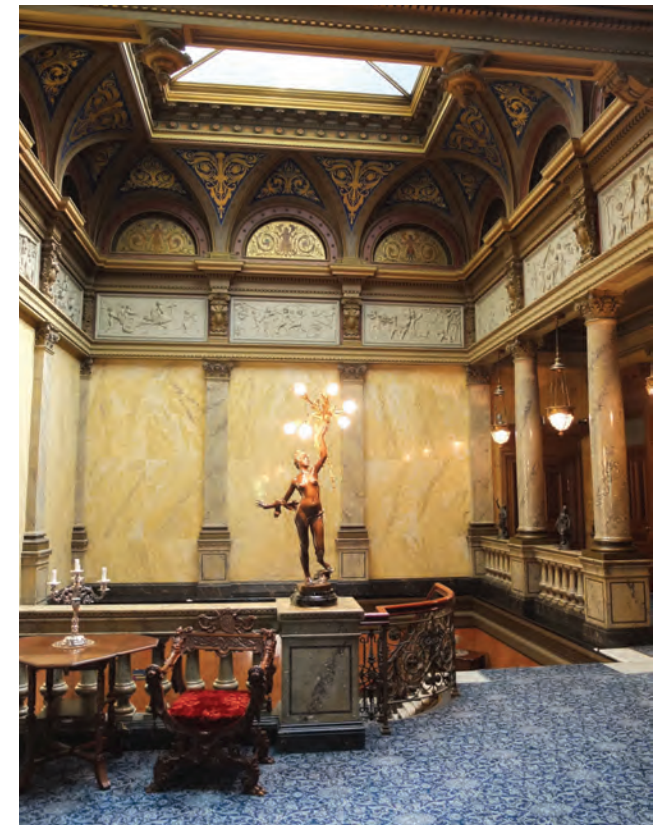

Salongen på övre våningen.

I nedre våningen fanns också representationsrum såsom rökrum och biljardrum. Inredningen i dessa rum är delvis bevarad. Gatuplanet är idag inrett som kontor och huserar för närvarande arkitektkontoret Semrén och Månsson. De södra delarna av gatuplanet utgjorde också utrymme för själva driften av bostaden, såsom bostad för kusk, portvakt och stall samt vagnsbod. Dessa delar är idag kraftigt ombyggda och renoverade.

Serveringsgång på övre våningen.

Övre vestibulen.

Förmaket.

Matsalen.

HISTORIK

Denna palatsliknande privatbostad uppfördes 1889 av grosshandlaren Carl Wijk och hans hustru Emma Helena Röhss efter ritningar av Adrian Crispin Petersson. Byggnaden kallades då Wijkska palatset. Wernerska villan uppförd av byggmästare N Andersson & Co. Elektriskt ljus och gasledning var installerat från början, detta gjorde byggnaden till Göteborgs första privatbostad att förses med elektricitet. När Carl Wijk dog övertogs villan av den äldste sonen Carl Olof Wijk som sedan sålde den till affärsmannen och textilfabrikören Gustaf Werner år 1915. Werner testamenterade, vid sin död 1948, byggnaden samt all inredning till Göteborgs stad på villkor att hans systrar fick bo kvar livet ut. Dessutom uttryckte han en önskan om att så mycket som möjligt skulle bevaras i ursprungligt skick. Gustaf Werner gjorde knappt några förändringar i huset men kom genom åren att samla på sig ett stort antal svenska och utländska konstverk. Med huset följde även tavlor av Gustaf Cederström, Bruno Liljefors, och Anders Zorn. De flesta av dessa konstverk är nu överflyttade till Konstmuseet. Under hösten pågår en utställning på Göteborgs konstmuseum som visar konst från Wernerska villan under namnet, *En dold skatt*.

Wernerska villan 1942. Fotot tillhör Göteborgs stadsmuseum (GSM).

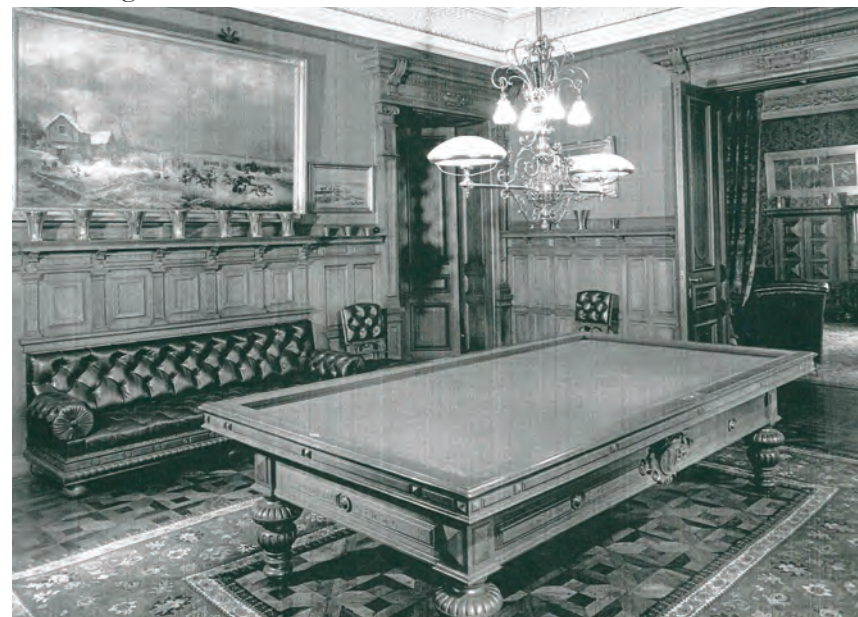
Wernerska villans södra fasad 1958. Fotot tillhör GSM.

Bild från övre vestibulen på Wijkska tiden.

Efter att systerarna gått bort 1956 respektive 1957 genomfördes en omfattande renovering. Det var främst nedre våningen som renoverades och byggdes om till kontorslokaler. En stor del av originalinredningen förändrades. Lokalerna hyrdes efter genomförd renovering av Handelskammaren. Idag rymmer nedre våningen kontorslokaler för arkitektkontoret Semrén och Månsson. Övre våningen förändrades också men det var främst kök-och tjänstebostadsdelen som renoverades. Våningens offentliga representativa rum såsom vestibulen, matsalen, salongen och förmaket är näst intill intakta. Dessa rum används nu främst till representation för Göteborgs stad.

Wernerska villan byggnadsminnesförklarades den 24 oktober 1968, och sedan 1991 är den ett av alla historiska hus som ägs och förvaltas av Higab.

Biljardrummet, 1958.

*Övre vestibulen
1958. Fotot tillhör
GSM.*

Matsalen 1942. Fotot tillhör GSM.

Salongen som den såg ut 1942. Fotot tillhör GSM.

Ägarna

Carl Wijk

Under sommaren 1889 flyttar familjen in som består av grosshandlare och kommersrådet Carl Wijk, hustrun Emma född Röhss och deras barn Carl Olof, Hakon och Olga. Den nya palatsliknande villan var som gjord för fester. Ingen mindre än Oscar II var både middagsgäst och nattgäst i huset och eliten ur Göteborgs societet inbjöds till återkommande fester och middagar.

Carl Wijk bodde i villan fram till sin död i juli 1907. Sonen Carl Olof Wijk tog över huset men säljer det 1915 till grosshandlare Gustaf Werner. Försäljningen av fastigheten väcker viss uppmärksamhet och den 15 april 1915 kan man läsa i Handelstidningen:

”Stor fastighetsaffär. Wijkska villan såld. Fastigheten nr. 5 och 6 i stadens 14:de rote med adress Parkgatan 25, den s.k. Wijkska villan, har av kapten Hakon Wijk genom stadsmäklare Willgot Kullgren försålts till grosshandlare Gustaf Werner i aktiebolaget Werner & Carlström. Priset är obekant, men fastighetens taxeringsvärde är 340.000 kr. Villan är som bekant ett av de elegantaste privathusen i Göteborg, både vad det yttre och inre beträffar. Stora salongen är över tjugo meter lång och har motsvarande bredd och inredningen är på det hela taget mycket luxös. Man kan göra sig en föreställning härom, då man erfar att antalet tjänsterum icke är mindre än fjorton.”

Gustaf Werner

Gustaf Werner föddes 1859 i Bollebygd. Efter studier på läroverk, handelsinstitut och utomlands i Tyskland och Frankrike arbetade han i textilhandelsföretaget Aug. Werner & C:o AB, som grundats av hans äldste broder August. Den 1 april 1885 grundade Gustaf Werner tillsammans med en jämnårig kompanjon, Wilhelm Carlström, företaget Werner & Carlström för en grossförsäljning av textilvaror, främst garn av ylle och bomull. 1896 efter studier i England grundades Göteborgs Kamgarnsspinneri, och företaget omvandlades till aktiebolag. Efter att kompanjonen Carlström begått självmord med eldvapen i Slottsskogen 1907 var Werner ensam bolagets VD och styrelseordförande.

Gustaf Werner är mån om sitt hus och vårdar husets inredning och inventarier mycket väl. Han tillför dessutom en konstsamling som är unik. Här fanns målningar av Bruno Liljefors, Anders Zorn, Ernst Josephson och Carl Larsson. Många av konstverken donerades till Konstmuseet. Göteborgs stad tog över den palatsliknande villan inklusive en mängd värdefulla inventarier 1958. Werner dog ogift och ligger begravd på Östra kyrkogården i Göteborg.

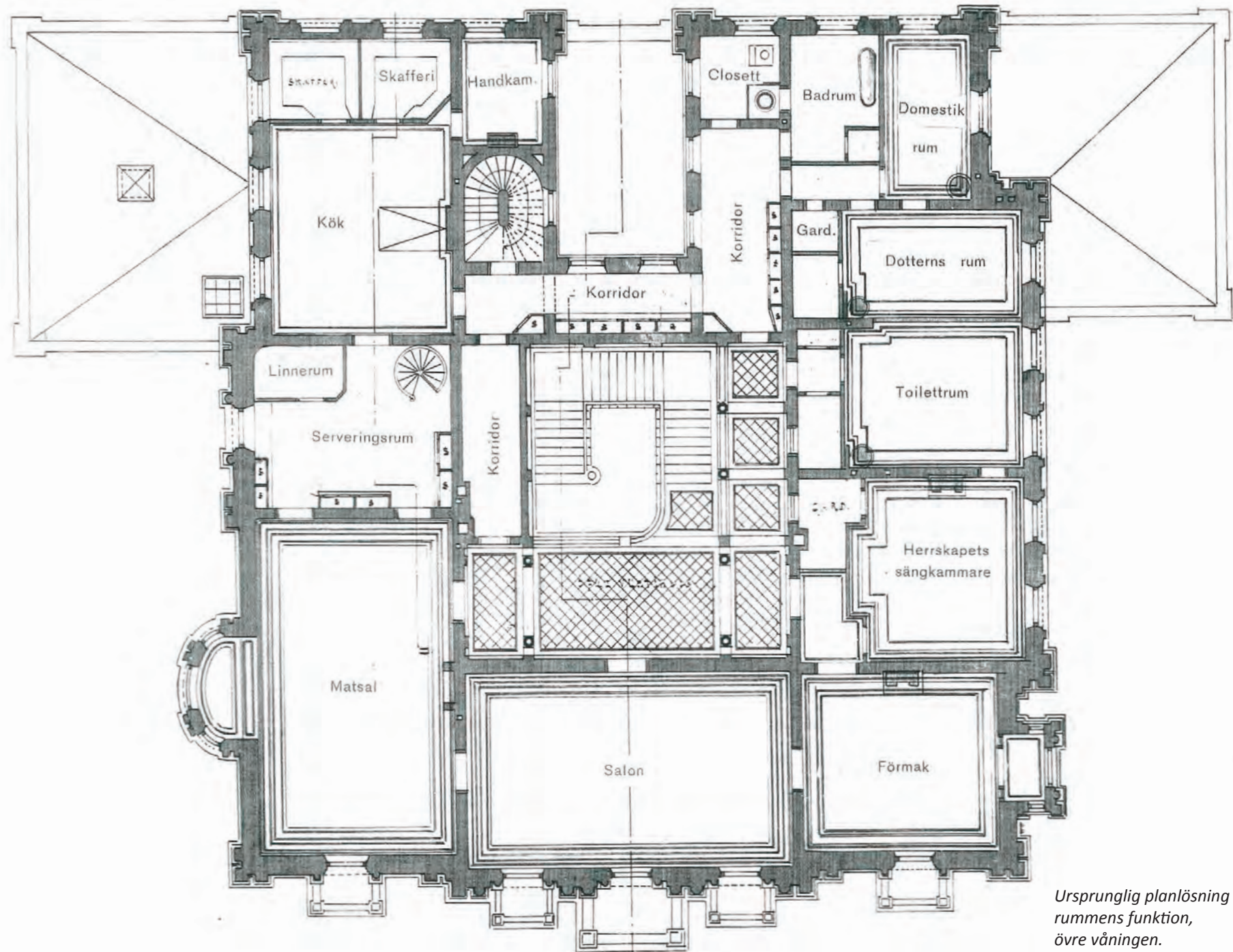
Gustaf Werner var också en av Göteborgs mest generösa donatorer. Bland annat fick staden såväl som musikaliska högskolan och Handelshögskolan ta emot betydande donationer. Den 14 oktober 1916 donerades en miljon kronor till en teaterfond för Göteborg, ”Göteborgs stads teaterfond” Fonden la grunden för uppförandet av Göteborgs stadsteater.

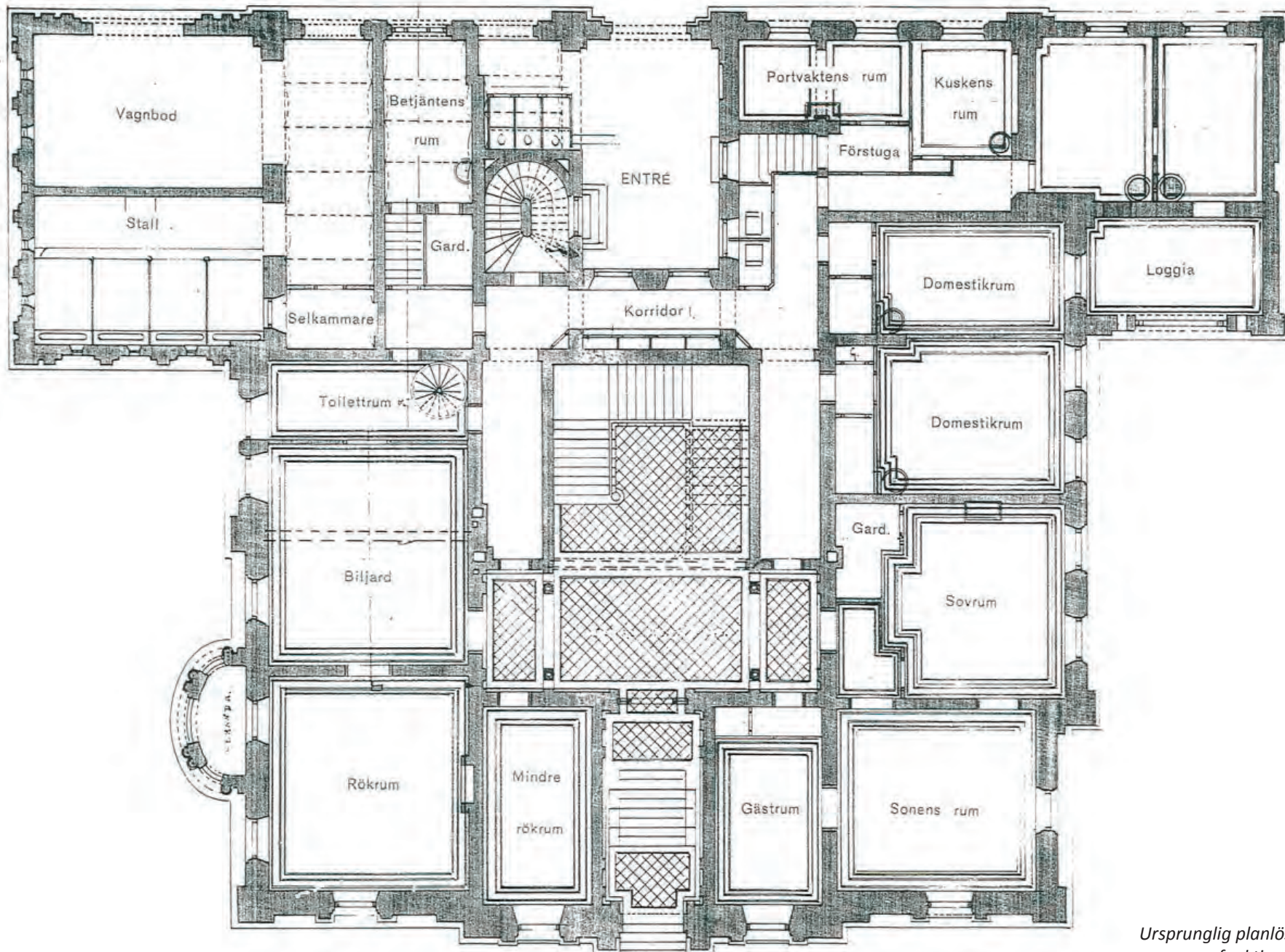
Carl Wijk.

Gustaf Werner.

Ursprunglig planlösning samt rummens funktion, övre våningen.

Ursprunglig planlösning samt rummens funktion, nedre våningen.

Kronologi

- 1883 Kommerserådet Carl Wijk köpte år 1883 tomten och gav uppdraget åt arkitekt Victor Adler att lämna förslag på en villa.
- 1886 Ett nytt förslag till privatbostad kallad Wijkska palatset ritat av arkitekt Adrian Crispin Peterson fastsätts 14 dec 1886. Byggmästare N Andersson & Co.
- 1889 Familjen Wijk flyttar in i palatset, med 20 rum och kök, stall mm under sommaren. Invigning firades den 9 oktober 1889.
- 1915 Wijkska villan såldes av kapten Hakon Wijk till grosshandlare Gustaf Werner. Den 15 april 1915. Gustaf Werner testamenterade innan sin bortgång 1948, hela fastigheten med alla inventarier till Göteborgs stad med villkoret att hans systrar, Hilda och Maria skulle få bo kvar så länge de levde. Dessutom önskade han att så mycket som möjligt skulle bevaras i ursprungligt skick. Werner samlade på sig ett stort urval av konst av kända svenska konstnärer. Systrarna avled 1956 och 1957.
- 1950 Göteborgs stad fick lagfart på byggnaden. En omfattande renovering genomfördes.
- 1958 Handelskammaren hyrde lokalerna på bottenplan. Exportföreningen var också i lokalerna vid denna tid. Omfattande interiör förändring. Arkitekt Nils Einar Eriksson. Sedan denna renovering har staden använt villans övre våning som representationsvåning. Ny ventilationsanläggning, värmeledningar, vatten - och avlopp och el. Inredning av badrum, kök och WC i övre våningen. Ny skåpsinredning i serveringsrum, förändring i korridor. Installation av brandlarm. Oljeledningsinstallation i pannrummet. Porttelefon och nya lås installeras. Elektronisk svagströmsanläggning installeras. Ombyggnad av östra flygeln till kontor.
- 1959 Bottenvåning, ritning till förändring i biblioteket av Nils Einar Eriksson. Fjärrvärmeanslutning.
- 1962 Göteborgs stads fastighetskontor. Inredning på vindsvåning, toalett och rum, (biljardrummet på vinden). Värme-, el- och sanitäranläggning.
- 1968 Wernerska villan byggnadsminnesförklaras 24 oktober 1968.
- 1974 Spiraltrappa mellan källarvåningen och bottenvåningen anläggs.
- 1981 Grindar på gården samt soprum uppförs.
- 1984 Interiör renovering. Renovering genom rengöring och ommålning av snickerier, tak- och takfönster, foder och golvsockel. Korridor och garderober renoverades. Ny klädhylla och tapet.
- 1985 Interiör renovering. Nya toaletter anläggs.
- 1988 Lund & Valentin arkitekter. Elanläggning, armaturer, rördragningar mm.
- 1990-talet Hasselblad center hyrde huset som kontor.
- 2000 Omfattande exteriör renovering, tak och fasad.
- 2006 Komplettering av ytterport, efter ritningar av Semrén & Månsson.
- 2007 02 Landskap upprättar en plan för trädgården.
- 2008 Smidesräcket runt trädgården restaurerades.

BYGGNADSMINNET

Ett byggnadsminne är det starkaste kulturhistoriska skyddet bebyggelse i Sverige kan få. Byggnadsminnen berättar om historiska skeenden och hur samhället över tid förändrats. Berättelserna rymmer även specifika händelser och enskilda personers historia. Över 2000 anläggningar och miljöer i Sverige är skyddade som byggnadsminnen.

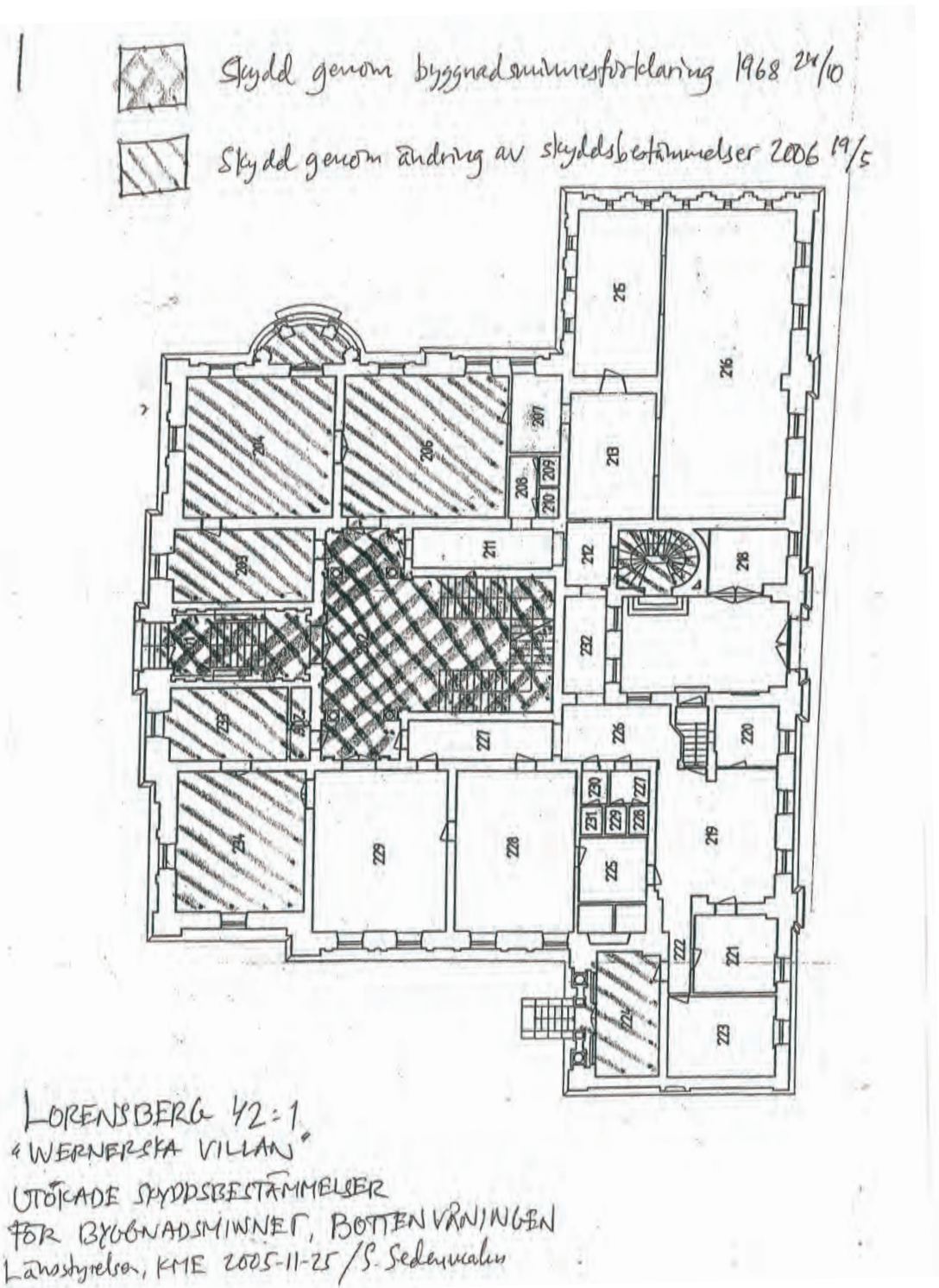
Syftet med byggnadsminnen är att bevara spår av historien som har stor betydelse för förståelsen av dagens och morgondagens samhälle och att garantera människors rätt till en viktig del av kulturarvet. För att reglera hur det kulturhistoriska värdet ska tas tillvara fastställs skyddsbestämmelser eller föreskrifter för varje byggnadsminne.

Enskilda byggnadsminnen

Länsstyrelserna har möjlighet att genom Kulturminneslagens tredje kapitel byggnadsminnesförklara sådana byggnader och anläggningar som genom sitt "kulturhistoriska värde är synnerligen märkliga eller som ingår i ett synnerligen märkligt bebyggelseområde".

Länsstyrelserna har tillsynsansvar över byggnadsminnena och prövar frågor om tillstånd till åtgärder som strider mot skyddsbestämmelserna. De som äger ett byggnadsminne har möjlighet att söka bidrag för de antikvariska överkostnader som kan uppstå vid till exempel restaurering.

Byggnadsminneslagen är avsedd att skydda byggnader mot rivning och mot förändringar som minskar det kulturhistoriska värdet. Genom samarbete med antikvarisk expertis och ägaren till ett byggnadsminne kan reparations- och ombyggnadsarbeten utföras på ett sådant sätt att byggnadens kulturhistoriska värde bevaras.

Byggnadsminnesförklaring

Byggnadsminnesförklaring samt beslut om ändring av skyddsbestämmelser för byggnadsminnesförklarade fastigheten Lorensberg 42:1, Wernerska villan, Göteborgs kommun. Wernerska villan förklarades som byggnadsminne 1967. Beslut togs om ändrade skyddsbestämmelser 2006, då fler av byggnadens interiörer skyddades.

Beslut

...”Enär den Wernerska villan i Göteborg bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och med hänsyn därtill är att anses som synnerligen märklig samt under beaktande av vad i övrigt i ärendet förekommit, förklarar riksantikvarien, jämlikt 1§lagen den 9 dec 1960 om byggnadsminnen härmed Wernerska villan i 42 kv. Fågelvik i Göteborg för byggnadsminne. (1967).

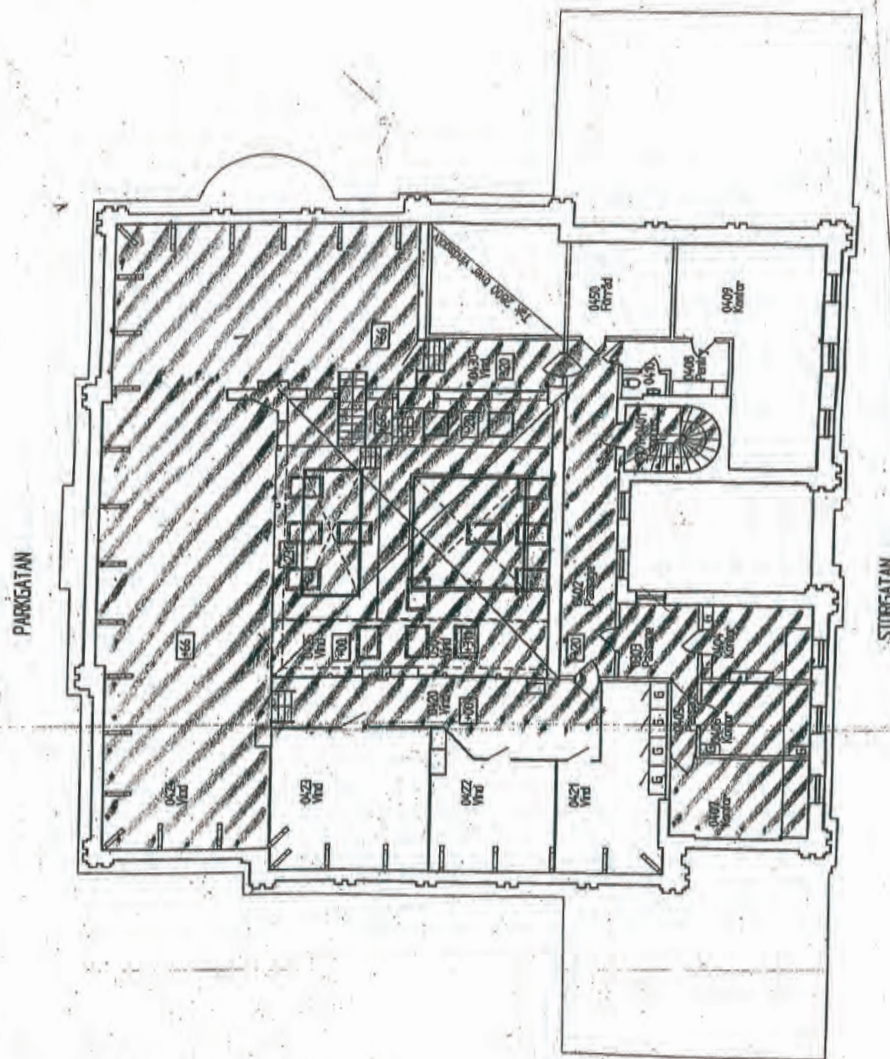
Skyddsföreskrifter

Nedan följer utdrag från de skyddsbestämmelser som gäller sedan beslutet om ändring av skyddsbestämmelser upprättades 2006.

1. Byggnaden får inte rivas.
2. Byggnaden får inte byggas om, byggas till eller på annat sätt förändras.
3. I byggnaden får inte ingrepp göras i stomme. Vestibulens, trapphallens och kökstrapphusets inredning och ytskikt får inte förvanskas.
4. Ingrepp får inte göras inom representationsvåningen eller de på bifogade planritningar markerade delarna av bottenvåningen och vinden vad gäller planlösning eller fast inredning med dess ytskikt.
5. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Underhåll skall utföras med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart så att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Skydd genom ändring av skyddsbestämmelser 2006 19/5

LORENSBERG 42:1
"WERNERSKA VILLAN"

ÖTKÄDE SKYDDSBESTÄMMELSER
FÖR BYGGNADSMINNET, VINDEN
Länshyrslsen, KME 2005-11-25 / S. Söderman

6. Förgårdarna och innergården får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Tillbehör som staketen och portmuren med dess portblad får inte tas bort eller ändras. Förgårdarna skall vara planterade med gräs och prydnadsväxter. Planteringarna skall vara anpassade till byggnadens egenart.

Program – Skydd

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i Göteborg 1999

Skydd enl. MB 6 kap § 3. Riksintresse: hela området.

Skydd enl. KML 3 kap. Byggnadsminnen: Lorensberg 42:1.

Motivering

I byggnadsminnesförklaringen 1967, där förutom exteriören endast de mest representativa interiörerna belades med skyddsföreskrifter, återspeglas kulturminnesvårdens dåvarande monumentinriktade perspektiv. Vindens bostadssvit för tjänstefolk, domestikutrymmen och lanterninkomplex för dagerförsörjning till den underliggande paradvåningen utgör kompletterande miljöer av stort pedagogiskt värde för byggnadsminnet i sin helhet. Länsstyrelsen anser att de nya skyddsbestämmelserna på ett nyanserat sätt tillgodoser fastighetens samlade kulturmiljövärde.

VÄRDEBESKRIVNING

Kulturhistorisk värdering

- Wernerska villan är mycket tidstypisk i sitt arkitektoniska uttryck. Byggnaden uppfördes som ett italienskt renässanspalats, inredd med de allra senaste moderniteterna såsom elbelysning och centralvärme samt en synnerligen påkostad exteriör och interiör. Byggnadens exteriör och interiör symboliserar makt och rikedom. Det faktum att en av dåtidens mer betydande arkitekter Adrian Crispin Peterson anlätades för uppdraget förstärker byggnadens arkitekturhistoriska värde.

- Den omgivande trädgården med staket, grindar och planteringar anpassade till byggnaden innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

- Inredningen speglar en delvis komplett högborgerlig miljö från 1880-talet. Matsal, salong och förmak samt vestibuler uppvisar en helt igenom autentisk interiör med lös och fast inredning samt inventarier. Interiören är ritad och planerad in i minsta detalj, golvens mönstrade parkett, väggarnas uppbyggnad i stuckomarmor, boaseringar, lister och pilastrar såväl som takens stuckaturer, målningar, ornament och lanterniner. Delar av interiören förändrades 1958. Fast inredning i serveringsgång och kök samt loggians glasade väggparti mot trädgården ritades av den erkända arkitekten Nils Einar Eriksson och innehar således ett kulturhistoriskt värde.

- Byggnaden har många konstnärliga utsmyckningar av hög klass. Takdekorationer och glasmålningar är utförda av konstnären Reinhold Callmander samt reliefer, exteriört och interiört utförda av skulptören Edvard Brambeck. Byggnadens exteriör såväl som interiör uppvisar höga konstnärliga värden.

Wernerska villans rikt dekorerade huvudfasad. Uppförd med det italienska renässanspalatset som förebild.

Interiören är mycket påkostad med stora delar av fast inredning bevarad såsom boaseringar, gyllenlädertapeter, kakelugnar och eldstäder.

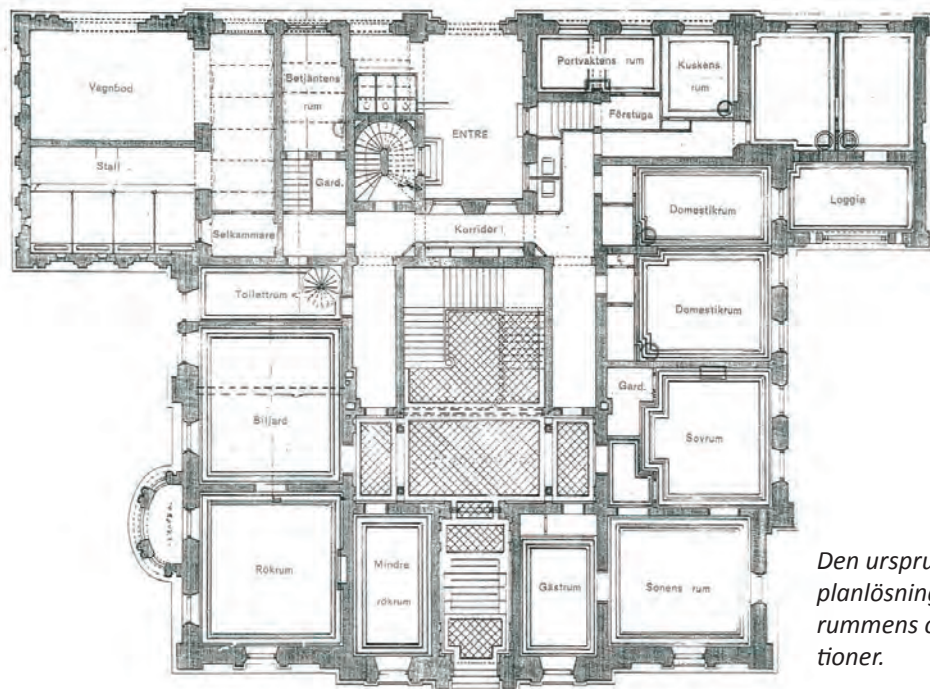
Salongen.

- Planlösningen i byggnadens olika våningsplan är av högt kulturhistoriskt värde då det tydligt och pedagogiskt visar hur ett högborgligt hem var uppbyggt och användes under 1880-talet. Byggnaden representerar ett högborgligt hem med stall, vagnsbodar, tjänstebostäder, kök, serveringsgångar och rummen avsedda för representation såsom salonger, matsal och rökrum. Vinden är också mycket välbevarad med tjänsterum och lanterninkomplex. Ursprunglig planlösning och rummens användningsområde är av socialhistoriskt- såväl som ekonomihistoriskt intresse.

- De tidigare privata ägarna av fastigheten, Carl Wijk och Gustaf Werner, har haft stor betydelse för Göteborgs utveckling som handelsstad. Deras förmögenheter har legat som grund för flera donationer inom kulturfältet såsom Göteborgs konstmuseum och stadsteatern. Byggnaden utgör idag ett slags monument över deras livsverk, ett byggnadsminne med person historiskt värde.

Rikt dekorerade väggar och taklanternin i vestibulen. Målningsdekorationerna är utförda av konstnären Reinhold Callmänder och reliefen är gjord av skulptören Edvard Brambeck.

Den ursprungliga planlösningen med rummens olika funktioner.

Vinden med de båda lanterninkomplexen.

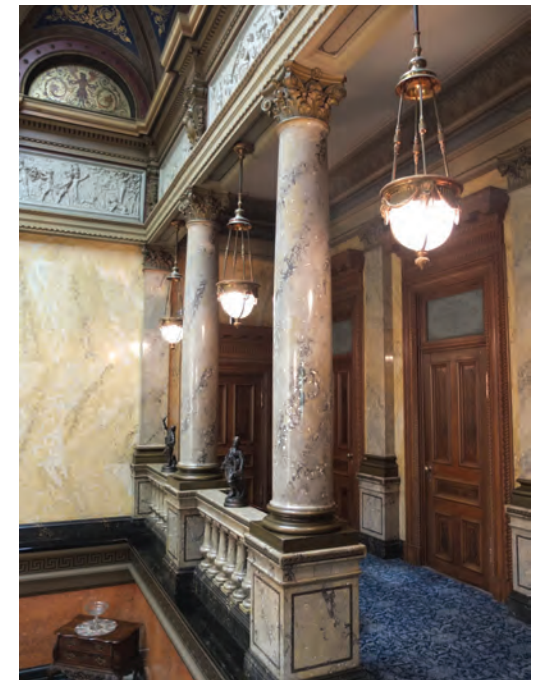
Från trappan upp mot övre vestibulen.

Lilla salongen eller förmaket som det också kallas.

Ekparket i det stora rökrummet på övre våningen. Geometriskt mönster är återkommande i herrrummen.

Byggnaden har många originalarmaturer bevarade, här tre taklampor i övre vestibulen.

Köket, med skåpsinredning och hyllor från renoveringen 1958.

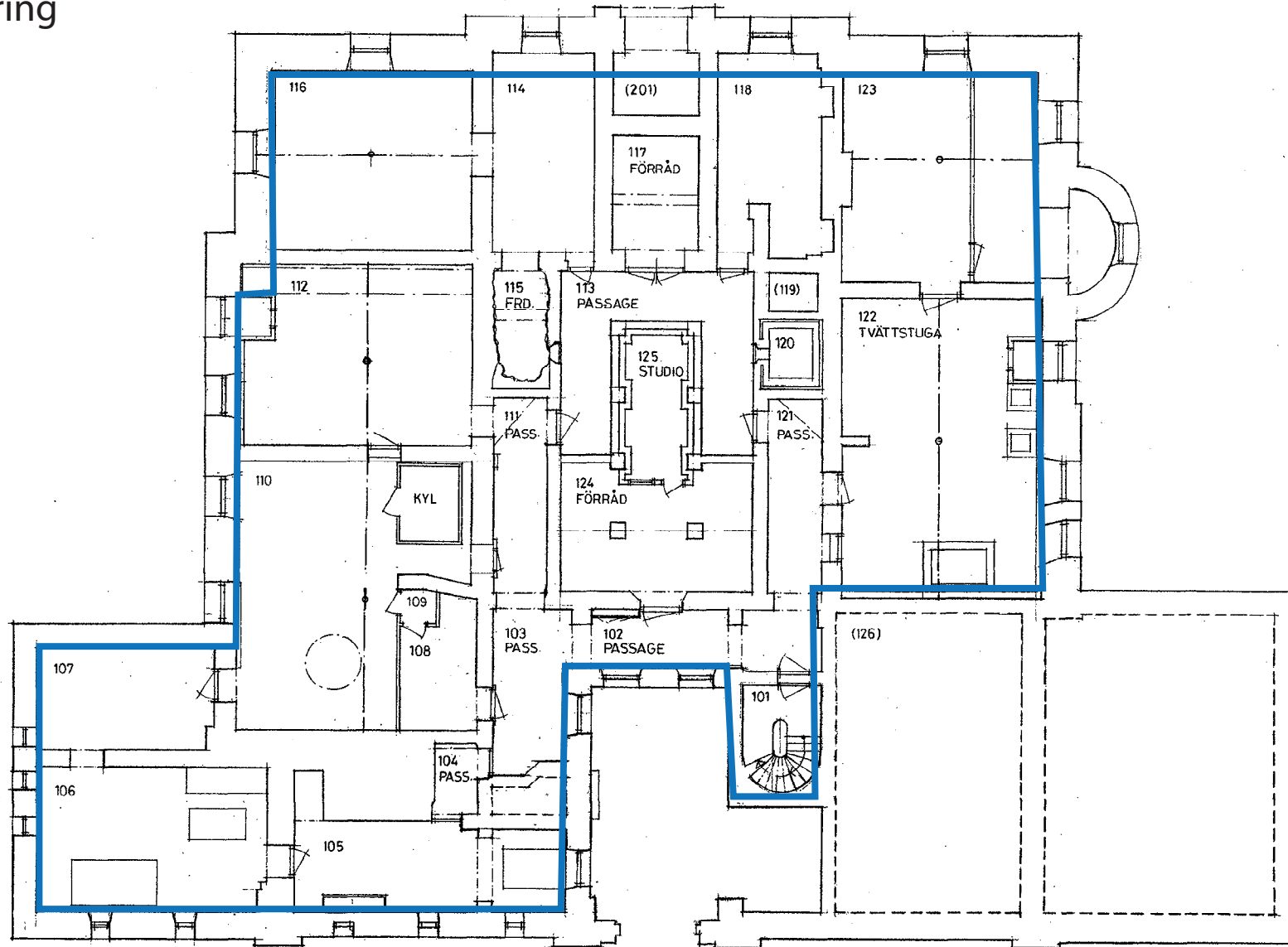
Nedre vestibulen, mönsterlagt golvet med tiles och friser. Väggarmaturer tillhör originalinredningen.

En del av trädgården som restaurerades 2007. Loggian glasades in vid renoveringen 1958.

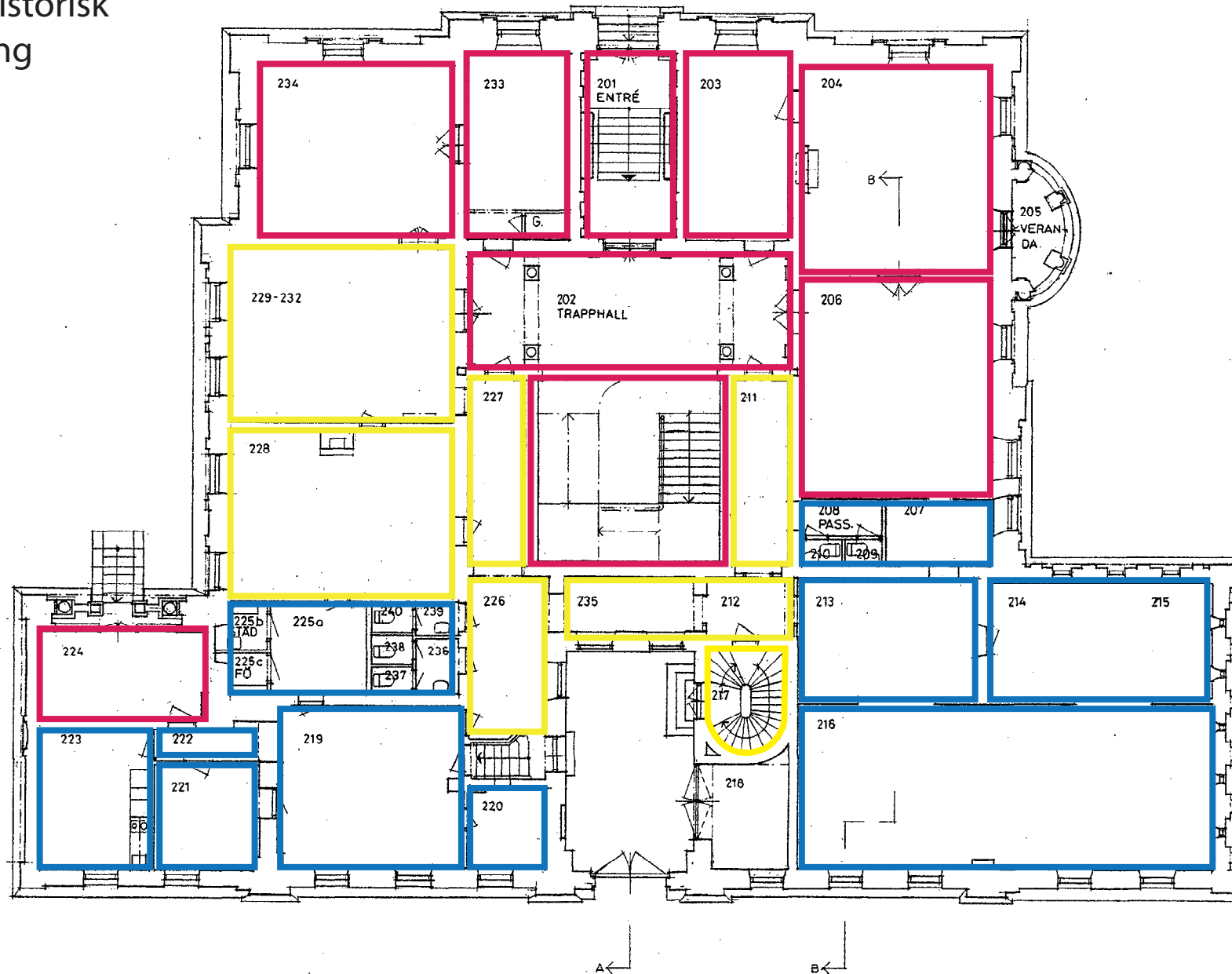
Etsat glas finns på många ställen i huset som utsmyckning. Här i dörren mot vindfånget.

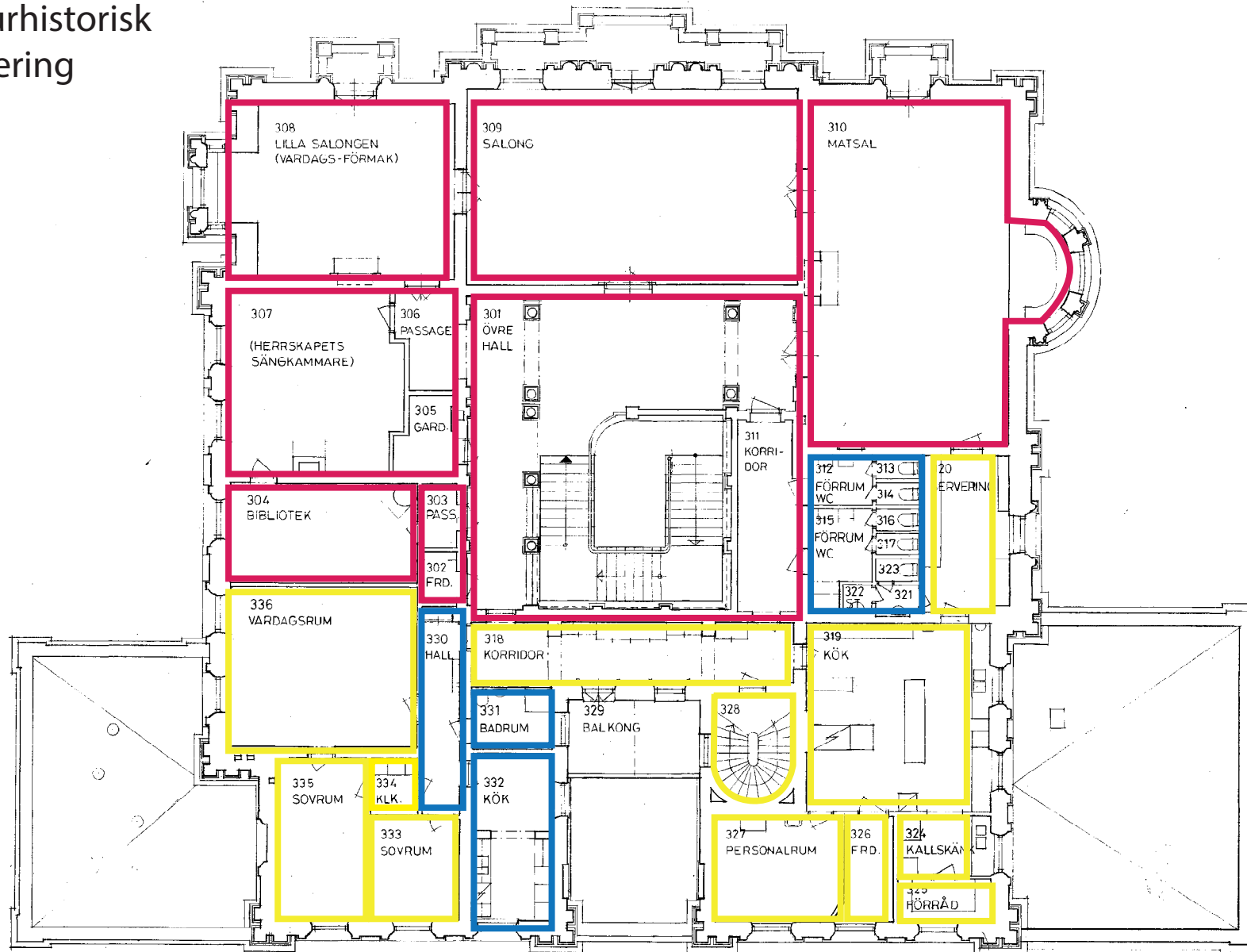
- Autentiska rum med högt kulturhistoriskt värde. Bevarade i sin helhet.
- Rum med kulturhistoriskt värde. Ursprunglig planlösning, delvis bevarade snickerier, stuckaturer dörrar och fönster.
- Rum med visst kulturhistoriskt värde, endast enskilt värdefulla detaljer bevarade, exempelvis lister och dörrar.

Kulturhistorisk värdering

Plan 200

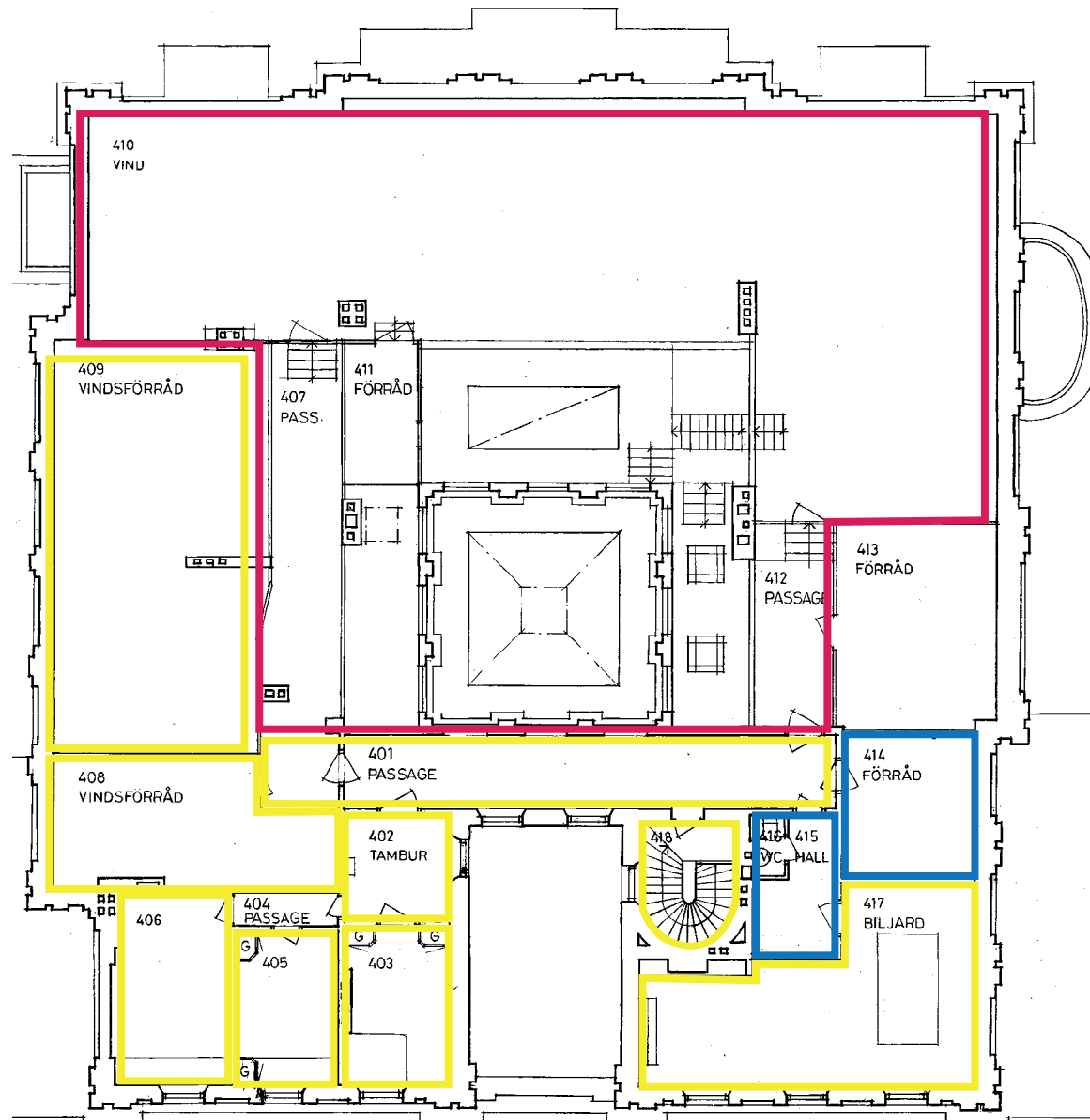
- Autentiska rum med högt kulturhistoriskt värde. Bevarade i sin helhet.
- Rum med kulturhistoriskt värde. Ursprunglig planlösning, delvis bevarade snickerier, stucaturer dörrar och fönster.
- Rum med visst kulturhistoriskt värde, endast enskilt värdefulla detaljer bevarade, exempelvis lister och dörrar.

Autentiska rum med högt kulturhistoriskt värde. Bevarade i sin helhet.

Rum med kulturhistoriskt värde. Ursprunglig planlösning, delvis bevarade snickerier, stukaturer dörrar och fönster.

Rum med visst kulturhistoriskt värde, endast enskilt värdefulla detaljer bevarade, exempelvis lister och dörrar.

Autentiska rum med
högt kulturhistoriskt
värde. Bevarade i sin
helhet.

Rum med kulturhisto-
riskt värde. Ursprunglig
planlösning, delvis
bevarade snickerier,
stuckaturer dörrar och
fönster.

Rum med visst kultur-
historiskt värde, endast
enskilt värdefulla
detaljer bevarade,
exempelvis lister och
dörrar.

BYGGNADSBESKRIVNING

Exteriör

Huvudfasaden mot Parkgatan.

Huvudfasaden mot Parkgatan

Wernerska villan är byggd som ett italienskt renässanspalats av tegel. Byggnaden har en källare, två bostadsvåningar och avslutas med en vindsvåning. Den nedersta våningen är uppförd i kvaderstensindelade putsade block i ljus beige kulör medan den övre våningen är klädd med rött Frankfurtertegel. Huvudentrén är centralt placerad mot Parkgatan. Den består av en pardörr av ek med glasade övre speglar med sirliga smidesgaller och ett rundbågeformat överljusfönster. Det utskjutande mittpartiet är försett med tre rundbågeformade och rikt ornamenterade fönsteröverstycken. Dessa flankeras av kopplade och enkla kolonner av blankpolerad röd granit. Skuggspelet i den skulpterade fasaden ger variation och liv i kontrasterna mellan ljus och skugga. På övre våningen finns salongernas balkonger med balusterräcke och konsoler. På båda sidor om balkongen finns tidstypiska stora T-postformade treluftsfönster ornamenterade med vackert snidade pelare mellan bågarna. Fönsterdörrarna på sidobalkongerna omfattas av trekantstympanon som bärs upp av kolonner av cement.

Fasaden avslutas med en fris i basrelief utförd av skulptören Edvard Brambeck. Denna återger allegoriska grupper av formfulländade genier. Därövan följer ett balustradtak som ursprungligen hade flera urnor som avslutande dekor.

Som kröning finns en inskriptionstavla med "1889" samt ett rundbågeformat tympanon med rika utsmyckningar. Takfotsfrisen som löper runt hela byggnaden består av akantusblad och blomsterdekor. Yttertaket är lagt med bandtäckt plåt. Skorstenarna är murade av gult tegel. Ursprungligen var samtliga plåtarbeten av kopparplåt. Men under senare renoveringar har plåten målats och delar har bytts ut.

Fasaden mot Teatergatan

Fasaden mot Teatergatan utmärks av burspråket, flygeln och balkongen. Burspråket är halvrunt och bärs upp av kolonner. Balkongen i nedre våningen omfattas av ett balusterräcke och kolonner. Här fanns tidigare en trappa så man kunde komma ut i trädgården och på en grusad stig nå fram till grinden. Övre våningen i burspråket smyckas av karyatider i antika dräkter, även de ett arbete av Brambeck. På båda sidorna om burspråket finns två runda gipsmedaljonger med girlander. Attikan har här en enklare fältindelning.

Fasaden mot Teatergatan med burspråk, balkong, flygel och trädgård.

Fasaden mot Chalmersgatan

Även fasaden mot Chalmersgatan har ett burspråk med balustrad och kolonner på övre våningen. Undersidan av burspråket bärs upp av rikt ornamenterade konsoler. I hörnet mot Storgatan ligger en loggia som förr var öppen mot trädgården men sedan 1958, genom arkitekt Nils Einar Eriksson, är ombyggd med ett glasat vägg- och dörrparti. Upp till loggian leder en kalkstentrappa.

Fasaden mot Chalmersgatan med burspråk och den återskapade trädgården som ingår i byggnadsminnet.

Trädgården med loggian i västra flygeln.

Byggnadsminnesmärket.

Fasader mot Storgatan

Mot Storgatan är fasaderna något enklare i sin utformning. Entrén är centralt placerad med en senare tillkommen träport. Ursprungligen satt det ett vackert skulpterat hästhuvud här. Bakom porten rymms en gatstensbelagd gård med köksingång och gårdstrapphus. På övre våningen finns en enkel piskbalkong. På båda sidor om porten finns byggnadens båda flyglar. Den t.h. den östra, inrymde ursprungligen stall och vagnsbod och senare garage men har byggts om till kontor. Den t.v. den västra, inrymde tjänstebostad. Nedre våningen hyrs idag av Semrén och Månssons arkitektkontor.

Den övre våningen artikuleras med släta kopplade hörnpilastrar och vackert skulpterade fönsteromfattningar med balusterräcken. Denna hyrs idag av Stadsledningskontoret i Göteborg och används för stadens representation. Attikan på fasaden är försedd med fönster till vindsvåningen som ursprungligen hade funktionen som tjänstebostad. Flyglarnas tak är klädda med kopparplåt.

Fasader mot Storgatan med entrén och gården samt flyglar på båda sidor.

Innergården

Entrén till gårdstrapphuset.

Den gatstensbelagda gården.

Genom porten mot Storgatan kommer man in på gården med mönsterlagd gatsten. Sockeln och trapporna består här av huggen kalksten. En del av gården mot östra flygeln används idag som soprum och installationer. I denna del fanns ursprungligen tre avträden. På gården finns två träportar med spegelfyllnader, målade i rödbrun kulör, vilka leder in i den västra flygeln och till gårdstrapphuset. Fasaderna i den nedre våningen på gården är enkelt utformade, slätputsade och målade i ljus beige kulör. Övre våningen är mer påkostad med tegel som målats i en tegelliknande kulör. Byggnaden har en piskbalkong på övre våningen. Den är uppförd i murad konstruktion med bottenplatta belagd med enkla moderna träplank samt ett enkelt smidesräcke målat i brunröd kulör.

TRÄDGÅRDEN

Trädgården till Wernerska villan ingår i byggnadsminnesförklaringen. Den är indelad i två symmetriska trädgårdar som omges av ett ursprungligt rikt ornamenterat och gråmålat gjutjärnstaket med grindar. Staketet är förankrat i en huggen granitsockel. Trädgården mot Chalmersgatan nås från huset genom loggian och har återskapats med grusade gångar och tidstypiska växter. Arbetena innefattade en trädgårdsarkeologisk utredning som arbetades fram av Inger Ernstsson 2007. Ett modernt cykelställ med skärmtak finns framför loggians kortsida. Denna del av trädgården används av hyresgästerna i nedre våningen. Trädgården mot Teatergatan hade runt sekelskiftet flera planteringar, trädrader och grusade gångar. Idag är den relativt sparsmakad. Ursprungligen kunde man gå ut i trädgården från burspråkets balkong. Denna trappa är dock igenbyggd. Denna del av trädgården används ej idag.

Trädgården mot Chalmersgatan med återskapade rabatter och grusade gångar.

Trädgården mot Teatergatan.

BYGGNADSBESKRIVNING

Interiör

Salongen med sin samkomponerade autentiska interiör.

Wernerska villans interiör, som till stora delar är från uppförandet av byggnaden, gestaltades i en tid då nystilarnas ideal var rådande. Den hantverksmässiga skickligheten att åstadkomma illusioner av dyrbara material värderades mycket högt och visar sig som dominerande delar i interiörens komposition. Rummen omsluter oss med sina golv, väggar och tak. Fönster och dörrar öppnar samband till andra rum och livet utanför. Med sin autentiska inredning, materialval och färgsättning visar Wernerska villan en tidstypisk interiör med smak och ideal från 1880-talet. Huset visar hur man en gång levde i privatbostaden och hur funktionen och användningen har förändrats under tidens gång. De största avtrycken i villan är originalinredningen från 1889 i de representativa rummen, spåren efter förändringarna 1958 då Nils Einar Ericson förändrade interiören med funktionalistisk inredning samt hans ombyggnad i östra flygeln från stall till kontor och ombyggnaden 1984 då delar av planlösningen förändrades samt att moderna ytskikt och inredning kom till. I byggnaden finns rum som onekligen är några av de bäst bevarade i Göteborg från sin tid.

Interiören innefattar en enorm variation av material och målningstekniker. De är utformade efter husets högborgerliga status. Väggedekorationerna består bl.a. av inramade väggfält med profilerade lister, kolonner och pilastrar med korintiska kapitäl. I matsalen försågs väggarna med kraftfulla boaseringar i mörkt trä och i salongerna med tapeter och textilier i eleganta och dyrbara material. I nedre och övre vestibulen är väggarna smyckade med marmorimitation i s.k. stucco-marmor för att efterlikna äkta marmor.

Taken i de representativa rummen är dekorerade med rikliga stuckdekorationer med bårder och takrosetter. I nedre vestibulen finns schablonmålningar i starka färger såsom pompejanskt rött, grönt, ultramarint, brunt och guld. Den klassiska meanderbården, blomrankor och löpande hund återfinns i trapphallens friser och lister.

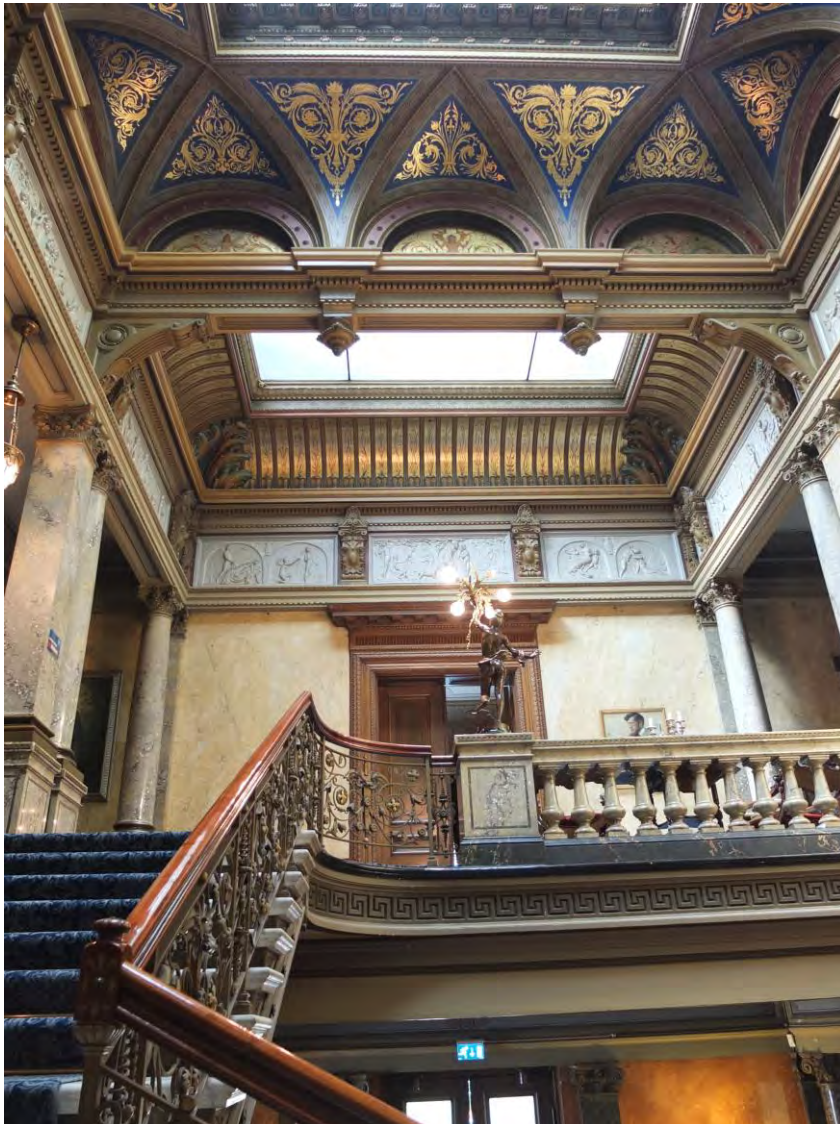

Blyinfattat och bemålat fönster i matsalens burspråk.

Gyllenlädertapeten.

Fönstren i matsalens burspråk är tidstypiskt bemålade och blyinfattade. Den dominerande fönstertypen är T-postfönster, med stora glas och omgivande nischer som stängs med espanjolette. Exteriört är fönstren till de finaste rummen dekorerade med vackert snidade kolonner. Fönsterglasen var ursprungligen s.k. cylinderglas med skiftningar och flera är bevarade. Interiörens dörrar består av ådringsmålade spegeldörrar, några med rikt profilerade foder och skulpturala överstycken. Flera har överljus eller övre speglar med vackert blåstrade glas i renässansdekor som ger ett vackert ljus i rummen. Trycken och nyckelskyltar är gjutna av mässing.

Vestibulen med marmortrappa, smidesrücke, väggar av stucco-marmor, målningar, friser och lanterniner.

Den oerhört eleganta vestibulen i två våningar med volymiösa taklanterniner smyckade med målningar och relief, listverk och friser skapar en viktig central funktion i huset. Det är härifrån som gästerna leddes vidare in i våningens fina salonger och matsal.

Mot Parkgatan ligger våningens representativa och offentliga salonger, matsalen och herrskapets större sovrum. Från köket, placerat i övre våningen, nås matsalen via en serveringsgång som gjorde att matos och köksljud inte nådde ut till middagsgästerna. I serveringsgången finns höga, fasta skåp från 1950-talet. I närheten av köket finns mindre förrådsrum och en pigkammare.

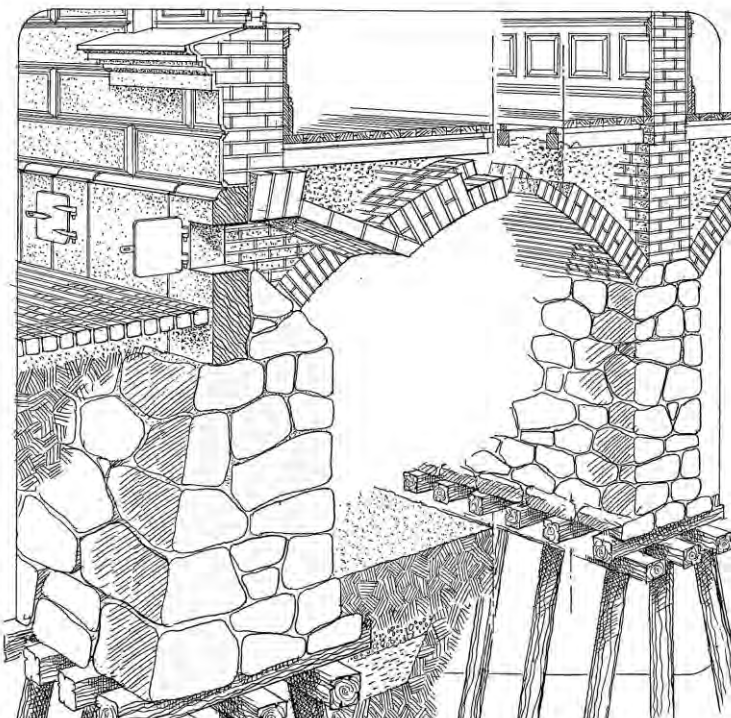
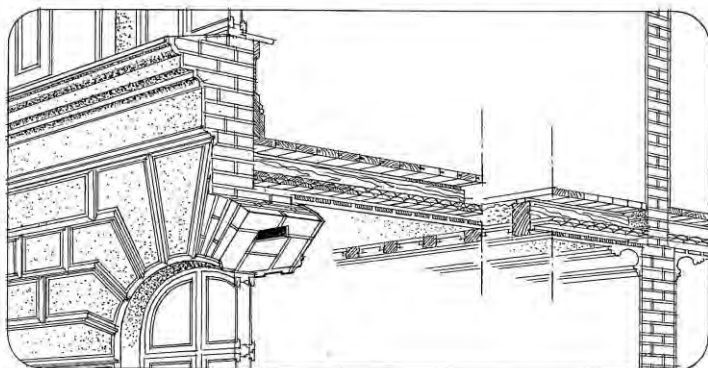
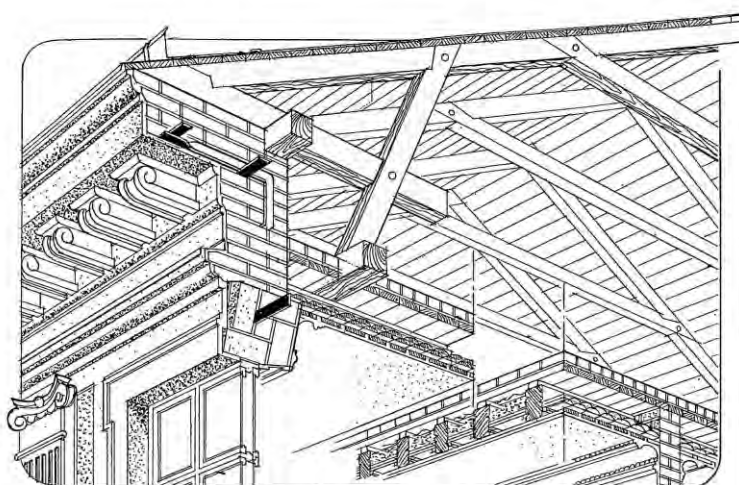
Lilla salongen med snickerier i röd-brun mahogny och ursprunglig inredning.

Möbleringen i Wernerska villan är i de eleganta salongerna och matsalen välbevarad med fina exempel av ursprunglig och äldre fast och lös inredning i både nyrokoko, nyrenässans, empire och, Louis XVI och gustaviansk stil.

Vinden med sina fantastiska lanterninkomplex visar 1880-talets ideal och användning.

BYGGNADSTEKNIK

Skiss och text från *Så byggdes husen 1880-1989*.

Takkonstruktion

Svensk takstol av bilat virke ihopsatt med dymlingar. Takstolen är upplagd på tegelmuren och fästade i remstycken. Täckt av falsad gråmålad plåt.

Takfot

Utkragat tegel som vilar på en konstruktion av konsoler och plattjärn. Under takfoten sitter dekorativa ornament av putsat tegel eller gips burna av inmurade plattjärn.

Vindsbjälklag

Träkonstruktion med blindbotten av trä, fyllning och golvplank. Innertaket är en spikad spräckpanel troligen med vassmatta.

Valv över fönster

Svagt välvda stickbågevalv av tegel över fönster i övre våningen.

Hjärtvägg

1-stens stortegel i de övre våningarna, och 1 1/2stens i botten- och källarvåning. Väggen är putsad på båda sidorna.

Fönster

T-postfönster av trä indelade i tre lufter. Utåtgående bågar med lösa innanbågar. Utbytta fönster är kopplade. Källar- och vindsfönster består av mindre en- eller tvåluftsfönster.

Ytermur

Putsat tegel murat i kalkbruk. De rikt utsmyckade fasadernas listverk och dekor är av puts och gips. Insidan av ytermuren är putsad. I bottenvåningen är teglet hugget och putsat i kvadermönster.

Våningsbjälklag

Träbjälklag. Blindbotten med fyllning. Innertak är putsade.

Bottenbjälklag

Gjuten betong. Över källaren är tunnvalv av tegel slagna.

Källarmur

Källarmurar av tegel som putsats. Sockel av huggen natursten. Källargolv av betong.

Grundläggning

Rustbädd av trä med träpålar ner till fastare mark.

ANTIKVARISKT ÅTGÄRDSPROGRAM EXTERIÖR

Sockel

Huggen naturstenssockel med grå, smal fog. Gårdsfasaderna har huggen kalkstenssockel, grå fog. Båda är i relativt gott skick. Kalkstenen har mindre vittringsskador. Fogen har lossnat lokalt och är i behov av lagning.

Putsskada på sockel mot Storgatan.

Färg flagnar mot Parkgatan.

Fasad

Kvaderstensindeldad bottenvåning. Slätputsad, med glimmer, målad i ljus beige kulör.

Ursprungligen bestod färgen troligen av pigmentet guldockra, för att efterlikna sandsten.

Övre våningen är klädd med rött tegel med grå fog. På gårdsfasaderna är teglet målat i tegelrött.

Här finns också ett målat blindfönster. Nedre våningen på gården är slätputsad.

Fasaderna är troligen målade med en silikatfärg men partier i de slätputsade ytorna är målade med en tät latexfärg vilket på sikt kan ge fuktsskador och spjälkningar. Ursprungligen var fasaderna sannolikt målade med kalkfärg.

Teglet är i relativt gott skick, endast mindre skador i tegel och lokala fogsläpp. Inför kommande fasadrestaurering bör man låta utföra en noggrann fasadbesiktning med skylift för att bedöma omfattning av skador gällande både puts, tegel och fog samt dekorativa fasadelement. Ett förekommande problem är dock frostsprängning som uppstår när trasiga stuprör eller häng-rännor låtit vatten tränga in i fasaden. När man ersätter skadat tegel är det viktigt att man tar sig tid att välja tegelstenar i samma dimensioner och samma nyans som de ursprungliga

Fasad mot Storgatan med tegel.

Putsen i fasaderna spricker och spjälkar lokalt och är i behov av restaurering genom rengöring, putslagning och ommålning med silikatfärg. Samtidig latexfärg måste tas bort. Tidigare putslagningar syns, främst vid sättningskador över och under fönster samt i takfriser. Färgen släpper lokalt och flagnar samt att fasaderna är smutsade pga. luftföroreningar från trafiken. Detta syns speciellt på balustraderna till balkongerna på norra fasaden. I takfrisen på södra fasaden samt på den västra fasaden finns sättningskador. De är mest omfattande i partiet runt burspråket i nordväst upp mot takfrisen samt över och under fönstren. På gårdsfasaderna finns algangrepp, puts- och färgskador i anslutning till stuprören samt runt gårdsporten. Här finns också saltutfällningar i putsen runt entrén mot väster.

Analys

Inför en restaurering är det viktigt att göra en analys av befintlig puts och färg. Olämpliga material, ej anpassade till underlaget, kan ha använts vid tidigare renoveringar. Det kan ha betydelse för vilken puts och färgtyp som är möjliga att använda. Undersök husets ursprungliga material och färgsättning.

Fasaddetaljer

Fönsteromfattningar, nischer, burspråk, balusterräcken och arkitektoniska element i fasaderna så som pilastrar, kapital, takfotens dekor och gipsornament är slätputsade och målade i fasadfärgen. Frisen på norra fasaden mot Parkgatan har färg som flagnar. I sprickor syns underliggande färg i orange kulör, troligtvis rostskyddsgrundfärg.

De kraftiga polerade röda granitkolonnerna på huvudfasaden mot Parkgatan är i relativt gott skick. Behov av varsam rengöring. Bedömning av konstruktion bör göras i samband med kommande exteriör restaurering.

De polerade granitkolonnerna.

Den rikt skulpterade takfrisen.

Omputsning

Se till att den nya fasadputsen är en ädelputs med glimmer eller marmorkross i samma storlek som den ursprungliga. Dagens ädelputs har ofta avsevärt mindre kornstorlek på det gnistrande inslaget, vilket gör att det estetiska uttrycket kan bli annorlunda. Även färgen ska vara tillsatt med glimmer så den skimrar. Kraftigt nedsmutsade fasader kan vara svåra att rengöra. Basreliefen, dekorerad stuck och karyatiderna på burspråket ska åtgärdas av konservator.

Klotter

Klotter på fasaderna ett bekymmer. Många metoder för klottersanering har en negativ inverkan på putsen. Blästring och kemikalier förstör underlaget. Ett bra alternativ är att stryka färgen flera gånger i bottenvåningen så att färglagret blir tjockare. Då kan klottret slipas bort och när färgen blivit för tunn stryks ny färg på.

Ventilgaller och luckor

Ventilgaller och luckor i fasader av järn, flagnar, rostangripna och är i behov av rostskyddsgrundning och målning lika fasadfärg.

Sättningskador

De allvarligaste skadorna i huset är sättningskadorna. Rörelsesprickor syns främst i den nordvästra delen av fasaden. Hela fasaden med burspråket tappar ut mot norr. Även i de södra fasaderna syns rörelsesprickor. Inne i huset finns kraftiga rörelsesprickor i de nordvästra rummen bl. a i takfriser och väggar samt över dörröppningar och valv. Se bilaga. I källaren buktar en stor del av golvet i den nordvästra delen.

Sättningskador uppstår pga. rörelser i marken. Grundvattnet har sänkts och träpålar angrips av syre och börjar ruttna sönder. En ökad trafikbelastning, utfyllnad av gator, samt intensiva regnfall med översvämningar ökar också trycket på pålarna.

Detta gör att marken sakta sjunker och sättningar i huset uppstår. Om det ej är möjligt att avstanna rörelserna i grunden kan man grundförstärka huset med en stödkonstruktion eller med en ny typ av pålning.

Det nordvästra hörnet som tippas ut mot Parkgatan.

Tidigare utredningar

Sättningskador i Wernerska villan har följts sedan 1988. Då anlätades Kjessler & Mannerstråle som gjorde en undersökning av trägrundläggningen. Denna visade att mellan åren 1983-88 hade rörelserna ökat i fasaden från tidigare 0-1 mm per år till 1-2 mm per år.

De större och ojämna värdena tyder på att rörelserna snabbt kan öka. Efter detta har WSP Terrasond anlåtats. 1989 gjorde de en grundbevarande åtgärd, Jerborinfiltration. 2008 kompletteringsbehandlades grunden.

Enligt senaste mätningen är sättningstakten måttlig, 0,3-0,6 mm per år. Enligt vattenprovtagning 2013 verkade vattentäckningen vara god i byggnadens södra del men undermålig i de norra delarna. Byggnaden bedöms ha en grundläggningssituation som är kritisk i de norra delarna.

Den senaste rekommendationen från WSP var att ta prover från träet i rustbädden för att utvärdera statusen på grundläggningen. Grundvattennivån bör också utredas och sprickor dokumenteras, samt att en nu precisionsmätning bör göras 2015.

Fönster och fönsterdörrar

Ursprungliga fönster och fönsterdörrar är mycket värdefulla i byggnaden och bör inte bytas ut till nya utan bevaras och restaureras i sin helhet. Samtliga är i behov av restaurering. Fönsterdörrar finns till samtliga balkonger och till loggian. De i söder och väster är i sämre skick. Nedre våningens fönster är svagt stickbågeformade med enkla omfattningar medan den övre och representativa våningen har något större fönster med raka överstycken och rikt ornamenterade omfattningar. Fönstren till de representativa rummen mot Parkgatan smyckas även av snidade kolonner med bas och kapital, som mittpost mellan bågarna. Fönstren på burspråket mot Teatergatan är svagt välvda för att följa formen. På taket finns ca sexton moderna takfönster som släpper in dagsljus till lanterninkomplexen i vestibulen

*Ursprungligt T-postfönster t.v. av trä i rödbrunkulör med anslagslist mellan bågarna dekorerat av en kolonn.
T.h. ursprungligt välvt källarfönster med dekorerat svart smidesgaller.*

Fönster i södra fasaden mot Storgatan

Nedre våningen mot Storgatan har tre-lufts-fönster av trä målade i rödbrun kulör, T-postformade med stickbågeformade övre båge. Fyra fönster, de t.h om porten, har nya kopplade ytterbågar av trä. Ett av fönstren är ett kopplat fönster från 1958. Ursprungliga karmar, mittposter och gångjärn har återanvänts i de nya bågarna. Fönstren har fått nya isolerglasrutor. Samt nya fönsterhaspar, några av rostfritt stål.

Utbytt fönster mot Storgatan.

Fönsterdörr till balkong mot Parkgatan.

Karmbottenstyckena är i dåligt skick. De är torra, spruckna och i behov av utbyte. T.v om porten finns fem ursprungliga fönster. De har ytter- och innerbågar. För övrigt är samtliga fönster i behov av restaurering genom rengöring, slipning, kittning och ommålning med oljefärg. Fönsterblecken, av koppar är målade och i behov av rengöring, slipning och ommålning. Även fönsterhaspar bör målas i samma färg som ytterbågarna. Övre våningen består av tio ursprungliga fönster, i lika utformning som de i nedre våningen, dock är de något större med raka överstycken. Vindsvåningen har mindre vindfönster med nya ytterbågar och isolerglasrutor, även dessa med ursprunglig karm och gångjärn.

Fönster i östra fasaden mot Teatergatan

I östra flygeln finns åtta mindre enlufts-fönster samt åtta övre rundfönster av trä, målade i röd brunt. Rundfönstren är igensatta på insidan med plywood. Pga. att taket interiört sänktes under ombyggnaden från stall till kontor 1958. Övriga åtta T-postformade fönster, är lika huset i övrigt, här med anslagslist utformad som kolonn med kapitäl för att markera de representativa bakomliggande rummen. Här finns också en fönsterdörr som leder ut till balkongen under burspråket. Burspråket har tre ursprungliga välvda fönster, ett i mitten i T-post form medan de båda på sidorna är enlufts-fönster. Samtliga fönster är i behov av fönsterrestaurering.

Fönster i norra fasaden mot Parkgatan

Nedre våningen har fyra ursprungliga stickbågeformade tre-lufts-fönster lika övriga fasader. Övre våningen har två ursprungliga fönster och tre ursprungliga fönsterdörrar till balkongerna.

Fönster i västra fasaden mot Chalmersgatan

Fönstren är lika de mot Parkgatan och Teatergatan. Totalt finns tolv T-postformade fönster samt dörr- och fönsterpartiet från ombyggnaden 1958 i loggian.

Källarfönster

Byggnaden har ca tjugo mindre och ursprungliga källarfönster av trä, målade i rödbrunt, placerade i putsade nischer. De består av en- och två-lufts-fönster av trä med delvis dekorerade svartmålade järngaller. De mindre fönstren mot Storgatan har endast ytterbågar medan de mot Parkgatan som är något större består av ytter- och innerbågar.

Fönsterdörrar

Fönsterdörrarna som leder ut till samtliga balkonger samt loggian är ursprungliga och utformade samstämmigt med de T-postformade fönstren. Samtliga är i behov av rengöring, justering, lagning i speglar samt ommålning.

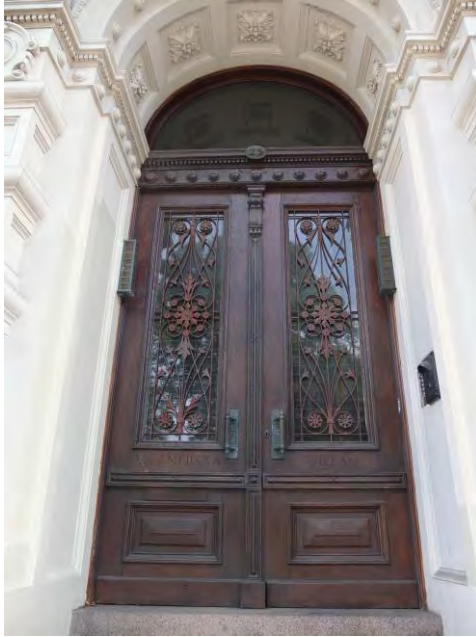
Portar

Portarna och ytterdörrarna som består av spegeldörrar av trä är överlag i gott skick. Dock är de i behov av rengöring och målningsbehandling fram över.

Huvudport mot Parkgatan

Större dubbelport av massiv ek, mörkt fernissad med glasade övre speglar försedda med smidesgaller med blomsterdekor. Draghandtagen är av koppar och på dörrbladen står ”Wernerska villan”, från 1915 då Gustaf Werner köpte huset.

Dörren är dekorerad med en snidad kolonn mellan dörrbladen och friser. Porten är i relativt gott skick. Eftersom den sitter i en djup nisch skyddas den från väder och vind. Behov av rengöring och behandling lika befintligt. Smidesgalleret bör rostskyddsgrundas och målas.

Den ursprungliga ekporten mot Parkgatan.

Den moderna porten mot Storgatan.

Gårdsport mot Storgatan

Större pardörr av trä ombyggd 2006. Täckmålad i brun kulör.

Enkel spegelindelning med övre glasade speglar. Porten är i behov av rengöring, slipning och ommålning. På insidan är gångjärnen rostiga och i behov av stålborstning och rostskyddsmålning. Porten bör övervägas att bytas ut vid kommande renovering till en mer tidstypisk.

Ytterdörr och port på gården

Dörrarna på gården består av en ursprunglig pardörr som leder till gårdstrapphuset och en enkeldörr från ca 1958 som leder in till Semrén och Månssons reception.

Båda är målade i rödbrun kulör och har överljusfönster, 4-lufts-fönster med mittpost och trycken av mässing. Dörrarna är i relativt gott skick. Färgen är något avmattad. Justering av trycke, rengöring och ommålning av dörrar.

Porten till gårdstrapphuset.

Ytterdörren till Semrén och Månsson.

Tak

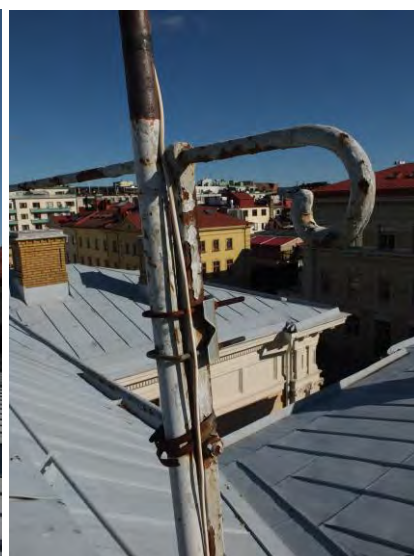
Sluttande falsat plåttak i två nivåer med ståldrännor, omlagt i sin helhet år 2000, målat i grå kulör. Taket är i gott skick. Takfallen mot väster har börjat krackelera något i färgen. Uppe på taket finns ett långt äldre järnräcke på det södra takfallet som är i behov av utbyte lika befintligt.

Rengöring och målning av västra takfallet. Kontinuerlig översyn.

Skorstenarna är murade av gult tegel med grå fog och kröningsplåtar. Troligtvis murades de om med nytt tegel samtidigt som man la om taket. Taken på de båda sidoflyglarna samt på burspråken är klädda med falsad kopparplåt. Taken och anslutningsplåtar bör besiktigas inför kommande restaurering.

Södra takfallet med målad plåt och skorstenar i gult tegel.

Takräcke i behov av utbyte.

Koppertak på flygeln i öster.

Stuprör och intäckningsplåtar

Troligen ursprungliga stuprör av kopparplåt, målade i ljusbeige kulör, med profilerad kvadratisk vattkupa. Stuprören har tidstypiska skarprörsvinklar. Mot mark är vissa rör av gjutjärn, markanslutna och i kraftigare dimensioner. Stuprören är markanslutna på gården men ej mot gatorna. De är försedda med lövsilar. Ståndrännorna är av ny målade plåt, lika tak. Behov av rengöring, slipning och ommålning. Några av vattenkuporna behöver fästas i ståndrännan på taket. Utred om stuprören på gårdsfasaderna är i behov av reparation. Eventuellt behövs omsvepen bytas och skarvar lagas.

Vattenavrinningsystem med äldre kupor och målade skarpvinkelrör av koppar.

Intäckningsplåtar

Ursprungligen bestod samtliga plåtar på friser, balkongräcken mm av kopparplåt. En stor del av denna finns kvar men har målats i fasadkulören. Mindre partier, främst mot Storgatan på frisen har ersatts med moderna ej anpassade i grå plåt. Färgen släpper lokalt. Vissa plåtar är i behov av justering. På västra fasaden finns takfotsplåtar med rostskador vilka är i behov av byte. Likaså gäller plåtar till trappfundament framför loggian.

Intäckningsplåtar på fris i varierad utformning.

Balkonger

Mot Parkgatan finns tre ursprungliga balkonger. Bottenplattan är konstruerad med utkragade järnbalkar med platta av betong. Ytorna på balustrader och hörnstolpar är slätputsade. Algangrepp och mossa finns på balkongernas bottenplattor mot Parkgatan. Delar av putslagningarna är i dåligt skick. Troligen är de utförda med allt för hårt cementbruk som släpper. Åtgärdas lika putsade fasader.

På gården finns en piskbalkong, även denna med betongplatta men klädd med asfaltspapp och sedan enkel trätrall. Järnräcke på balkongen på gården är i behov av grundmålning med rostskyddsfärg och ommålning med linoljefärg. Kulör lika fönster.

Översyn av balkongkonstruktioner i samband med kommande restaurering.

Balkongräcke med balustrad mot Parkgatan.

Staket och grindar

Ursprungligt ornamenterat gjutjärnsstaket som ramar in byggnadens trädgårdar. Staketet har två grindar och är förankrat i naturstenssockeln. Målat i grå kulör. Mindre delar har fallit bort, färgen flagnar lokalt. Infästningen mot mark samt hopfogade delar är rostskadade. Färgen är UV-blekt. Restaurering av staket och grindar, rengöring, rostskyddsmålning, komplettering av urfallna delar med nya kopior efter de befintliga, ommålning med linoljefärg.

Gjutjärnsstaket med grind mot Chalmersgatan.

Rostskada.

Grind på gården

Modern grind från 1981 till soprum, enkel av stål, målad i bruten vit kulör. Rengöres och målningsbehandlas.

Modern grind vid soprummet på gården.

Trappor

Naturstenstrappa

Huvudentrén mot Parkgatan har en naturstenstrappa murad med smal grå fog. Den är i relativt gott skick. Kontinuerligt underhåll genom rengöring med neutrala rengöringsmedel så att naturstenen ej skadas.

Kalkstenstrappor

Övriga trappor, till loggian samt två trappor på innergården är av huggen kalksten med grå fog. De är i relativt gott skick, något algbeväxta på gården. Mindre vittringsskador i stenen. Rengöres med neutrala rengöringsmedel så att kalkstenen ej skadas.

Trappan vid loggian.

Trappa på innergården.

Växter och rabatter

Den framtagna planen för växterna i samband med återskapandet av trädgården 2007 av 02 Landskap ska följas. Varsamt underhåll med tanke på tidstypiska växter.

Markbeläggning

På gården ligger mönsterlagd gatsten. Dagvattenbrunn av järn. Kontinuerligt underhåll.

Armaturer

På gården finns tre moderna lyktor monterade på fasaderna. Vid huvudporten finns högsmala glasade armaturer med kopparbeslagning troligen från ombyggnaden 1958. De sistnämnda är av bevarandevärde, men passar dock ej riktigt in vid den ursprungliga entrén.

Rum 101, 217, 328, 418 och 102-126

Gårdstrapphus och källare

Trapphuset med huvudentrén mot gården.

Den svängda kalkstentrappan.

Trapphus

Beskrivning:

Gårdstrapphuset nås från samtliga våningsplan. Trapphuset användes ursprungligen av tjänstefolket för att komma in till köket och till sina bostadsrum. Trapphusets ytskikt har renoverats under senare tid men har kvar sin gamla karaktär.

Golv:

Trappan och vilplanen är av grå kalksten. Golvsocklar av trä, profilerade och gråmålade.

Väggar:

Slätputsade målade väggar indelade i nedre och övre fält i grått och brutet vitt, med latexfärg.

På väggen i rum 101 har man knackat ner putsen till bröstningshöjd så det underliggande teglet är synligt. För att komma till rätta med fuktskador.

Tak:

Slätputsade tak, målade i bruten vit kulör, troligen med latexfärg.

Fönster:

Ursprungliga enkelfönster av trä i trapphuset av trä lika övriga.
Överljus samt mindre T-postfönster ovan pardörren i entrén.
Ett t-postfönster i övre våningen. Målade med vit lackfärg.

Dörrar:

Ytterpardörr av trä, spegelindelad med mässingshandtag och kraftiga knoppgångjärn. Insidan är täckmålad i mellangrå kulör. Troligen med oljefärg.

Enkeldörrar, med spegelfyllnader in till respektive våningsplan. Nedre våningen har en modern dörr och övre en ursprunglig. Samtliga placerade i spegelindelade nischer samt foder och skursocklar. Täckmålade i grå kulör. Troligen med oljefärg. Trösklar av lackad ek.

Trappa:

Svängd trappa av hyvlad kalksten.

Inredning:

På översta våningsplanet finns ett äldre träräcke med spjälor, gråmålat.

Äldre handledsräcke av fernissat trä.

Moderna armaturer och strömbrytare.

Skador:

Slit och nötningskador i kalkstentrappa samt på väggar, dörrar och fönster.

Åtgärder:

I samband med reovering, rengöring, lagning och ommålning av väggar och tak.

Restaurering av fönster och dörrar. Utredning om äldre färgsättning bör göras.

Kommande skador av kalksten bör åtgärdas av stenkonservator.

Underhåll:

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till kalkstenen.

Varsam rengöring med torra metoder av trappa och räcke. Vid kraftig smuts på kalkstenstrappan används en rengöringslösning av naturlig såpa/tvål, utan tillsatser, i kombination med fukt/våtmoppning.

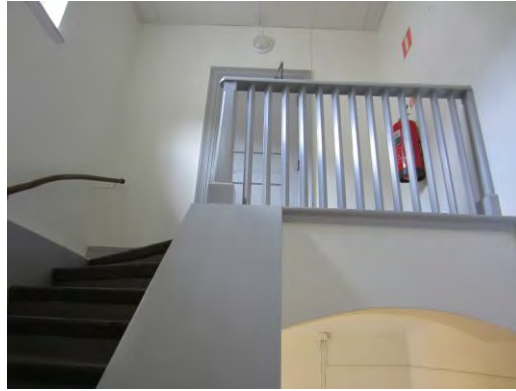
Obs! Kalksten tål inte sura rengöringsmedel och heller inte salt.

Kulturhistorisk kommentar:

Trapphuset med kalkstentrappa, ursprungliga fönster, dörrar och handledare och som också visar den tidigare användningen som köksingång av tjänstefolket. Detta skapar ett kulturhistoriskt värde i bygganden.

Fönster.

Räcket vid vindsvåningen.

Modern dörr in till nedre våningen.

Ursprunglig dörr till övre våningen.

Rum 101-126

Källare

Mall till balusterräcke.

Rum 105 med fuktskador på väggar.

Rum 101-126

Byggnaden har en traditionell källarvåning med full ståhöjd. Endast partiet under den östra flygeln är outhägnat. Källaren nås från gårdstrapphuset i söder. Ursprungligen användes källaren som tvättstuga, strykkammare, vinkällare, apparatrum och hade flera källarrum för förvaring. Nuvarande användning är som förråd och förvaring samt apparatrum för tekniska installationer såsom fjärrvärme. Under tidigare renoveringar har man knackat ner fuktiga och saltskadade putsade väggar till bröstningshöjd. I augusti 2013 drabbades källaren av en vattenskada. För tillfället står luftavfuktare utplacerade för att åtgärda skadorna.

I källaren finns idag fuktproblem samt omfattande sättningskador i den nordvästra delen. Utredningar för dessa pågår.

Golv

Golv som buktar i rum 112 med sättningsskador.

Beskrivning:

Golven i källaren består av betonggolv, delvis målade.

Skador:

I rum 112 finns omfattande sättningsskador i golvet. Hela golvet buktar och lutar samt spricker. Generella fuktskador, saltutfällningar och färgsläpp.

Åtgärder:

Pågående pga. av vattenskada under sensommaren 2013. WSP har en pågående utredning av sättningsskador i huset, grundvatten, rustbädd och pålar.

Underhåll:

Det akuta underhållet i källaren handlar om att se till att komma till rätta med sättningsskadorna. Sättningarna påverkar omfattande delar av bärande väggar i samtliga våningsplan och fasader i den nordvästra delen av byggnaden.

Kulturhistorisk kommentar:

Källaren visar spår av den tidigare användningen som tvättstuga och förråd med välvda tak, gjutjärnsbalkar och äldre dörrar och fönster av trä vilka tillsammans skapar ett kulturhistoriskt värde i bygganden.

Väggar

Putsskada på vägg vid fönsternisch.

Beskrivning:

Väggar av tegel som är putsade och täckmålade delvis med färg innehållande latex. Denna är för tät för väggarna som utsätts för fukt från marken. Problemet har åtgärdats genom att putsen delvis knackats ner till tegelstommen i bröstningshöjd, både i källartrappan och på flera av väggarna i källaren. Främst i de södra delarna.

Skador:

Fukt och saltutfällningar i väggar. Färgen och putsen spricker och spjälkar lokalt. Sättningsprickor i väggarna i de nordvästra rummen.

Åtgärder:

Först och främst bör utredningen om sättningssskadorna i huset göras klart så beslut kan tas om åtgärder gällande grundläggningsproblemen.

Vid framtida renovering bör den täta latexfärgen avlägsnas, väggarna bör rengöras, samtlig lös puts knackas ner, putslagas samt målas om med en oorganisk färg. Dvs. silikat eller kalk-cementfärg. En utredning bör göras för att se om befintligt vattenavrinningsystem och dränering fungerar.

Underhåll:

Håll kontinuerlig koll på klimatet i källaren.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga väggar av tegel och puts innehar ett kulturhistoriskt värde.

Tak

Rum 112 med fönster, dörrar, pelare och välvt betongtak.

Välvt tegeltak i rum 115.

Beskrivning:

Välvda och raka betongtak, täckmålade i vit kulör.
I rum 115 som är ett förråd finns tegelvalv i taket.

Skador:

Taken har generella sprickor i färg, puts och fog i tegeltak.
I rummen i de nordvästra delarna med sättningskador finns större skador.

Åtgärder:

I samband med renovering, rengöring, lagning och ommålning.
Fogning av tegelvälvda tak. Utreds i samband med sättningskadorna.

Underhåll:

Rengöring. Håll koll på sprickorna.

Kulturhistorisk kommentar

Taken är ursprungliga och har ett kulturhistoriskt värde.

Fönster

Källarfönster.

Beskrivning:

I källaren finns ursprungliga källarfönster av trä, både enlufts- och tvålufts-fönster. Karm och bågar är målade i brun kulör.

Skador:

Relativt gott skick.

Åtgärder:

Vid kommande fönsterrestaureing bör fönstren rengöras och målas.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönstren är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Förrådsdörrar.

Beskrivning:

I källaren finns äldre och yngre förrådsdörrar av trä, några spegeldörrar samt en järndörr vid källartrappan. Samtliga är täckmålade. De flesta i mörkbrun kulör.

Skador:

Realtivt gott skick. Mindre nötnings- och slitskador på dörrblad.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador på dörrar.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrar i originalutförande innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Mall till fasadfrisen av Brambeck.

Mallar till stuckornament, kakelugnar mm.

Beskrivning:

I källaren förvaras stuckmallar till fasadernas och vestibulens friser och ornament av konstnären Edvard Brambeck, samt delar till kakelugnar, balustrader, äldre spegeldörrar mm.

Åtgärder:

Inventering av förvarade föremål.

Se till att de har en säker förvaring då flera av dem är omistliga.

En förteckning av föremålen bör uppföras.

Organiska föremål bör inte förvaras i den fuktiga källaren då risk för skador finns.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprunglig och äldre inredning och frismallar av erkända konstnärer innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 201 och 202

Entréhallen och nedre vestibulen

Entréhallen

Golv

Beskrivning:

Båda vilplanen har ursprungliga engelska golvklinkers, s.k. Victorian tiles. Plattorna är keramiska med matt yta och genomfärgade i gult, svart, grönt, vitt, brunt och terrakotta. De är lagda i ett klassiskt geometriskt mönster med fris. Plattorna är fogade med en minimal grå cementfog. I byggnaden är det endast entréhallen och nedre vestibulen som har golv med tiles.

Skador:

Golvet är i relativt gott skick. Mindre fogsläpp.

Åtgärder:

Lagning av fog. Stor varsamhet mot golvklinkers så de ej spricker. Fogen skall vara minimal vilket kräver att den arbetas in i linjer, (ej kakelkryss eller fogsnöre). Fogen får ej vara infärgad då detta kan missfärga plattorna. Plattorna ska fuktas innan fogning. Om en platta måste bytas kan man få tag i gamla i en byggnadsvårdsbutik.

Underhåll:

Klinkers har en levande yta och bör underhållas och ytbehandlas traditionellt med linsåpa så att de åldras naturligt. Rengör med vatten, skura golvet med 50/50 linsåpa/vatten och svabba bort överskottet. Vid städning använd linsåpa och vatten. Konc. 1/50.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Engelska tiles i golvet.

Golvsockel

Beskrivning:

Putsad sockel som ingår i väggens uppbyggnad, täckmålad i grå kulör. En äldre svart kulör syns bakom den befintliga. Färgen är troligen latexbaserad.

Skador:

Sprickor och bom i puts, färgen flagnar. Saltutfällningar i putsen.

Åtgärder:

Utredning om färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering. Färg med latex skrapas bort och ersätts med ursprunglig oljefärg. Nedknackning av lösa partier, lagning och ommålning.

Underhåll:

Varsam rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Den ursprungliga sockeln innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Nedre partiet har en kvaderstensindelad bröstning, täckmålad i grå kulör.

Övre väggpartiet är fältindelad med profilerade lister och pilastrat täckmålat med fält i beige kulör, ramverk i ljus rosa, ljus grå-vita pilastrar med bronserade kapital.

Samtligt är renoverat under senare tid, färgen är rollad och troligtvis latexbaserad.

Skador:

Nötningskador och saltutfällningar i bröstningens nedre delar.

Färgen spricker och spjälkar lokalt.

Åtgärder:

Utredning om färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering.

Färg med latex skrapas bort och ersätts med ursprunglig oljefärg.

Rengöring, lagning och ommålning. Eldragningar på vägg bör ses över.

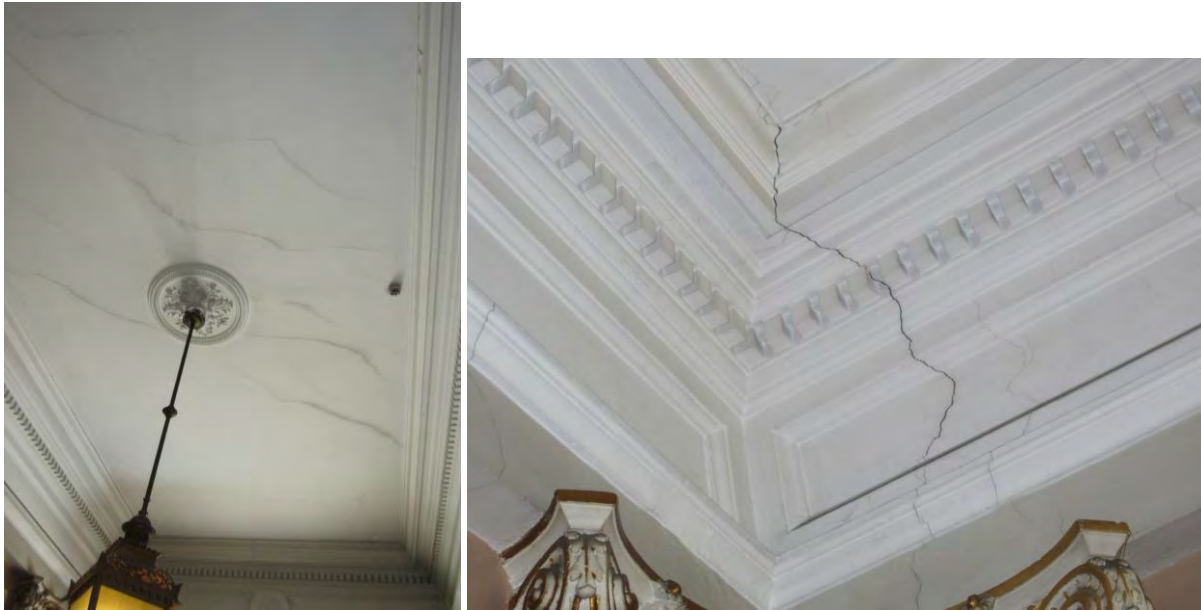
Underhåll:

Varsam rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Väggpartier med kvaderstensindelning, fältindelning, listverk och pilastrar med kapital är ursprungliga och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Tak

Beskrivning:

Taket är slätputsat, täckmålat i vit kulör med central takrosett av stuck med blomsterdekor. Takfrisen är kraftigt profilerad, av stuck, även den målad i vit kulör. Centralt placerad lykta, troligen ursprunglig. Ursprungligen var taket sannolikt målat i flera olika kulörta och mörkare kulörer. (Ungefär som i nedre vestibulen).

Skador:

Taket, frisen och takrosetten har sprickor i färg, stuckatur och puts. I takfrisens nordsydvästra hörn finns en större spricka. Mindre sprickor och färgsläpp generellt. De större skadorna beror sannolikt på sättningsskadorna.

Åtgärder:

Utredning om färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering. Färg med latex skrapas bort och ersätts med ursprunglig oljefärg. Rengöring, lagning och ommålning.

Underhåll:

Varsam rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med friser och stuckatur är ursprungliga och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Beskrivning:

I entréhallen finns två pardörrar av trä, en ytterport och en innerdörr.

Ytterporten är av ek med glasade övre speglar och halvrunt överljus med dekorerade draghantag av mässing. Beskrivs i exteriören.

Innerpardörren är av massiv furu, ådringsmålade i mörk ekimitation. De övre högsmla speglarna är glasade med etsad dekor i form av klassiska motiv. Nedre fyllnader är kraftfulla med romb. Draghandtagen och nyckelskylte är av dekorerad mässing.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade dörrblad.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador i ytskikt på dörr i ekimitation, lika befintligt.

Vid åtgärder ska målerikonservator anlitas.

Underhåll:

Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med överljus och foder samt trycken är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Trappa

Beskrivning:

Ursprunglig rak trappa i åtta steg av slipad grå kalksten med åtta steg, putsade sidofundament och modernt kopparräcke. Fundamenten är gråmålade för att smälta in med väggpartiet.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador i kalkstenen. Fundamenten har generella sprickor i putsen och färg. Underliggande kulörer i mörkbrun umbra syns. Räcket är i gott skick.

Åtgärder:

Rengöring, lagning och ommålning av skador i sidofundament.

Utredning om färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering.

Färg med latex skrapas bort och ersätts med ursprunglig oljefärg.

Kopparräcket är ej anpassat till byggnadstilen. Vid kommande byte bör ett tidstypiskt räcke väljas. Kommande skador av kalksten bör åtgärdas av stenkonservator.

Underhåll:

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till kalkstenen.

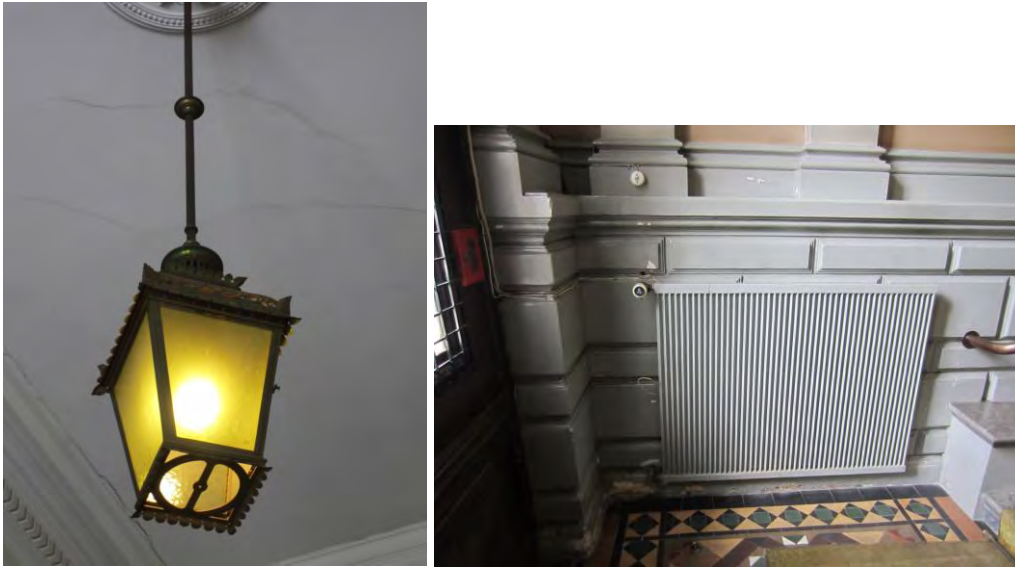
Varsam rengöring med torra metoder av trappa och räcke. Vid kraftig smuts på kalkstenstrappan används en rengöringslösning av naturlig såpa/tvål, utan tillsatser, i kombination med fukt/våtmoppning.

Obs! Kalksten tål inte sura rengöringsmedel och heller inte salt.

Kulturhistorisk kommentar:

Trappan är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Armaturer:

I rummet finns en ursprunglig taklykta av koppar med gult glas.

Matta:

I trappan ligger en modern grön-gul textilmatta. Vid kommande restaurering bör denna bytas ut.

Radiatorer:

Två äldre vattenburna radiatorer troligen från renoveringen 1958 placerade mot väggen vid porten. Målade i grått lika vägg.

Åtgärder:

Varsam rengöring av taklykta. Radiator rengöres och målas i samband med kommande restaurering.

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras.

Obs! Limrester från mattan tvättas bort med thinner/cellulosaförtunning.

Även aceton kan provas.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprunglig takarmatur inredning innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 202

Nedre vestibulen

Från entréhallen kommer man in i nedre vestibulen med inredning i italiensk renässans. Rummet skulle redan i entrén visa familjens högborgerliga status. Golvet som är lagt med engelska tiles i geometriska mönster och väggarna av stucco-marmor tillsammans med marmortrappan, smidesräcken och ursprunglig inredning dominerar intrycket.

Golv

Beskrivning:

På golvet i nedre vestibulen ligger ursprungliga engelska golvklinkers, s.k. Victorian tiles. Plattorna är keramiska med matt yta och genomfärgade i terrakotta, brunt, vitt och svart. De är lagda i ett klassiskt mönster med geometriska former och är fältindelade med friser. Plattorna är fogade med en minimal grå cementfog som i kombination med de rakskurna plattorna ger ett helt slätt golv.

Skador:

Golvet är i relativt gott skick. Några av plattorna är lösa vilket känns när man går på golvet. Fogen har släppt partiellt. Märken från dörrstängare som flyttats syns vid entrédörren.

Åtgärder:

Infästning av lösa plattor, lagning av fog. Samtligt ska utföras lika befintligt. Stor varsamhet mot golvklinkers så de ej spricker. Fogen skall vara minimal vilket kräver att den arbetas in i linjer, (ej kakelkryss eller fogsnöre). Fogen får ej vara infärgad då detta kan missfärga plattorna. Plattorna ska fuktas innan fogning. Om en platta måste bytas kan man få tag i gamla i en byggnadsvårdsbutik. Skulle det vara svårt att få tag i rätt sorts platta kan man komplettera med plattor från ett mer undanskymt ställe.

Underhåll:

Klinkers har en levande yta och bör underhållas och ytbehandlas traditionellt med linsåpa så att de åldras naturligt. Rengör med vatten, skura golvet med 50/50 linsåpa/vatten och svabba bort överskottet. Vid städning använd linsåpa och vatten. Konc. 1/50.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett mycket högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Golvsockel

Beskrivning:

Profilerad golvsockel i stucco-marmor, svart-grön kulör s.k *Verte de mer*.
Ev. för att efterlikna Kolmårdsmarmor.

Skador:

Mindre nötningskador förekommer där stucco-marmor och gips släppt.

Åtgärder:

Varsam lagning i stucco-marmor lika befintligt. Utföres av målerikonservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators beskrivning.

Kulturhistorisk kommentar:

Sockel i originalutförande innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Övre vestibulens vägg med friser och målade ytskikt.

Beskrivning:

Väggarna med pilastrar i nedre och övre vestibulen är utförda i stucco-marmor i rödbrunt s.k. *Rouge royale* i nedre våningen och i gult, s.k. *Sienna* i den övre.

Rummet artikuleras av pelare och pilastrar med korintiska, bronserade kapitäl av gips.

Pelare och pilastrar är utförda i samma svart-gröna stucco-marmor som golvsockeln.

Mot trappöppningen av takbjälklaget finns kraftfullt skulpterade och bronserade konsoler av gips med dekor av akantusblad och blomstermotiv.

Stucco-marmorn i nedre vestibulen är indelad i ca 800 mm x 600mm stora rektangulära fält.

Allt för att efterlikna äkta marmor. På väggen finns dekorerade spjäll av mässing.

Listverk

Våningsplanen skiljs av en kraftig och profilerad avskiljande list med klassisk bronserad meanderlist och svartmålade lister av gips och trä. Ovan frisen är väggarna i Sienna, stucco-marmor och dekorerade med korintiska pilastrar i gråbeige stucco-marmor. Väggarna har en hög glans.

Fris

Översta delen av väggen smyckas av en grå fris i basrelief av skulptören Edvard Brambeck. Den är gjuten i gips och har troligtvis målats med oljefärg. Gestalterna i frisen står fritt från bakgrunden. I fälten ser man scener ur Amor och psykesagan samt allegoriska framställningar av astronomi arkitektur, musik, skulptur, målarkonst mm.

Skador:

På väggen i nedre vestibulen finns allvarliga sättnings-skador ovan dörrar och i pelare. De är mest omfattande i väster och norr. Skadorna visar att huset har problem med grundförhållandena. En utredning och behandling pågår av WSP. Väggen med stucco-marmor och vägglisten i trappan är i relativt gott skick. På väggytor och lister förekommer mindre nötnings-skador och sprickor samt färgsläpp. Pelare och pilastrar samt konsoler har lokala sprickor i färg och gips. Frisen i basrelief ser ut att vara i relativt gott skick. Troligen finns smutsade partier, mindre färgsläpp och sprickor. Den har endast okulärt besiktigats från golvet.

Åtgärder:

Utredning om sättnings-skador och ev. grundförstärkning pågår. Varsam rengöring och reparation av dekormålade ytskikt av stucco-marmor lika befintligt. Arbetena ska utföras av målerikonserverator. I samband med andra konserveringsåtgärder bör frisen besiktigas och åtgärdas. Program för rengöring och åtgärder tas fram av konserverator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators utlåtande. Skador i form av sprickor i stucco-marmor på vägg och pelare samt släpp i gipsornament och friser bör säkras så partier ej faller ner och går sönder.

Kulturhistorisk kommentar:

Väggar av stucco-marmor, friser, pelare och pilastrar är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Tak

Takfris med schablonmålning och listverk.

Beskrivning:

Taket i nedre vestibulen omfattas av en kraftigt profilerad takfris målad med tidstypiska nyanser av ljusgrönt, gult, blått och beige med röda schabloner. I denna smyckas taket även av en klassisk tandsnittsfris. Takytan är fältindelad och målat i beige kulör med en röd kantlinje. Troligtvis med oljefärg. I hörnen sitter mindre armaturer av mässing föreställande bladverk.

Skador:

I norra, östra och västra partierna finns omfattande sprickor i kant mellan tak och taklist. Dessa har sannolikt uppkommit pga. sättningskadorna.

Åtgärder:

Varsam rengöring och reparation av dekormålade ytskikt i tak lika befintligt.

Arbetena ska utföras av målerikonservator.

I samband med andra konserveringsåtgärder bör en färgundersökning utföras för att ta fram eventuella ursprungliga kulörer i taket.

Program för rengöring och åtgärder tas fram av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators utlåtande.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med dekormålade ytor är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

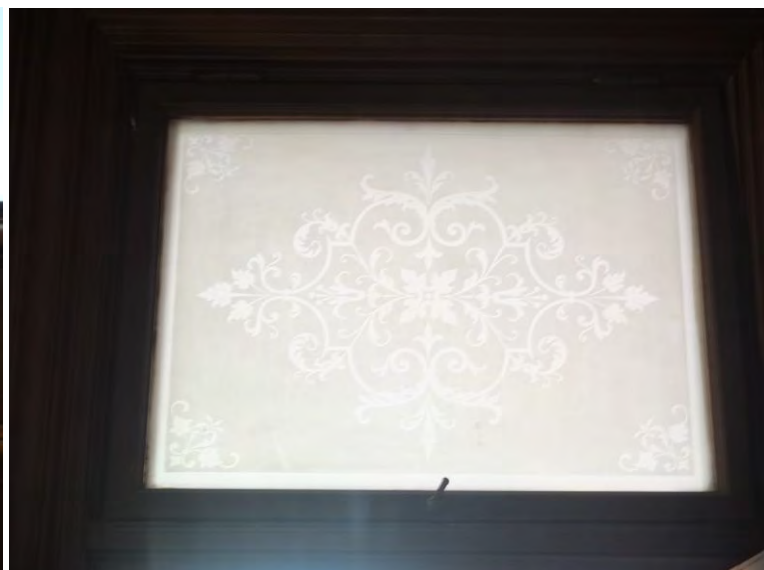

Beskrivning:

I nedre vestibulen finns tre ursprungliga pardörrar och fyra enkeldörrar av massiv furu, indelade i profilerade spegelfyllnader, ekådringsmålade. Enkeldörrarna har glasade och etsade övre speglar, med dekor i form av klassiska motiv som urnor, blad, änglar och drakar. Enkeldörrarna har överljus, även dessa med dekorerat och etsat glas, som ger dagsljus in i de mörka rummen. Dörrarna har profilerade och målade foder och skursocklar. Draghandtagen och tryckena är av mässingshandtag med dekor, dekorerade nyckelskyltar och lås samt knoppgångjärn. Trösklarna är breda, av lackad ek.

Detalj av mässingstrycke med nyckelskylt.

Dekorerat, etsat överljusfönster.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade dörrblad och foder.

Åtgärder:

Lagning och målning lika befintligt.

Vid åtgärder ska målerikonserver anlitats.

Underhåll:

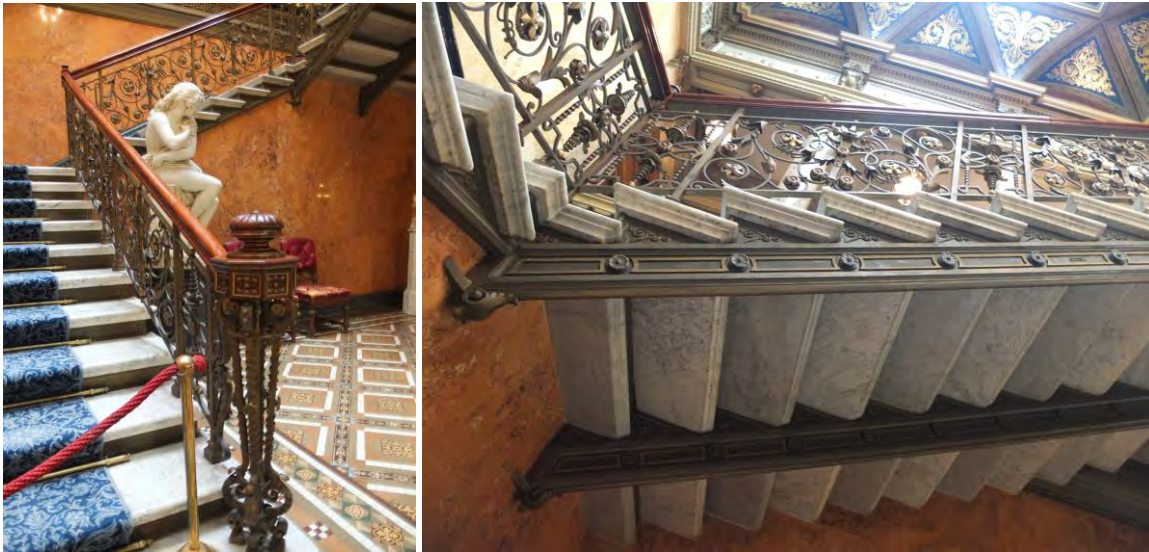
Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med överljus och foder samt trycken och nyckelskyltar och gångjärn är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Trappa

Beskrivning:

Ursprunglig och rikt utsmyckad slipad marmortrappa i nyrenässans med tre raka trapplöp och ett rikt dekorerat gjutjärnsräcke med blomrankor av brons samt handledare av trä i mahognyimitation. Stegen har profilerad nos och sidostycken. Trappstolpen är rikt dekorerad med vridna stänger i smide och svarvad träknopp i olika färgade träslag, sk. intasia. Trappans konstruktion är uppbyggd på gjutjärnsbalkar med dekorerade sidostycken bemålade fältindelningar och blomstermotiv i umbra. Vangstyckenas utsidor har blomster- och bladmotiv.

Skador:

På översta stegets utsida finns en spricka i det murade vangstycket. Mindre nötnings- och slitskador i marmorstegen. Mindre fogsläpp i vilplanet av marmor. Räcket och handledaren är i gott skick.

Åtgärder:

Reparation av spricka i vangstycket, översta trappstegets utsida. Lagning och målning lika befintligt. Kompletteringsfogning i vilplan lika befintligt. Vid åtgärder av räcke ska konservator anlitas.

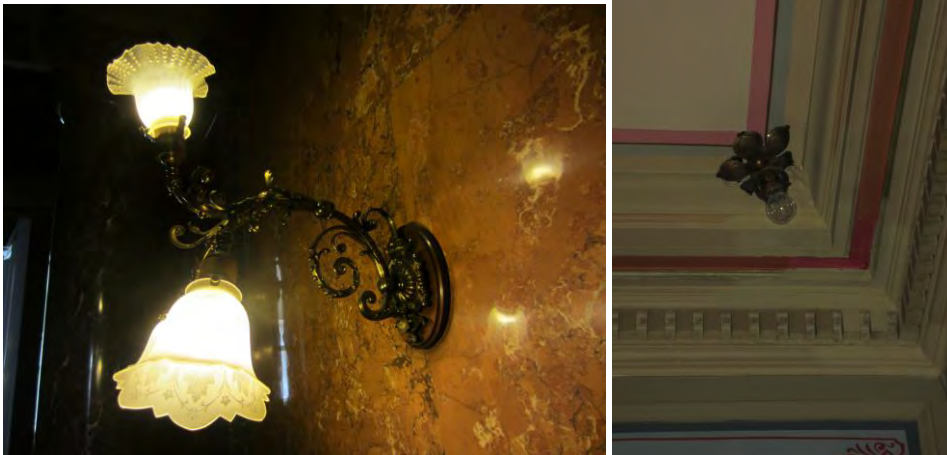
Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder av trappa och räcke.
Vid kraftig smuts på marmortrappan används en rengöringslösning av naturlig såpa/tvål, utan tillsatser, i kombination med fukt/våtmopning.
Obs! Marmor tål inte sura rengöringsmedel.

Kulturhistorisk kommentar:

Trappa med trappräcke är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Vägg- och takarmatur

Armaturer:

I rummet finns ursprungliga armaturer.

I taket finns små armaturer av mässing i form av bladverk med glödlampa, placerade i hörnen. Väggarmaturer av mässing med glaskupor.

Statyer:

Två marmorstatyer, Il Nido av Carlo Pessima, en marmorstaty med sockel.

Möbler:

Två äldre stolar av ek med röda skinndynor.

Matta:

På marmortrappan ligger en senare tillkommen matta i blått och grått mönster.

Denna fortsätter upp i övre vestibulen.

Radiatorer:

Två äldre vattenburna radiatorer av fabrikat Hellefors med tassar samt två radiatorer trol. från renoveringen 1958.

Åtgärder:

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras.

Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Äldre och ursprunglig inredning innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 203 "Mindre rökrummet"

Golv/golvlist

Beskrivning:

Bred ekparkett, fiskbensmönstrad med fris längs väggarna. Hög, rikt profilerad golvlist. Original.

Skador:

Golvet har generella nötningskador, golvlister har skador partiellt. Golvlister är ursprunglig men förändrad. Tidigare ådringsmålning är nu övermålad.

Åtgärd:

Golvet; varsam slipning av lack, 3 gånger lackning. Golvlister; vid kommande restaurering bör man dokumentera underliggande ytskikt. Beslut om ytskiktets återställning ska då tas. Se bilaga skötselöreskrifter golv.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda, neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Väggar**Beskrivning:**

Glasfiberväv, vitmålad.

Skador:

Ytskikten är förändrade i material och kulör.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör ytskiktet bytas ut mot ett material som anpassas bättre till bevarade golv- och taklister samt takstuckaturer, exempelvis slätväv. Färgen bör bytas ut mot något mer lämpligt såsom emulgeringsfärg. Eventuellt underliggande ytskikt bör dokumenteras.

Tak

Beskrivning:

Vitmålat tak med stuckaturer något enklare i sitt utförande än i angränsande rum. Dekorationerna består i huvudsak en bladlist, pärlstavlist, äggstavlist och en takrosett.

Skador:

Taket och stuckaturer är i behov av renovering på sikt, förändrat, övermålat med vit kulör.

Åtgärder:

Inför kommande restaurering bör en färgundersökning göras, en dokumentationsruta tas fram. Beslut om återskapande åtgärder kan då göras.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Taket i originalutförande med takfris i stuck och takrosett innehar ett högt kulturhistoriskt värde. Tyvärr är det övermålat i vit kulör, något som förändrat rummets karaktär väsentligt.

Fönster

Beskrivning:

Ett fönster, originalbågar både i inner-och ytterbåge. Trelufts-fönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning bakom äldre radiatorer samt fönsterbänklist. Höga skursocklar finns till det rikt profilerade fönsterfodret. Väggen är tjockare här på grund av utskjutande mittrisalit i fasad vilket skapar en djupare fönsternisch än vid övriga fönster. Spegelfält och fönsterluckor är därmed dubbla.

Skador:

Är i behov av reovering på sikt, både inner-och ytterbåge. Mekaniska skador på fönsterbänken.

Åtgärd:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönster med fönsterluckor och nischer är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde. Vitmålade under senare tid.

Dörrar

Beskrivning:

En enkeldörr mot vestibulen, spegeldörr i fem fält där de två övre försetts med etsat glas, sentida säkerhetsglas har tillkommit i efterhand.

Ytterligare en enkeldörr leder mot större rökrummet. Dörrbladet har fem spegelfällt samt handtrycke i originalutförande. Dörrbladet har kompletterats med en dörr av glas för bättre ljudisolering.

Skador:

I gott skick, några lokala skador. Förändrad i kulör.

Åtgärd:

Är i behov av restaurering på sikt. Underliggande färgskikt bör dokumenteras vid kommande restaurering. Därefter görs bedömning om kommande åtgärder och färgsättning.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde. Samtliga dörrar har målats i grå kulör.

Rum 204 Rökrummet (stora)

Golv

Beskrivning:

Parkett:

Parkett med flera olika träslag, främst ek. Parketten är lagd med geometriska mönster som skapar stora och mindre mönster i förhållande till hur man väljer att betrakta golvet. I kanterna löper en fris som är lagd som en meanderslinga.

Klinker:

Fält framför eldstaden är lagt med glaserat kakel i rödbrunt och grönt.

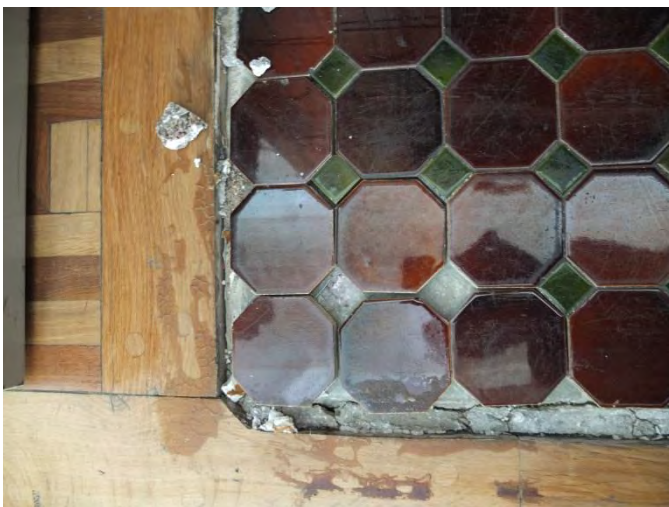
Skador:

Parkettgolv

Golvet är i relativt gott skick. Generella slit- och nötningskador. Nåtningen i parketten har släppt lokalt. Parkettdelar är på några ställen lösa och riskerar att försvinna.

Klinkersgolv

Mycket dåligt skick. Omkringliggande trälist är helt borta, fogningsmassan har krakelerat och flera klinkers och fog är helt lösa, enstaka har försvunnit.

Åtgärder:

Parkettgolv

Eventuella mindre bitar av parketten och nåtning som släppt ska repareras lika befintligt. Varsam slipning av lack och 3 ggr lackning av golv och trösklar i sin helhet.

Klinkersgolv

Behöver kompletteras och renoveras omgående. Lösa plattor ska fästas och fogen kompletteras. Täckande trälist mot parkett måste kompletteras. Samtligt ska utföras lika befintligt.

Se bilaga golvföreskrifter.

Underhåll:

Parkettgolv

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda, neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker på trägolvet ger ett mervärde.

Golvsockel/väggpanel

Beskrivning:

Utgörs av en högre sockel med väggpanel smyckad med lister i geometriska mönster.

Panelen är eventuellt utförd i ek eller så har den varit ådringsmålad. Numera övermålad med en grå kulör.

Skador:

I gott skick. Förändrad, färgskikt i original övermålad med ljusgrå täckfärg.

Åtgärd:

Vid kommande restaurering bör underliggande färgskikt klargöras och beslut om framtida kulör/ytbehandling kan då tas.

Kulturhistorisk kommentar:

Sockel och vägghpanel i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Täcks delvis av en panel eller högre sockel med geometriska mönster. Övriga väggytor har vitmålad slätväv.

Skador:

Ytskiktet är kraftigt förändrat. I övrigt i gott skick.

Åtgärd:

Vid kommande restaurering bör ytskiktet bytas ut mot ett material som anpassas bättre till bevarade golv- och taklister samt takstuckaturer, exempelvis slätväv. Färgen bör bytas ut mot något mer lämpligt såsom emulgeringsfärg. Eventuellt underliggande ytskikt bör dokumenteras.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Tak

Beskrivning:

Stuckaturer med en kraftig fris längs kanterna med akantusmotiv och ekbladsornamnet. Övrig takyta är indelad i olika fält i främst stjärnformer. Har tidigare varit pollykroma men är nu övermålad i vitt.

Skador:

Centralt i taket finns mindre sprickor. Övrigt i gott skick.

Åtgärd:

Inför kommande restaurering bör en färgundersökning göras, en dokumentationsruta tas fram. Beslut om återskapande åtgärder kan då göras.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Taket i originalutförande med stuck och geometriska mönster innehar ett högt kulturhistoriskt värde. Tyvärr är det övermålat i vit kulör, något som förändrat rummets karaktär väsentligt. Underliggande dekor är synlig i släpljus.

Fönster

Beskrivning:

Två fönster och en fönsterdörr till balkongen. Originalbågar både i inner-och ytterbåge. Treluftsfönster utan mittpost med espanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning under fönsterbänk. Handtag och spanjoletter är rikt dekorerade.

Skador:

Är i behov av restaurering på sikt, både inner-och ytterbåge.

Åtgärd:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Dörrar

Beskrivning:

En enkeldörr in mot det mindre rökrummet. Dörrbladet har fem spegelfällt samt handtrycke i originalutförande. Dörrbladet har kompletterats med en dörr av glas för bättre ljudisolering. En dubbeldörr leder ut mot biljardrummet. Dörrbladen har tre spegelfält, delvis fylld. Profilerade dörrfoder.

Skador:

Partiella slitskador, ursprunglig ekådringsmålning övermålad med ljusgrå täckfärg.

Återgärder:

Är i behov av restaurering på sikt. Underliggande färgskikt bör dokumenteras vid kommande restaurering. Därefter görs bedömning om kommande åtgärder och färgsättning.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i original innehåller ett högt kulturhistoriskt värde. Samtliga dörrar har ny färgsättning, karaktären i rummet är förändrad. Dörröppningen in mot "gästrummet" var ursprungligen endast en valvöppning.

Inredning

I rummet finns en ursprunglig eldstad bevarad. Den är kraftigt förändrad och förenklad i sin inramning med ekfoder (troligen 1958) men kakel med växtornamentik finns bevarad samt glaserat klinker i golvytan framför. Innehåller ett högt kulturhistoriskt värde.

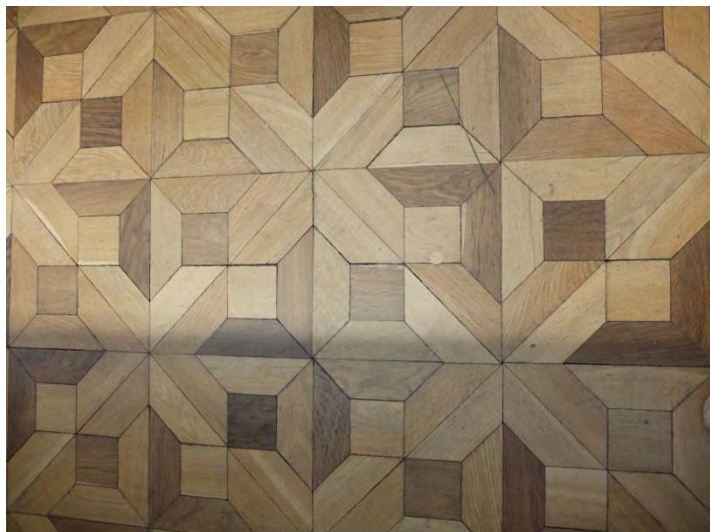
Rum 206 Biljardrummet

Golv

Beskrivning:

Unikt parkettgolv av ek med ljusare och mörkare träslag. Parketten är lagd med geometriska mönster som skapar stora och mindre mönster i förhållande till hur man väljer att betrakta golvet. I kanterna löper en fris som är lagd som en meanderslinga.

Skador:

Golvet är i relativt gott skick. Generella slit- och nötningskador. Nåtningen i parketten har släppt lokalt. Parkettdelar är på några ställen lösa och riskerar att försvinna.

Åtgärder:

Eventuella mindre bitar av parketten och nåtning som släppt ska repareras lika befintligt. Varsam slipning av lack och 3 ggr lackning av golv och trösklar i sin helhet.

Se bilaga skötsel föreskrifter golv.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda, neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvet i detta rum är förutom de stora dörrarna det enda som ser ut som det gjorde ursprungligen. Golven är i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde.

Golvlist

Beskrivning:

Hög, rikt profilerad golvlist. Original målad med ljusgrå täckfärg.

Skador:

Partiella slitskador. Golvlisten är ursprunglig men förändrad. Tidigare ådringsmålning är nu övermålad.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör man dokumentera underliggande ytskikt. Beslut om återskapande åtgärder ska beslutas vid nästa renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvlisten i detta rum är i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Glasfiberväv, målad i latexfärg. Har tidigare haft flera fältindelningar med ramverk endast ett ramverk per vägg kvarstår. Mindre sprickor finns partiellt.

Skador:

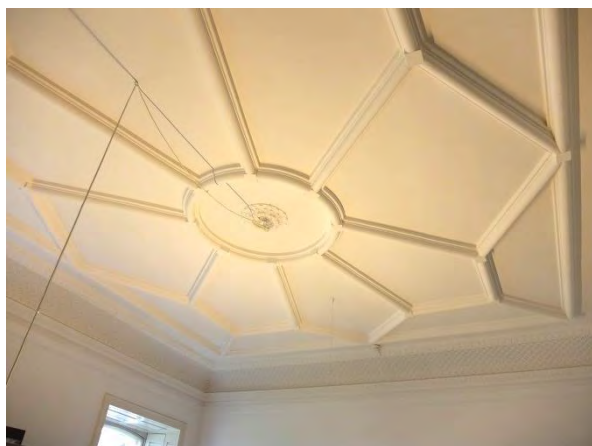
Väggarna är mycket förändrade, tidigare fanns ekboaseringar och tapet. Vägghpanelen finns bevarad på vinden, så även en biljardmöbel som stod uppställd mellan de båda dörrarna som då fanns på södra väggen. Mindre sprickor finns lokalt.

Åtgärder:

Ytskikt och färg bör bytas ut mot något mer lämpligt såsom emulgeringsfärg. Underliggande ytskikt bör dokumenteras. Sprickor ilagas. Vägghpanelen bör återföras till rummet. I samband med detta måste golvsöcklarnas ytskikt åtgärdas så att de smälter samman med vägghpanelen.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummet som tidigare var biljardrummet har genomgått stora förändringar under årens lopp. Mycket av den fasta inredningen finns bevarad på vinden och i vindsvåningen. Vägghpanel i ek, biljardmöbel och en dörr på södra väggen är borttagna.

Tak**Beskrivning:**

Kraftig fris av stuck med stora fält med geometriska mönster omslutna av äggstavslister och bladlister med lotusblommor. Takytan är indelade med listverk i olika fält. Ursprungliga färger och mönster är övermålad med vit färg.

Skador:

Tak och stuckatur är gott skick. Ursprunglig färgdekor är övermålad.

Åtgärder:

Inför kommande restaurering bör en färgundersökning göras, en dokumentationsruta tas fram. Beslut om återskapande åtgärder kan då göras.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Även om taket har ett nytt ytskikt så är stuckaturerna av högt kulturhistorisk värden.

Fönster**Beskrivning:**

Två fönster åt öster. Originalbågar både i inner-och ytterbåge. Treluftsfönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Renoveringsbehov föreligger. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning under fönsterbänk. Handtag och spanjoletter är rikt dekorerade.

Skador:

Generellt slitage och smutsad yta.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönster i originalutförande innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Beskrivning:

Två dubbeldörrar med dekorativa dörröverstycken och dörrromfattningar som ger rummet en tydlig prägel av renässans. Effekten måste ha varit mer påtaglig då väggpanelen fortfarande var intakt. Omfattningarna är gjorda i ek, dörrbladen är av annat träslag som sedan försetts med ekådring. Dörröppning i södra delen av rummet saknar dörrblad.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade dörrblad och trösklar.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador i ytskikt på dörr i ekimitation, lika befintligt.

Vid åtgärder ska målerikonserver anlitats.

Underhåll:

Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med foder och överstycken, handtag och nyckelskyltar samt gångjärn är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 207

Beskrivning:

Mindre genomgående rum för förvaring av tygprover och dylikt. Rummet utgjorde ursprungligen en del av ett f.d. toalettrum. Ny öppning in mot intilliggande rum är upptagen (f.d. sadelkammare).

Golv:

Nytt golv, stavparkett av ek. Mattlackat.

Golvlister:

Gamla och nya golvlister av äldre modell, lika andra i byggnaden. Låg profilerad trälist, målad i gråvit kulör.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålade med latexfärg.

Dörrar:

Dörrblad saknas, profilerade dörrfoder finns kvar på plats.

Fönster:

Ett fönster. Originalbågar både i inner-och ytterbåge. Treluftsfönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Fönsterluckor finns bevarade som går att fälla ut. Nedtill, under fönsterbänken är bröstning och nisch dolda bakom en plywoodskiva.

Tak:

Sänkt tak, vitmålat skivmaterial. Enkel taklist.

Skador:

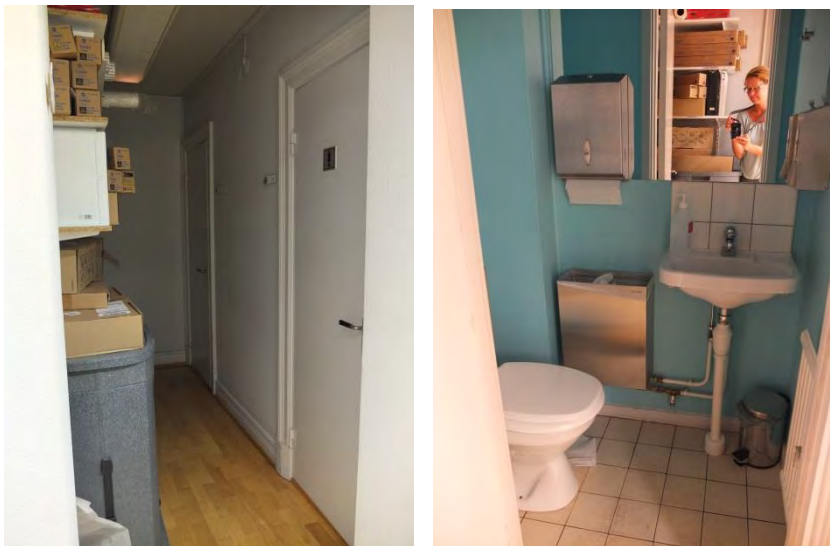
Generellt slitaget av golv, smutsade ytor på fönsterkarmar.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Golven slipas och lackas tre gånger med lack.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönster och snickerier i originalutformning innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 208-210 toaletter**Beskrivning:**

Liten hall samt två toaletter inrymda i del av ett rum som ursprungligen var "toilettrum". Toaletterna inreddes i slutet på 1950-talet. Hallen används för förvaring.

Golv:

Inne på toaletterna består golvet av klinkersplattor i 1950-talsutförande. I hallen ligger en stavparkett, lackad ek, sentida.

Golvlist:

Inne på toaletterna finns en enkel rak list i trä, vitmålad. I hallen är golvlisten något högre och profilerad.

Väggar:

Släta målade väggar.

Tak:

Sänkt tak, skivmaterial, vitmålat. Enkel rak taklist.

Dörrar:

Två dörrar, dörrblad helt släta i 1950-talsutförande, trycken original. Dörrfoder i hall är profilerade med skurlist nedtill.

Skador:

Inga synliga skador. Generellt slitage på golv och inredning.

Åtgärder:

Ommålning av väggar, dörrar, lister på sikt. Trägolv slipas och mattlackas två gånger.

Kulturhistorisk kommentar:

Toaletternas golv, lister och dörrar är tydliga spår efter den renovering som genomfördes 1958, vilket är av ett visst kulturhistoriskt intresse.

Rum 211 korridor

Beskrivning:

Korridor som idag används för kopiering och posthantering. Alla ytskikt är förändrade.

Golv:

Sentida stavparkett av ek, mattlackat. Trol från 1958.

Golvlist:

Profilerad trälist. Original, täckmålad i vitgrå kulör.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålad med latexfärg.

Tak:

Slätt täckmålat tak, svart kulör. Inga taklister finns.

Dörrar:

En enkeldörr, dörrblad med fem spegelfält, profilerade med spegelfyllningar nertill. De två övre spegelfälten är fyllda med etsat glas. Överljus med originalbeslag. Dörrfoder bevarade. Allt målat i täckfärg i ljusgrå kulör.

Skador:

Väggar, tak och golv är i gott skick. Dörrblad, dörrfoder och överljus har generallt slitage. Behov av restaurering föreligger.

Åtgärder:

Golvlister och dörrfoder renoveras på sikt. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbåge lika befintligt. Spegeldörrens, foder och golvlisters underliggande färgskikt bör dokumenteras (troligen ekådring). Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid nästa renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörren och överljuset är i originalutförande och innehar ett kulturhistoriskt värde.

Rum 212,232 hall, korridor

Beskrivning:

Rummen utgör nu korridor på kontoret samt bibliotek. Rummen är förändrade, troligen har det funnits fast skåpsinredning längs den norra väggen. Fönster och golvlister finns bevarade. Fönstren i korridoren vetter ut mot gården.

Golv:

Sentida stavparkett av ek, mattlackat.

Golvlister:

Lägre profilerade golvlister av trä, målade i ljusgrå kulör.

Väggar:

Glasfiberväv, målade med vit latexfärg.

Tak:

Slätt målat tak, svart kulör.

Fönster:

Två treluftsfönster med t-post inner- och ytterbåge. Enklare i utförande, enklare spanjoletter och hakar. Originalutförande. Fönsterluckor finns samt spegelfält i övre nisch.

Skador:

Flesta ytskikt är nya och i gott skick. Fönstren har slitage på både inner-och ytterbåge.

Generellt slitage och smutsad yta.

Åtgärder:

Golvlister och fönsterfoder renoveras på sikt. Original färgsättning bör dokumenteras. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvlist, fönster och fönsterfoder är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 213 f.d. sadelkammaren och trapphall**Beskrivning:**

Rummet består av två ursprungliga rum som tidigare utgjort sadelkammare och trapphall samt garderob. Ytskikt och material är nya. Rummet är skapat ev. vid ombyggnaden 1958.

Golv:

Sentida stavparkett av ek, lagt i ett fiskbensmönster med fris längs väggarna.

Golvlist:

Enklare profilerad list av trä. Lika de äldre listerna i de enklare delarna av byggnaden.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålade väggar.

Tak:

Sänkt tak, vitmålat skivmaterial. Enkel taklist.

Skador:

Rummet är i gott skick.

Åtgärder:

Ytskikten renoveras på sikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummet är skapat i modern tid, golvbjälklag är nytt. Samtliga ytskikt är nya. Lister är nyproducerade.

Rum 215 f.d. stallet**Beskrivning:**

Det f.d. stallet har i dag delats in i två rum, ett mötesrum och en verkstad. Golvbjälklaget är nytt och ligger 1,5 m högre än den golvnivå som var gällande då stallet och vagnsboden användes.

Golv:

Sentida stavparkett, lackad ek.

Golvlist:

Profilerad list av trä. Lika de äldre listerna i de enklare delarna av byggnaden.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålade.

Tak:

Sänkt tak, vitmålat skivmaterial. Enkel taklist. Akustikplattor.

Dörr:

Äldre spegeldörr med fem spegelfält. Övre speglarna är fyllda med pressat glas. Trycken är i original.

Fönster:

Fem enkla enlufts-fönster, kopplade. I 1950-talsutförande med tillhörande fönsterbänk i kalksten.

Skador:

Fönstren är på sikt i behov av renovering, både inner-och ytterbåge.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Dörr målas om. Underliggande färgskikt dokumenteras.

Kulturhistorisk kommentar:

Ytskikt, tak, golvbjälklag är nya i detta rum. Endast dörren är i originalutförande.

Rum 216

Beskrivning:

Ett nyskapat rum som består av hela den gamla vagnsboden samt "betjäntens rum". Golvbjälklaget är höjt. Gamla portpartier för ingång mot vagnsbod, stall och gård har ersatts med fönster.

Golv:

Stavparkett, sentida av ek. Mattlackade.

Golvlist:

Profilerad list av trä. Lika de äldre listerna i de enklare delarna av byggnaden.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålad.

Tak:

Sänkt tak, vitmålat skivmaterial. Enkel taklist. Akustikplattor.

Fönster:

Sentida, fönster troligen 1980-tal. Trelufts-fönster med mittpost, kopplade bågar. Inga fönsterfoder.

Skador:

Rummet är i gott skick.

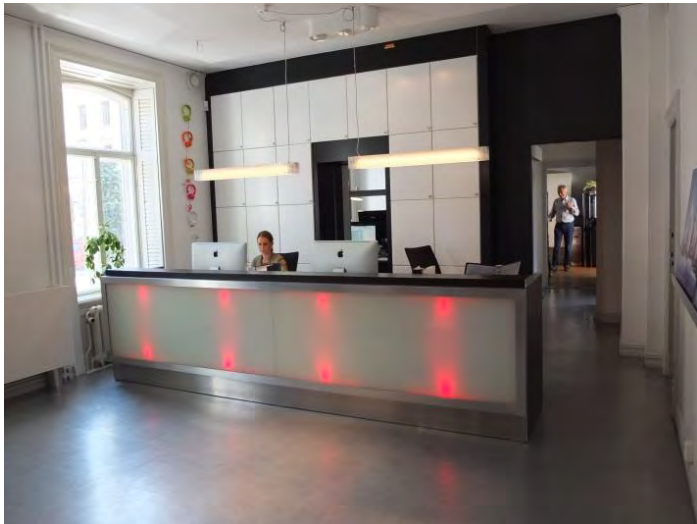
Åtgärder:

Ytskikten renoveras på sikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummet är skapat i modern tid, golvbjälklag är nytt. Samtliga ytskikt är nya. Lister är nyproducerade.

Rum 219 reception

Beskrivning:

Rummet är i själva verket fler sammanslagna rum. Här låg ursprungligen kuskens rum och portvaktens rum. Rummet har inga ursprungliga ytskikt.

Golv:

Plattor av aluminium.

Golvlist:

Profilerad trälist. Troligen sentida.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålad med latexfärg.

Tak:

Sänkt tak, skivmaterial med akustikplattor.

Fönster:

Två T-postfönster med inner- och ytterbåge. Ytterbåge troligen från 1940-talet. Energiglas i innerbåge.

Dörrar:

En enkeldörr, dörrblad med tre spegelfält. En glasörr till mötesrum.

Övrigt:

Rummet har modern fast inredning i form av receptionsdisk och skåpsinredning.

Skador:

Flesta ytskikt är nya och i gott skick. Fönstren har slitage på både inner-och ytterbåge. Fönsterbänkarna flagnar partiellt.

Åtgärder:

Golvlister och fönsterfoder renoveras på sikt. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Spegeldörrens underliggande färgskikt bör dokumenteras.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörren är i originalutförande och kulturhistoriskt värdefull.

Rum 221 kontorsrum

Beskrivning:

Rummets norra vägg är flyttad enligt ursprunglig planritning till förmån för den mindre korridoren som finns utanför (rum 222).

Golv:

Linoleum.

Golvlist:

Profilera trälist i originalutförande.

Väggar:

Glasfiberväv.

Tak:

Taket är sänkt, skivmaterial med enkel taklist.

Fönster:

Två T-postfönster med inner- och ytterbåge. Ytterbåge troligen från 1940-talet. Energiglas i innerbåge.

Dörrar:

Glasdörr ut mot receptionen, rum 219.

Skador:

Flesta ytskikt är nya och i gott skick. Fönstren har slitage på både inner-och ytterbåge. Fönsterbänkarna flagnar partiellt.

Åtgärder:

Golvlister och fönsterfoder renoveras på sikt. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Vid renovering är det önskvärt att sänkningen av taket tars bort och stuckaturer återställs.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvlister, dörr- och fönsterfoder är bevarade och av högt kulturhistoriskt värde.

Rum 222, korridor

Beskrivning:

Korridor mellan personalköket receptionen. Ytskikten är förändrade.

Golv:

Skivor av aluminium.

Golvlist:

Profilerad list av trä målad i ljusgrå kulör.

Väggar:

Glasfiberväv, täckmålad i vit kulör.

Tak:

Slätt skivmaterial, svartmålat.

Dörrar:

En spegeldörr av trä, fem spegelfält med profilerade omfattningar. Handtrycke i originalutförande. Profilerat dörrfoder med skurlist nedtill. Målad i ljusgrå kulör. En sentida skjutdörr, täckmålad i orange kulör.

Skador:

Golvyskikt av aluminium är förvanskande. Generellt slitage på dörr.

Åtgärder:

Golvlistor och dörr målas. Vid kommande renovering bör golvets ytskikt bytas till något mer karaktärsbevarande såsom ekparkett. Dörrens underliggande ytskikt bör dokumenteras och återställas.

Rum 223, kök

Beskrivning:

Rummet är nu personalkök och öppet ut mot loggian. Samtliga ytskikt är nya.

Golv:

Industriparkett. Oljad ek. Nytt.

Golvlist:

Delvis original.

Väggar:

Glasfiberväv.

Tak:

Taket är sänkt, skivmaterial, svartmålat.

Fönster:

Två T-postfönster med inner- och ytterbåge. Ytterbåge troligen från 1940-talet. Energiglas i innerbåge.

Dörrar:

En spegeldörr av trä, fem spegelfält med profilerade omfattningar. Handtrycke i originalutförande. Målad i ljusgrå kulör.

Skador:

Flesta ytskikt är nya och i gott skick. Fönstren har slitage på både inner-och ytterbåge. Taket är sänkt och döljer troligen en del stuckaturer.

Åtgärder:

Golvlister och fönsterfoder renoveras på sikt. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Golvet slipas och oljas på sikt. Vid renovering är det önskvärt att sänkningen av taket tars bort och stuckaturer återställs.

Rum 224, loggian**Beskrivning:**

Rummet var ursprungligen ett uterum med kontakt till trädgården en s.k. loggia. Rummet skapades vid renoveringen 1958 då fönster- och dörrpartiet sattes in efter ritningar av arkitekten Nils Einar Eriksson. Ytskikten är förändrade.

Golv:

Sentida industriparkett av oljad ek.

Golvlistor:

Nya släta golvlistor av trä, vitmålade.

Väggar:

Glasfiberväv, målade med vit latexfärg.

Tak:

Akustikplattor vitmålat. Inga taklistor eller stuckaturer.

Fönster:

Stort fönsterparti med fönster och glasförsedda dörrar. Fönstren är breda t-postfönster, kopplade, i 1950-talsutförande. Originalspanjoletter i överljusfönstren och nya spanjoletter i de nedre fönstren. Låg bröstning. Fönsterbänk av kalksten.

Dörrar:

Glasad dubbeldörr i fönsterpartiet ut mot trädgården. Dörrarna är kopplade, handtrycke är sentida. Nertill avslutas dörrarna med ofyllda speglar, vitmålade.

Skador:

Fönsterpartiet med dörrar är i behov av restaurering på sikt.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Golvet slipas och oljas på sikt. Golvet är inte förenligt med rummets karaktär. Vid kommande renoveringar bör golvet ev. bytas ut mot något som är mer lämpligt för en loggia, exempelvis tiles. Då bör man utreda om originalgolvet finns kvar inunder.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönster- och dörrpartiet tillhör inte byggnadens originalutförande men har höga kvaliteter vilket också är av kulturhistoriskt värde.

Rum 225

Beskrivning:

Utgör idag ett mötesrum med en städskrubb och ett förråd.

Golv:

Heltäckande matta.

Golvlist:

Profilerad trälist. Troligen sentida.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålad och svartmålad med latexfärg.

Tak:

Sänkt tak, skivmaterial med akustikplattor.

Dörrar:

Tre enkeldörrar, dörrblad med fem spegelfält. Två av dörrarna har profilerade speglar med fyllningar, den tredje dörrens övre spegelfält är ersatta av pressat glas. Handtrycken i originalutförande, profilerade dörrfoder och dörrblad är målade i en ljusgrå kulör.

Skador:

Flesta ytskikt är nya och i gott skick. Dörrarnas ytskikt har generellt slitage.

Åtgärder:

Golvlister och dörrfoder renoveras på sikt. Spegeldörrens underliggande färgskikt bör dokumenteras. Återställande av originalytskikt ska övervägas.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna, golvlister och dörrfoder är i originalutförande och kulturhistoriskt värdefulla.

Rum 226 hall, korridor**Beskrivning:**

Hall och korridor från kontorets huvudentré i södra delen av huset.

Golv:

Sentida stavparkett av ek, mattlackat.

Golvlister:

Lägre profilerade golvlister av trä, målade i ljusgrå kulör.

Väggar:

Glasfiberväv, målad med vit latexfärg.

Tak:

Slätt målat tak, vitmålat. Taklister saknas.

Fönster:

Ett korspostfönster med inner-och ytterbåge, ej kopplade. Originalutförande. Fönsterluckor finns bevarade.

Dörrar:

Tre enkeldörrar finns i rummet. Dörrbladen har fem spegelfält. På två av dörrarna är de övre spegelfälten fyllda med pressat glas.

Skador:

Fönstret behöver renoveras på sikt. I övrigt inga skador. I övrigt normalt slitage.

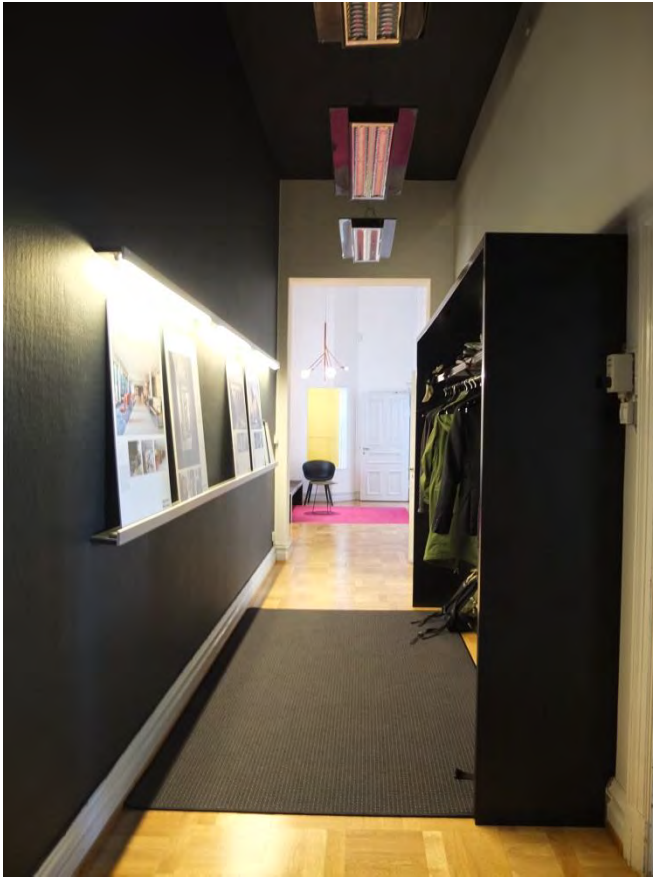
Åtgärder:

Dörrar, golvlister och fönsterfoder renoveras på sikt. Original färgsättning bör dokumenteras. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvlister, dörrar, fönster och fönsterfoder är i originalutförande och av högt kulturhistoriskt värde.

Rum 227 korridor

Beskrivning:

Korridor som idag används som tambur.

Golv:

Sentida stavparkett av ek, mattlackat.

Golvlist:

Profilerad trälist. Original, täckmålad i vitgrå kulör.

Väggar:

Glasfiberväv, vitmålad och svartmålad med latexfärg.

Tak:

Slätt täckmålat tak, svart kulör. Inga taklister finns.

Dörrar:

En enkeldörr, dörrblad med fem spegelfält, profilerade med spegelfyllningar i undre speglar, övre spegelfält är fyllda med etsat glas. Överljus med originalbeslag, glaset är etsat med dekorationer. Dörrfoder bevarade. Allt målat i täckfärg i ljusgrå kulör. Ytterligare en enkeldörr finns med fem profilerade spegelfält där övre spegelfälten är fyllda med pressat glas. Handtrycke i originalutförande, målad i ljusgrå kulör.

Skador:

Väggar, tak och golv är i gott skick. Dörrblad, dörrfoder och överljus har generellt slitage. Behov av restaurering föreligger.

Åtgärder:

Golvlistor och dörrfoder renoveras på sikt. Restaurering av överljus. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbåge lika befintligt. Dörrbladen, dörrfoder och golvlisters underliggande färgskikt bör dokumenteras (troligen ekådring). Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid nästa renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna med foder och överljuset är i originalutförande och kulturhistoriskt värdefulla.

Rum 228

Beskrivning:

Rummet används idag som mötesrum. De flesta ytskikt är sentida, kakelugnen med brunt glaserat kakel är flyttad hit från rum 229.

Golv:

Ekparkett, lackad, lagt i kvadratisk mönster med fris längs väggarna. Parketten är sentida.

Golvsockel:

Hög, profilerad sockel i trä. Täckmålad i ljusgrå kulör.

Väggar:

Murade väggar, glasfiberväv målad med latexfärg, vit och grå kulör.

Tak:

Stora delen av takytan är täckt med akustikplattor. Fris med stuckatur finns bevarad.

Fönster:

Två fönster. Originalbågar både i inner-och ytterbåge. Treluftsfönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Renoveringsbehov föreligger. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning bakom äldre radiatorer samt fönsterbänkslist.

Dörrar:

En enkeldörr av frostat glas. Dörröppning in mot rum 229, igensatt med frostat glas.

Skador:

Fönstren är i behov av restaurering. Generellt slitage på golvsöcket och dörrfoder.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Golven slipas och lackas två gånger med mattlack. Vid kommande renovering bör dörrfodrens och golvlisterens originalyttskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av yttskikt ska göras vid kommande renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Foder, lister, stuckatur, fönster, dörrar och kakelugnen är i originalutförande och av högt kulturhistoriskt värde.

Rum 229-232, f.d. sovrum

Beskrivning:

Rummet som tidigare utgjort ett sovrum har genomgått en del förändringar. Rummet liknade till sin form sovrummet direkt över på plan 300 där en mindre förhall och en garderob fanns anlagd mellan rummet och vestibulen utanför. Här har också funnits en kakelugn som nu är flyttad till rum 228. Rummet har troligen varit delat i två rum förmodligen efter renoveringen 1958, vilket syns tydligt i golvparketten.

Golv:

Senare tillkommen ekparkett, lagt i fiskbensmönster med fris längs väggarna.

Golvlist:

Låg, profilerad list i trä. Täckmålad i ljusgrå kulör.

Väggar:

Murade väggar, glasfiberväv målad med latexfärg, vit kulör.

Tak:

Stora delen av takytan är täckt med akustikplattor. Enkel taklist av trä.

Fönster:

Två fönster. Originalbågar både i inner- och ytterbåge. Trelufts-fönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning bakom äldre radiatorer samt fönsterbänkslist.

Dörrar:

Två höga dubbeldörrar. Dörrbladen har tre spegelfält som delvis är fyllda. Rikt profilerade dörrfoder avslutas nedtill med en kraftig skurlist. Handtrycken i originalutförande.

Dörrbladen är nu målade i en ljusgrå kulör. En enkeldörr med fem spegelfält. Profilerat dörrfoder samt trycken i originalutförande. Rummet har också en mindre enkeldörr med fem spegelfält. Denna dörr gick tidigare mellan garderoben och korridoren, därav det märkliga formatet.

Skador:

Fönstren är i renoveringsbehov. Inga synliga sprickor på grund av sättningar finns i den del som är hårt ansatt i vångingen över, samt i rummet bredvid. Detta bör undersökas. Generellt slitage på golvytor.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Golven lackslipas och lackas tre gånger med mattlack. Vid kommande renovering bör dörrbladens, dörrfodrens och golvlisterens originalyttskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av yttskikt ska göras vid kommande renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv, dörrar, fönster, foder och lister är i originalutförande och av högt kulturhistoriskt värde.

Rum 233 "Gästrum"

Golv/golvlist

Beskrivning:

Bred lackad ekparkett, fiskbensmönstrad med fris längs väggarna. Hög, rikt profilerad golvlist. Original.

Skador:

Golvet har generella skador, golvlist har skador partiellt. Partiella slitskador. Golvlisten är ursprunglig men förändrad. Tidigare ådringsmålning är nu övermålad.

Åtgärd:

Golvet; slipning av lack, tre gånger lackning. Golvlisten; vid kommande restaurering bör man dokumentera underliggande ytskikt.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda, neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Väggar

Beskrivning:

Glasfiberväv, vitmålad.

Skador:

Ytskikten är förändrade i material och kulör.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör ytskiktet bytas ut mot ett material som anpassas bättre till bevarade golv- och taklister samt takstuckaturer, exempelvis slätväv. Underliggande ytskikt på väggar och tak bör utredas och dokumenteras.

Tak

Beskrivning:

Vitmålat tak med stuckaturer något enklare i sitt utförande än i angränsande rum. Frisen består i huvudsak av en palmladlist som är kompletterad med en bladlist, en pärlstavlist och en takrosett.

Skador:

Tak ytan är i relativt gott skick, sprickor finns i stuckaturlisten.

Åtgärd:

Sprickor i stucken vid rummets södra hörn, lagas i samband med de övriga stuckaturarbetena. Taket bör målas i sin helhet på sikt.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungligt tak med takfris med stuckatur och takrosett innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Fönster

Ett fönster, originalbågar både i inner-och ytterbåge. Treluftsfönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning bakom äldre radiatorer samt fönsterbänkslist. Höga skursocklar finns till det profilerade fönsterfodret. Väggen är tjockare här på grund av utskjutande mittrisalit i fasad vilket skapar en djupare fönsternisch än vid övriga fönster. Spegelfält och fönsterluckor är därmed dubbla.

Skador:

Är i behov av restaurering på sikt, både inner-och ytterbåge.

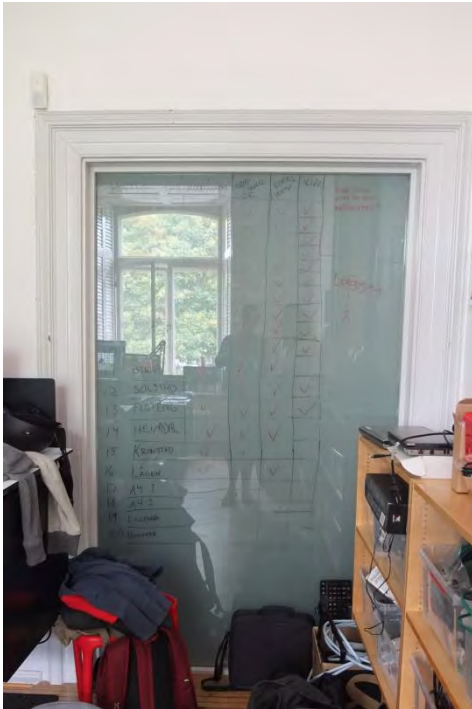
Åtgärd:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga fönster med luckor och nischer innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Beskrivning:

En dubbeldörr. Dörrbladen har tre spegelfält. Rikt profilerade dörrfoder. Handtrycken i originalutförande. Dörrbladen är målade i en ljusgrå kulör. En med en kraftig skurlist dörröppning (troligen garderobsdörr) är nu täckt med en glasskiva.

Skador:

I gott skick, några lokala skador. Förändrad i kulör.

Åtgärd:

Är i behov av restaurering på sikt. Underliggande färgskikt bör dokumenteras vid kommande restaurering. Därefter görs bedömning om kommande åtgärder och färgsättning.

Kulturhistoriskt värde:

Ursprungliga dörrar innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 234 "Sonens rum"

Golv

Beskrivning:

Golven är i originalutförande med ekparkett i fiskbensmönster. Parketten har en fris längs väggarna. Golven är mattlackade.

Skador:

Golvet är i relativt gott skick. Generella slit- och nötningskador.

Åtgärder:

Eventuella mindre bitar av parketten och nåtning som släppt ska repareras lika befintligt.

Varsam slipning av lack och 3 ggr lackning av golv och trösklar i sin helhet.

Se bilaga skötselöreskrifter golv.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda, neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde.

Patina och skavanker ger ett mervärde.

Golvsockel**Beskrivning:**

Hög, rikt profilerad golvlist. Original vitmålad med täckfärg.

Skador:

Partiella slitskador. Golvlisten är ursprunglig men förändrad. Tidigare ådringsmålning är nu övermålad.

Åtgärder:

Vid kommande renovering bör man dokumentera underliggande ytskikt. Beslut om återställande åtgärder ska tas vid nästa renovering.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Socklarna är i originalutförande och av högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Murade väggar, rollade med latexfärg, vit kulör, glasfiberväv.

Skador:

Ytskikten är kraftigt förändrade. Sättningskador i bärande delar i rummets sydöstra del.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör ytskiktet bytas ut mot ett material som anpassas bättre till bevarade golv- och taklister samt takstuckaturer, exempelvis slätväv. Färgen bör bytas ut mot något mer lämpligt såsom emulgeringsfärg. Underliggande ytskikt bör dokumenteras. Sättningskadorna åtgärdas i samband med övriga skador på plan 300.

Tak

Beskrivning:

Takstuckaturer med rik ornamentering över hela takytan. Dekorativa friser längs väggarna i form av blomsterrankor.

Skador:

Taket och stuckaturer är i behov av renovering på sikt, förändrat, övermålat med vit kulör.

Åtgärder:

Taket behöver restaureras i sin helhet, ej akut. Inför kommande restaurering bör en färgundersökning göras, en dokumentationsruta tas fram. Beslut om återskapande åtgärder ska tas vid nästa renovering.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Taket med omfattande stuckaturer är i originalutförande och är av högt kulturhistoriskt värde.

Fönster

Beskrivning:

Två fönster. Originalbågar både i inner-och ytterbåge. Treluftsfönster utan mittpost med spanjoletter bevarade i både ytter- och innerbåge. Renoveringsbehov föreligger. Fönsterluckor finns bevarade samt spegelförsedd bröstning bakom äldre radiatorer samt fönsterbänkslist. Höga skursocklar finns till det rikt profilerade fönsterfodret. Två av tre fönsterglas är i original.

Skador:

Fönstret i väster är i dåligt skick behöver restaureras i sin helhet. Fönstret i norr är i bättre skick men behöver också restaureras på sikt.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Underhåll:

Varsam rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga fönster med luckor, nischer är av högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Beskrivning:

Två höga dubbeldörrar. Dörrbladen har tre spegelfält som delvis är fyllda. Rikt profilerade dörrfoder avslutas nedtill med en kraftig skurlist. Handtrycken i originalutförande. Dörrbladen är nu målade i en ljusgrå kulör.

Skador:

I gott skick, några lokala skador. Förändrad i kulör.

Åtgärd:

Är i behov av restaurering på sikt. Underliggande färgskikt bör dokumenteras vid kommande restaurering. Därefter görs bedömning om kommande åtgärder.

Underhåll:

Varsam rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga dörrar är av högt kulturhistoriskt värde.

Övrigt

AC är monterad på den östra väggen. Äldre gjutjärnsventil finns i södra väggen, ska bevaras. Rummet har tidigare rymt en eldstad som kröntes av en stor huv i koppar, huven finns bevarad på vinden.

Rum 301 och 304, 306,307, 308, 309, 310

Övre vestibulen, passage, bibliotek, sängkammare, lilla salongen, salongen, och matsalen

Övre vestibulen

Rum 301

Trappan som leder upp till den övre vestibulen med Edvard Brambecks fris och rikt utsmyckade väggar, tak och lanterniner.

Övre vestibulen kallas också "landing" och är elegant utförd i med riklig dekor i mycket hög kvalitet. Utmärkande är de stora taklanterninerna med etsade glas omfattade av takfriser och målningar. I rummet finns ursprungliga möbler och armaturer bevarade. Rummet leder vidare in till stora och lilla salongen samt matsalen.

Golv

Beskrivning:

På golvet ligger en senare tillkommen mjuk matta i blått, grått och vitt med sirligt mönster. Underliggande golv är mycket sannolikt ett ursprungligt unikt ekparkettgolv lika golven i salongerna.

Åtgärder:

Vid framtida förändring av golvmatta bör en besiktning och åtgärder av det underliggande trägolvet utföras.

Skador:

Mattan är i relativt gott skick.

Underhåll:

Vanligt underhåll av textilmatta.

Kulturhistorisk kommentar:

Det underliggande golvet har ett högt kulturhistoriskt värde.

Golvsockel

Beskrivning:

Profilerad golvsockel stuck och målad i stucco-marmor, svart-grön kulör s.k *Verte de mer*.
Ev. för att efterlikna Kolmårds-marmor. Lika nedre vestibulen.

Skador:

Mindre nötningskador förekommer där stucco-marmor och stuck släppt.

Åtgärder:

Varsam lagning i stucco-marmor lika befintligt. Utföres av målerikonservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators åtgärdsprogram.

Kulturhistorisk kommentar:

Sockel i originalutförande innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Väggarna är utförda i stucco-marmor, i gult, s.k. *Sienna* likt nedre vestibulen och indelas symmetriskt av kolonner och pilastrar. I partiet mot trappan finns en balustrad med räcke och fundament. Samtligt är utfört i puts, stuck och marmorerat i gult och beige. Ursprungliga mönstrade gjutjärnsventiler finns på den norra väggen.

Skador:

På väggen mot passagen till lilla salongen finns allvarliga sättningsskador i stucco-marmorn ovan dörren. Lika nedre vestibulen.

På väggytor och lister förekommer mindre nötningskador och sprickor samt färgsläpp.

Pelare och pilastrar samt konsoler har lokala sprickor i färg och gips.

Frisen i basrelief ser ut att vara i relativt gott skick. Troligen finns smutsade partier, mindre färgsläpp och sprickor. Den har endast okulärt besiktigats från golvet.

Balustraden har mindre nötningskador i ytskiktet.

Åtgärder:

Utredning om sättningsskador och ev. grundförstärkning pågår.

Varsam rengöring och reparation av dekormålade ytskikt av stucco-marmor och balustrad lika befintligt. Arbetena ska utföras av målerikonservator.

I samband med andra konserveringsåtgärder bör frisen besiktigas och åtgärdas.

Program för rengöring och åtgärder tas fram av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators utlåtande.

Skador i form av sprickor i stucco-marmor på vägg och pelare samt släpp i gipsornament och friser bör säkras så partier ej faller ner och går sönder.

Kulturhistorisk kommentar:

Väggar av stucco-marmor, friser, pelare och pilastrar samt balustraden är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Ventilgaller på marmorerad vägg med gjutjärnsdekor.

Tak

*Lanterninen i trapphallen på bilden längst upp och den mot salongen längst ner.
Båda med förgyllningar och målningar av konstnären Reinhold Callmander.*

Beskrivning:

Taket består av två stora taklanterniner med etsat och dekorerat glas som släpper in ljus till övre vestibulen. Den ena är placerad mitt i trapphallen och den andra mot salongen i den övre hallen. Mellan dessa löper en rikt ornamenterad takfris.

Lanterninen över trapphallen

Taket över trapphallen smyckas med en elegant lanternin med etsade och dekorerade glaspartier och omgivande listverk och tandsnittsfriser av trä. Taket har av välvda friser med målningar i guld och blått av konstnären Reinhold Callmander.

Lanterninen mot salongen

Lanterninen har målningar i guld och en lysande grön kulör som är komponerade av konstnären. Basreliefen som löper runt hela taket är utförd av skulptören Edvard Brambeck. Taket omfattas av kraftfulla profilerade klassiska friser, lister och konsoler.

Skador:

Lokala sprickor i ytskikten på lanterninerna och frisen förekommer. Taket har endast besiktigats från golvet.

Åtgärder:

Varsam rengöring och reparation av målade ytskikt i tak lika befintligt. Arbetena ska utföras av målerikonserverator. Program för rengöring och åtgärder tas fram av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators utlåtande.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med lanternin och dekormålade ytor och fris av basrelief av erkända konstnärer och skulptörer är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Pardörr mot matsalen.

Dörrar till passage och garderober.

Beskrivning:

I övre vestibulen finns två ursprungliga pardörrar, en som leder in till salongen och en till matsalen samt fyra enkeldörrar till mindre ursprungligt förråd, passage och garderob rum 302, 303 och 305. Samtliga dörrar är av massiv furu, indelade i profilerade spegelfyllnader och ekådringsmålade. Samtliga har även rikt skulpterade foder och överstycken. Några av enkeldörrarna har glasade överljus. Dörrarna har profilerade och målade foder och skursocklar. Draghandtagen och tryckena är av mässingshandtag med dekor, dekorerade nyckelskyltar och lås samt knoppgångjärn med knapp. Trösklarna är av lackad ek.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador samt färgflagnig på ådringsmålade dörrblad och foder. Underliggande gips i fodrens ornamentering syns.

Åtgärder:

Lagning och målning lika befintligt.

Vid åtgärder ska målerikonserver anlitats.

Underhåll:

Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med foder, överstycken och överljus samt trycken är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Takampel.

Ursprungliga stolar och bord.

Beskrivning:

I rummet finns ursprunglig och äldre inredning i nyrenässans, barock och rokokostil. Rummet är inrett med möbler, armaturer, tavelkonst och en skulptur.

Möbler

Ursprunglig soffa klädd med röd plysch.

Två bord av trä. Ett skåp av mahogny med mässingsbeslag och marmorskiva.

Fyra stolar med mästerligt utförda träskärningar klädda med röd plysch.

Armaturer

Tre ursprungliga amplar av glas och förgylld mässing. Placerade mellan kolonnerna.

En ljushållare av brons föreställande en kvinnofigur som håller ett knippe glödlampor likt en blomsterbukett. Den är utförd av den franske skulptören George Barreau och köptes på Världsutställningen i Paris år 1900.

Åtgärder:

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras.

Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

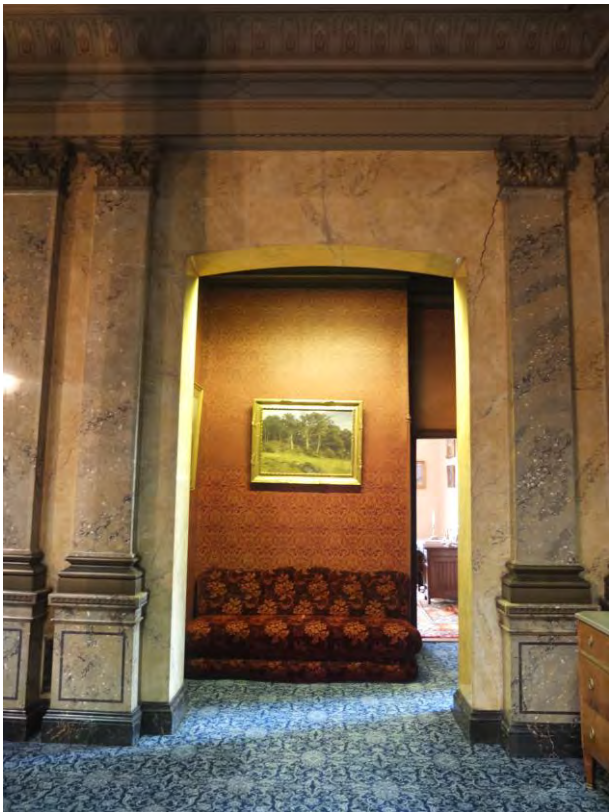
Äldre och ursprunglig inredning innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 306

Passage

Beskrivning:

Passagen leder vidare in till lilla salongen och till rummet som förr var herrskapets sängkammare, men idag kallas Bruno Liljeforsrummet pga. takarmaturen utförd av konstnären. Utmärkande är de handmålade schablonerna på väggarna och det rikt utsmyckade kassettaket.

Passagen med schablonmålningar och den röda plyschsoffan.

Golv

Mjuk matta, lika rum 301.

Sannolikt ligger ett unikt parkettgolv under mattan.

Väggar

Beskrivning:

Rödmönstrade schablonmålningar, troligtvis ursprungliga.

Skador:

Sprickor finns i det sydvästra och nordöstra hörnet.

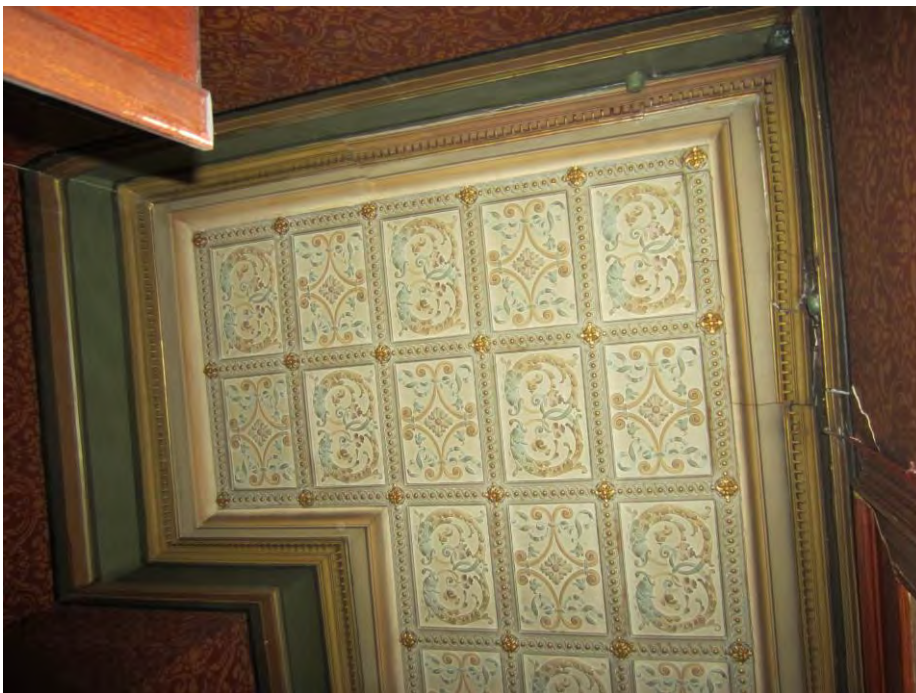
Åtgärd:

Reparation/konservering av sprickor i vägg. Utföres enligt konservators åtgärdsprogram. Utredning av rörelsesprickor.

Kulturhistorisk kommentar:

Schablonerna innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Tak

Beskrivning:

Taket är ett kassettak av stuck med omgivande profilerade friser, rikt dekorerat och bemålat i tidstypiska nyanser i beige, vitt, ljusrosa och grönt samt med förgyllda detaljer.

Troligtvis är taket målat med oljefärg.

Skador:

Taket har omfattande sprickor i kant mellan tak och taklist. Lika nedre och övre vestibulen. Pga. rörelsesprickor.

Åtgärder:

Varsam rengöring och reparation/konservering av målade ytskikt i tak lika befintligt.

Arbetena ska utföras av målerikonserverator.

Program för rengöring och åtgärder tas fram av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators utlåtande.

Kulturhistorisk kommentar:

Kassettak med dekormålade ytor är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Pardörrsparti i mahognyimitation mot lilla salongen.

Beskrivning:

Ursprungligt pardörrsparti med omfattning och överlist mot lilla salongen och en enkeldörr till sängkammaren. Båda av massiv furu, indelade i profilerade spegelfyllnader, målade i mahognyimitation. Dörrarna har profilerade och målade foder och skursocklar.

Trycken av mässing med dekor, dekorerade nyckelskyltar och lås samt knoppgångjärn med knapp. Trösklar av lackad ek.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador samt färgflagning på ådringsmålade dörrblad och foder.

Åtgärder:

Lagning och målning lika befintligt.

Vid åtgärder ska målerikonservator anlitas.

Underhåll:

Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med foder och trycken är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Beskrivning:

I rummet finns en ursprunglig röd plyschsoffa och en tavla med förgylld ram på väggen.

Åtgärder:

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras.

Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Äldre och ursprunglig inredning innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 304

Biblioteket

Välbevarat rum placerat innanför den ursprungliga sängkammaren. Ekparkett, golvlister samt dörrar i originalutförande. Rummet rymmer även en praktfull grönglaserad kakelugn.

Golv

Beskrivning:

Golvet är i originalutförande, ekparkett lagt i fiskbensmönster. Parketten har en fris längs väggarna. Golvet är mattlackat.

Skador:

Generella slit- och nötningskador.

Åtgärder:

Varsam slipning, tre gånger lackning.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungligt golv är av högt kulturhistoriskt värde.

Golvsockel

Beskrivning:

Hög, rikt profilerad ursprunglig golvsockel av trä. Vitmålad med täckfärg.

Skador:

Partiella slitskador. Golvsockeln är ursprunglig men förändrad.

Tidigare var den ådringsmålning men är nu övermålad.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör man dokumentera äldre färgsättning.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga golvsocklar är av högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Senare tillkommen grön tapet med mönster av järnek.

Skador:

Tapeten är i relativt gott skick.

Åtgärd:

Rengöring.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll.

Kulturhistorisk kommentar:

Väggar med tapet är av kulturhistoriskt värde.

Tak

Beskrivning:

Slätputsat, vitmålat tak med stuckaturer bestående av flera friser med växtornamentik.

Skador:

Taket och stuckaturer är relativt i gott skick.

Åtgärder:

Inför kommande restaurering bör en färgundersökning göras, en dokumentationsruta tas fram för att rätta beslut om åtgärder tas.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll. Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med ursprungliga stuckaturer är av högt kulturhistoriskt värde.

Fönster

Beskrivning:

Ett ursprungligt T-postfönster, med tre lufter, inner-och ytterbågar. Ytterbågarna är renoverade, glasen är bytta. Innerbågen är också renoverad. Fönstret stängs med epanjolette och saknar således mittpost. Espanjolette och fönsterbeslag är i originalutförande. Fönstren omfattas av en nisch med fönsterbänk och fönsterluckor av trä målade i grå kulör.

Skador:

Färgen släpper och flagnar. Sämst skick är det mellan bågarna.

Åtgärder:

Fönstren och fönsterluckorna i är i behov av restaurering i sin helhet. Rengöring, skrapning, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll. Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga fönster med beslag är av högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Beskrivning:

Två spegelindelade enkeldörrar av trä. Foder kring dörrar är rikt profilerade och välbevarade. Originaltrycken. Målade med vit täckfärg.

Skador:

Dörrarna har generella slit- och nötningskador.

Åtgärd:

Är i behov av restaurering på sikt. Underliggande färgskikt bör dokumenteras vid kommande restaurering.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll. Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga dörrar med foder och trycken är av högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

I rummet finns bokhyllor och möblemang, armaturer och en kakelugn.

Kakelugn

I rummet finns en rund kakelugn med rikt dekorerade grönglaserade kakelplattor. Krönet är rikt dekorerat med girlanger och friser med växtornamentik. Kakelugnen kröns av en urna.

Armaturer

Äldre takarmatur av mässing.

Radiator

En äldre radiator, vitmålad, placerad under fönstret.

Åtgärder:

Radiator rengöres och målas i samband med kommande restaurering/konservering. En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras. Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Inredning i originalutförande såsom kakelugn, armaturer och möbler innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rum 307 "Herrskapets sängkammare"

Rummet utgjorde tidigare herrskapets sängkammare men är nu inrett som ett sällskapsrum med bl a sköna fåtöljer och bord. Golv, golvlister och dörrfoder är i originalutförande. Taket ramas in av takstuckatur i form av friser i många olika utföranden samt konsoller med akantusblad. Rummet har även en rikt dekorerad kakelugn.

Golv

Beskrivning:

Golvet är i originalutförande och består av ekparkett lagt i fiskbensmönster. Lika biblioteket. Parketten har en fris längs väggarna. Golvet är mattlackade.

Skador:

Generella slit- och nötningskador.

Åtgärder:

Varsam slipning, tre gånger lackning, på sikt.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungligt golv är av högt kulturhistoriskt värde.

Golvsockel

Beskrivning:

Hög, rikt profilerad och ursprunglig golvsockel av trä. Vitmålad med täckfärg.

Skador:

Partiella slitskador. Den är sprucken vid den södra dörren. Golvsockeln är ursprunglig men förändrad. Tidigare var golvsockeln ådringsmålning men den är nu övermålad.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör skadan vid dörr lagas. Man bör också dokumentera underliggande ytskikt. Därefter tas beslut om åtgärder.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprunglig golvsockel är av högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Beskrivning:

Sentida tapet i gulbeige kulör. Målat trol. med en emulsionsfärg.

Skador:

Väggarna med ytskikt är överlag i relativt gott skick.

I den norra delen finns omfattande sättningskador längs i takstuckaturen som även går vidare ner i vertikalsprickor i rummets nordöstra hörn (se bild under rubriken tak).

Åtgärd:

Omtapetsering på sikt. Äldre ytskikt bör dokumenteras vidkommande restaurering.

Sprickor i norra väggen lagas lika befintligt i samband med stuckaturarbeten.

Pågående utredning om sättningskador.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga väggar är av kulturhistoriskt värde.

Tak

Tak med allvarliga sprickor pga. sättningskador i huset.

Beskrivning:

Slätputsat, vitmålat tak med ursprungliga stuckaturer. Taket har välvda och profilerade friser smyckade med konsoler, akantusblad och växtornamentik. Takrosett i stuck.

Skador:

Stuckaturen längs takets norra sida har omfattande sättningskador. Besiktning av konservator har genomförts.

Åtgärder:

Lagning och konsolidering av stuckaturen behöver åtgärdas akut. Inför kommande restaurering bör en färgundersökning göras, en dokumentationsruta tas fram. Beslut om återskapande åtgärder kan då göras. Enligt konservators åtgärdsprogram.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll. Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med ursprungliga stuckaturer och takrosett är av högt kulturhistoriskt värde.

Fönster

Beskrivning:

Två ursprungliga T-postfönster, med tre lufter, inner-och ytterbågar. Ytterbågarna är reoverade, glasen är bytta. Innerbågen är också reoverad. Fönstret stängs med epanjolette och saknar således mittpost. Espanjolette och fönsterbeslag är i originalutförande. Fönstren omfattas av en nisch med fönsterbänk och fönsterluckor av trä målade i grå kulör.

Skador:

Färgen släpper och flagnar. Sämst skick är det mellan bågar.

Åtgärder:

Fönstren och fönsterluckorna i är i behov av restaurering i sin helhet. Rengöring, skrapning, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll. Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga fönster med fönsterluckor och beslag är av högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Beskrivning:

Två ursprungliga enkeldörrar med spegelindelning och profilerade lister. Foder kring dörrar är rikt profilerade och välbevarade. Målade med vit täckfärg.

Skador:

Relativt gott skick.

Dörrarna har generella slit- och nötningskador.

Åtgärd:

Är i behov av restaurering på sikt. Underliggande färgskikt bör dokumenteras vid kommande restaurering. Därefter görs bedömning om kommande åtgärder.

Underhåll:

Kontinuerligt underhåll. Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Ursprungliga dörrar med foder och trycken är av högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Textilier:

Matta

På golvet ligger en mönstrad mjuk textilmatta med gult, rött och orange mönster och kantfris. Troligen senare tillkommen.

Gardiner

Mörka mönstrade gardiner med färgglad upphängningsanordning. Gardinstången är troligen ursprunglig.

Tavelkonst:

Idag hänger flera större och några mindre oljemålningar med kraftiga färgglada ramar i rummet.

Armaturer:

Äldre takarmatur i koppar ev. brons med målade glaspartier av konstnären Bruno Liljefors.

Kakelugn:

Tidstypisk kakelugn, rikt dekorerad med kakelplattor i mörka kulörer såsom blått, grönt, brunt och orange.

Möbler:

Rummet är möblerat med skinnfåtöljer, träbord mm.

Radiatorer:

Två äldre vitmålade radiatorer, placerade under fönstren, troligen från renoveringen 1958.

Åtgärder:

Radiatorer rengöres och målas i samband med kommande restaurering/konservering.

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras.

Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Äldre och ursprunglig inredning såsom kakelugn, takarmatur, möblemang, gardinstänger mm innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

*Värdefull takarmatur från Wernerska tiden, med motiv av konstnären Bruno Liljefors.
Ursprunglig rikt dekorerad kakelugn.*

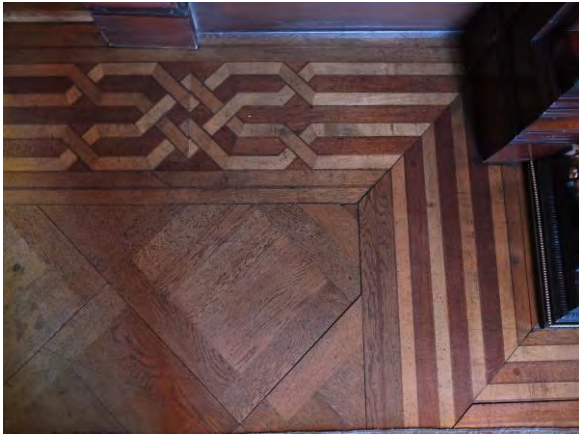
Rum 308

Lilla salongen

Innanför stora salongen ligger ett förmak som kallas lilla salongen. Rummet är liksom vestibulen, matsalen och stora salongen autentisk och välbevarad. Interiören domineras av den höga boaseringen i mahognyimitation, röda tapeter med förgylld dekor samt ett rikt dekorerat kassettak i styck. Inredning med möbler, armaturer, öppen spis, flygel mm är till stor del original. I burspråket mot Chalmersgatan hade fru Wijk en vinterträdgård som kunde stängas av med två skjutdörrar av glas. Från denna hade man en hänförande utsikt över promenerande eller ridande Göteborgare som färdades längs Nya allén.

Golv

Parkettgolv med fris.

Mönsterlagt klinkersgolv i burspråket.

Beskrivning:

Ursprunglig mönsterlagd unik stavparkett av ek. Golvet har breda friser med mönster i både ljust och mörkt trä. Det är i stort sett bara frisererna som syns eftersom det ligger en mjuk mönstrad matta i vinrött och beige i rummet. Trösklar av ek. Lika stora salongen. I burspråket finns ett mönsterlagt klinkersgolv med fris och blomstermotiv. Kulörerna är i terrakotta, grönt, vitt och gult. Golvet har en tunn grå cementfog.

Skador:

Parkettgolv

Golvet är i relativt gott skick. Generella slit- och nötningskador samt mörka smutsmärken i frisen där lacken släppt. Nåtningen i parketten har släppt lokalt.

Klinkersgolv

Relativt gott skick. Mindre slit- och nötningskador.

Åtgärder:

Parkettgolv

Ta bort mattan för att göra en besiktning av golvet.

Eventuella mindre bitar av parketten och nåtning som släppt ska repareras lika befintligt.

Varsam slipning och 3 ggr lackning av golv och trösklar i sin helhet. Se bilaga golvföreskrifter.

Klinkersgolv

Vid kommande restaurering ska lösa plattor fästas och fogen kompletteras. Samtligt ska utföras lika befintligt. Se nedre vestibulen, rum 202.

Underhåll:*Parkettgolv*

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda, neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Klinkersgolv

Klinkers har en levande yta och bör underhållas och ytbehandlas traditionellt med linsåpa så att de åldras naturligt. Rengör med vatten, skura golvet med 50/50 linsåpa/vatten och svabba bort överskottet. Vid städning använd linsåpa och vatten. Konc. 1/50.

Kulturhistorisk kommentar:

Golven av parkett och klinkers är i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Golvsockel

Sockellist i mahognyimitation med färgsläpp på hörn.

Beskrivning:

Golvsockeln ingår som del i den höga boaseringen d.v.s. vägghpanelen.
Ursprunglig, slät sockel med övre profilering. Ådringsmålad i röd mahognyimitation.

Skador:

Mindre slit- och nötningskador i ytskikt. Främst på hörn.
Färgsläpp.

Åtgärder:

Rengöring och reparation av skador på ytskikt lika befintligt.
Ådringsmålning utföres av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.
Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Den ursprungliga sockeln innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Boasering i mahognyimitation.

Bemålad fris och förgylld stucklist med skada.

Beskrivning:

Bröstningspanel med spegelfyllnader, ramverk och profilerade lister. Ådringsmålade i röd mahogny. Spegelarna är dekorerade med målade schabloner i blomstermotiv som efterliknar en ljus ek med svartmålade lister. Övre väggpartiet är tapetserat med en röd tapet, ev. av läder, med små guldiga utstansade blommor. Väggens avslutas med en bemålad bård med blomstermotiv i mörkare kulörer. Här finns också en förgylld list av stuck. I bursåråket är väggarna målade i vinrött.

Skador:

Kraftiga rörelsesprickor i vägg och tapet ovan dörr mot stora salongen samt mot passagen pga. sättningskador i huset. Färgflagor på boaseringen, främst övre listverket. Generella slit- och nötningskador. Skada i stucklisten på västra väggen. En större bit har fallit ner på gardinuppsättningen.

Åtgärder:

Utredning om ursprungliga ytskikt, färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering. Reparation och konservering av befintlig stucklist, tapet och målningar på bården. Program för rengöring och åtgärder tas fram av målerikonserverator. Utredning om sättningskador och ev. grundförstärkning pågår.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder. Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Väggar med boasering och tapeter samt målad bård är ursprungliga och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Tak

Rikt dekorerat stucktak.

Rörelsespricka i den välvda takfrisen.

Beskrivning:

Kassetterat bemålat och rikt dekorerat stucktak med välvd takfris. Taket är rutindelad i kvadratiska fält målade i grått och i gulakulörer och har en mindre takrosett i mitten. En välvd bemålad takfris avslutar taket mot väggen. Hörnen smyckas av ovala kartuscher omfattade av puttis. Delar av målade ytor är troligtvis i originalutförande.

Skador:

Taket har lokala sprickor i färg och stuck.
De större skadorna beror på sättningskadorna.

Åtgärder:

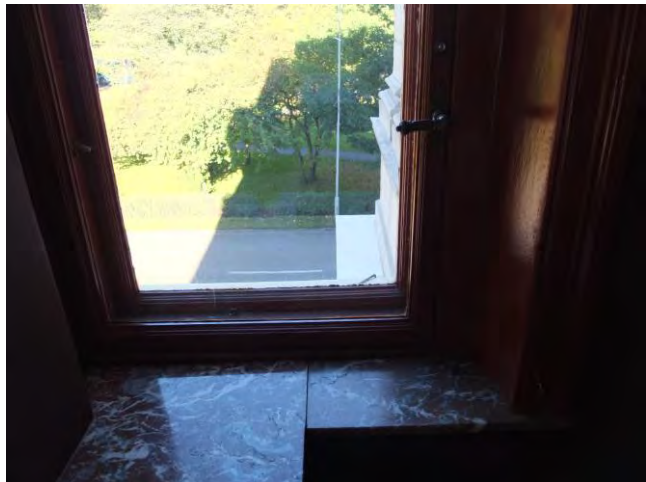
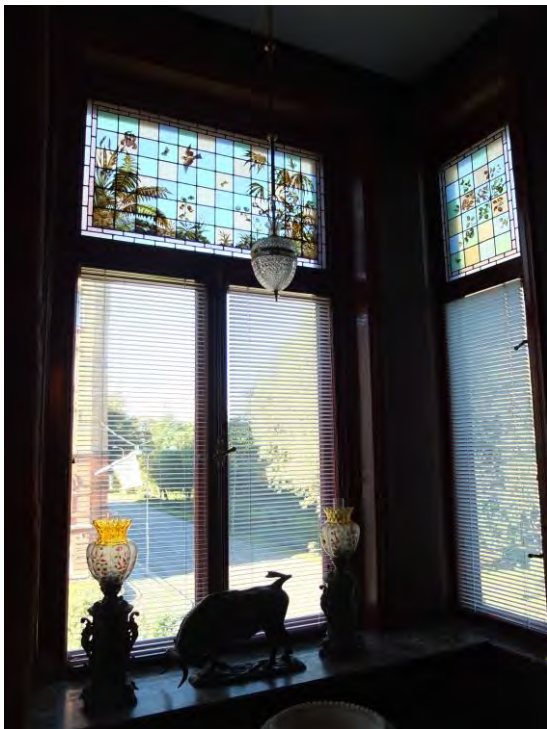
Taket är i behov av restaurering/konservering.
Utredning om färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering.
Program för rengöring och åtgärder tas fram av målerikonserverator.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med friser, kartuscher och stuckatur är ursprungligt och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Fönster

T-postfönster i burspråket med bemålade och blyinfattade övre lufter. Fönsterbänk av marmor.

Beskrivning:

I burspråket i lilla salongen finns tre ursprungliga fönster av trä. Ett centralt T-postfönster lika de i stora salongen och två högsnala enlufts-fönster på sidorna. Fönstren är målade i mahognyimitation för att skapa en helhetsupplevelse av interiören.

Övre luften består av bemålade blyinfattade glas utförda med landskapsmotiv av konstnären Callmander. Ursprungliga dekorerade vred av mässing. Fönsterbänkar av röd-vit marmor.

Skador:

Fönstren i burspråket är i behov av restaurering i sin helhet. Färgen släpper och flagnar. Sämst är det mellan bågarna.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. De blyinfattade bemålade fönstren ska restaureras av fönsterhantverkare med specialkompetens.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder av ådringsmålade ytskikt.

Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

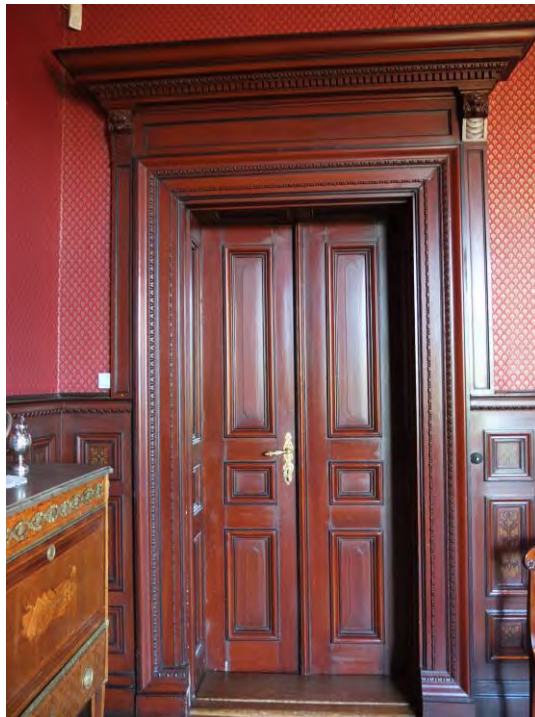
Kulturhistorisk kommentar:

Fönstren är i sin helhet med glas, bågar och karm samt stängningsbeslag och gångjärn i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde. De bemålade och blyinfattade fönstren är speciellt värdefulla.

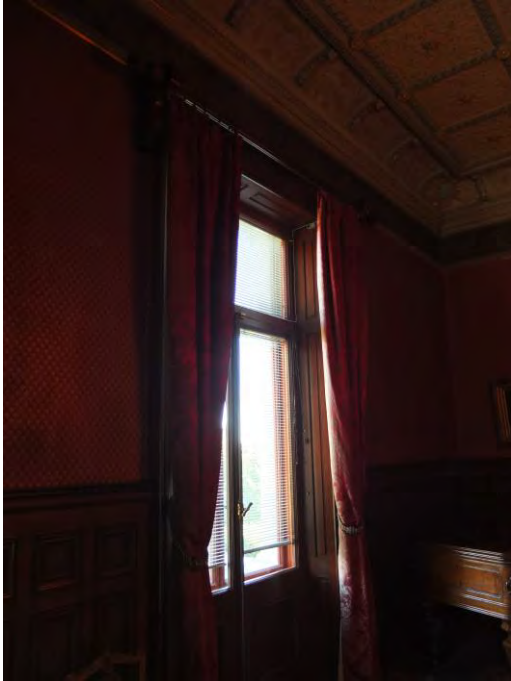
Dörrar

Dörren mot stora salongen.

Dörren mot passagen.

Fönsterdörren till balkongen.

Skjutdörrsparti till burspråket.

Beskrivning:

I lilla salongen finns två pardörrar av massiv furu, indelade med spegelfyllnader, profilerade lister och ramverk samt rikt dekorerade foderlister och överstycken. Båda är ådringsmålade i mahognyimitation. Spegelarna på dörren mot stora salongen är dekorerade med blomstermotiv i ljusare kulör. Trycken och nyckelskyltar är av dekorerad mässing. Gångjärn med tidtypisk knapp.

Fönsterdörr

Mot Parkgatan finns en fönsterpardörr av trä. Dörren består av lösa ytter- och innerdörrar. De nedre spegelfyllnaderna är av trä med profilerade och förgyllda lister och speglar i mahognyimitation. De övre partierna är glasade. Dörren är placerad i en nisch som även den är ådringsmålade med förgylld list. Mellan ytter- och innerdörren är ytskikten målade i mahognyimitation.

Skjutdörrar

Till burspråket finns två ursprungliga skjutdörrar av trä med glasade övre speglar. Målade i mahognyimitation.

Skador:

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade dörrblad och trösklar. I överstycket till dörren som leder in till stora salongen saknas en mindre bit av tandsnittsfrisen.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador i ytskikt på dörr i mahognyimitation, lika befintligt. Vid åtgärder ska målerikonservator anlitas. Lagning av tandsnittsfris.

Underhåll:

Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med foder och överstycken, handtag och nyckelskyltar samt gångjärn är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Lilla salongen med salongsmöblemang i röd siden, öppenspis, takkrona, skåp, stolar och en flygel.

Textilier:

Matta

På golvet ligger en äldre mönstrad mjuk textilmatta i vinrött och beige.

Gardiner

Röda sammetsgardiner med äldre gardinstänger i mahognymålat trä i fönstren mot Parkgatan och Chalmersgatan. Troligen ursprungliga.

Tavelkonst:

Idag hänger ett par större och några mindre oljemålningar med kraftiga förgyllda ramar i rummet. På Wijks och Werners tid fanns det en mängd konsthantverk av olika slag. De flesta är skänkta till Göteborgs konstmuseum.

Armaturer:

I rummet finns en stor förgylld ljuskrona av mässing med glaskupor. Ursprungligen fanns två lampetter, flera fotogenlampor och en ampel i burspråket men dessa finns ej kvar.

Möbler:

Rummet inrett med en salongsgrupper bestående av en schäslong och två emmastolar klädda med rött sidentyg, i Louis XVI. Vid dessa står två trästolar i 1800-tals rokoko och mot ena väggen står ytterligare tre äldre trästolar med blommig sidenklädsel. Här finns också två träbord, en byrå och ett vitrinskåp.

I hörnet mot Parkgatan står en flygel. Samtliga möbler är troligen original.

Villans största möbelskatt ska finnas här, en äkta Hauptbyrå som var en present från Gustaf Werner till sina systrar. Troligen förvaras den på museum.

Öppen spis:

Spisen med spegel är omgiven av ett träverk med små hyllor och lister som är inspirerat av den engelskt betonade möbeln som ursprungligen stod där. Spistillbehör av mässing. Golvet är av engelska tiles mönsterlagda i rött och vitt. Spisen används inte.

Den öppna spisen med omfattande hyllor och spegel.

Radiatorer:

Två äldre vattenburna radiatorer troligen från renoveringen 1958 placerade under fönstren. Målade lika vägg.

Åtgärder:

Varsam rengöring av ljuskrona.

Radiatorer rengöres och målas i samband med kommande restaurering/konservering.

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras.

Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Inredning i originalutförande såsom takarmaturer, sammetsgardiner, möbler och öppenspis innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Lilla salongen med originalinredning.

Rum 309 Salongen

Stora salongen är mycket välbevarad med autentisk inredning i helhet och detaljer sedan uppförandet 1889. Den påkostade inredningen i rokoko och Louis XVI, (den franska gustavianska stilen) är praktfull och tidstypisk. Även det mesta av den ursprungliga och äldre lösa inredningen kvarstår. Bl a salongsmöblemangen, armaturer, konst och lösa inventarier. Till och med gardinuppsättningarna finns bevarade på sin ursprungliga plats. Blandningen av varierande exklusiva material och inredningsstilar visar dåtidens moderna ideal. Rummet användes till pompösa fester och representation vilket det också fortfarande används till.

Golv

Stavparkett av ek med mönsterlagd fris. Nåtningen släpper i skarven mellan golven.

Beskrivning:

Ursprunglig mönsterlagd unik stavparkett av ek. Golvet har breda friser med mönster i både ljus och mörkt trä. Det är i stort sett bara friserna som syns eftersom det ligger en mjuk mönstrad matta i rummet. Trösklar av ek.

Skador:

Golvet är i relativt gott skick. Generella slit- och nötningskador samt smutsmärken i frisen där lacken släppt. Nåtningen i parketten har släppt lokalt. Bl a i golvpartier vid dörrar.

Åtgärder:

Ta bort mattan för att göra en besiktning av golvet. Rengöring och reparation av nåtning lika befintligt. Eventuella mindre bitar av parketten som släppt ska repareras.

Varsam slipning och 3 ggr lackning av golv och trösklar i sin helhet. Se bilaga golvföreskrifter.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde.

Patina och skavanker ger ett mervärde.

Golvsockel

Beskrivning:

Golvsockeln ingår som del i boaseringen d.v.s. väggpanelen.

Ursprunglig, slät sockel med övre profilering. Mörkt ådringsmålade i valnötsimitation.

Skador:

Mindre slit- och nötningskador i ytskikt. Främst på hörn.

Åtgärder:

Rengöring och reparation av skador på ytskikt lika befintligt.

Ådringsmålning utföres av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Den ursprungliga sockeln innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Väggar

Boasering i ek och valnötsimitation. Vackert dekorerade ventilgaller.

Del av vägg med tape, förgyllda listverk och målad bård.

Ursprunglig strömbrytare.

Strömbrytare från omkring 1930 i bakelit.

Beskrivning:

Nedre väggpartiet består av en tidstypisk boasering av furu med spegelfyllnader, ramverk, profilerade och förgyllda lister. Hela partiet är ådringsmålat i mörk ekimitation. I Boaseringen finns vackert dekorerade ventilgaller av smide.

Övre väggpartiet är tapetserat med en textiltapet med storblommigt mönster i guld och brun kulör. Ovan den finns en målad bård med lekande puttis och växtornamentik i mörka kulörer. Denna avdelas av en förgylld list. På väggen finns ett upphängningssystem i mässing för tavlor.

Skador:

Kraftiga rörelsesprickor i vägg ovan dörr mot lilla salongen samt mot övre vestibulen pga. sättningsskador i huset. Slit- och nötningskador samt smuts på tapet. Underliggande putsade väggar syns i skarv mellan bröstning och vägg.

Åtgärder:

Utredning om ursprungliga ytskikt, färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering. Reparation av befintlig tapet och målningar på bården.

Program för rengöring och åtgärder tas fram av målerikonserverator.

Ventilgaller rengöres och behandlas med grafitpasta.

Utredning om sättningsskador och ev. grundförstärkning pågår.

Eldragningar och strömbrytare på vägg bör ses över. Vid kommande restaurering bör nya strömbrytare anpassas. Se bilaga E1.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

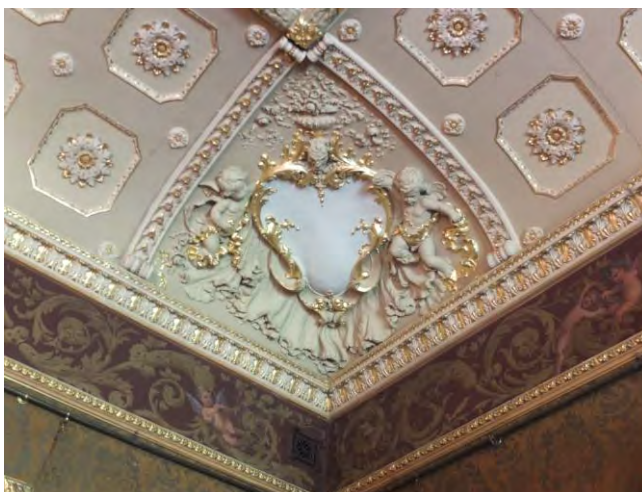
Kulturhistorisk kommentar:

Väggar med boasering och tapeter samt målad bård är ursprungliga och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Tak

Taket med välvd takfris och ornament i stuck.

Rikt dekorerad hörnkartusch med puttis.

Beskrivning:

Rikt dekorerat och bemålat stucktak med takfält i vitt och grått och välvd fris i beige kulör.

Taket är smyckat med förgyllda lister och blomster- och växtmotiv.

Listen mellan fältet och frisen består av ett bladverk med förgyllningar.

Hörnen dekorerar med ovala kartuscher omfattade av puttis. Delar av målade ytor kan vara i originalutförande. Men taket har sannolikt varit bemålat i mörkare kulörer ursprungligen.

Skador:

Taket har lokala sprickor i färg och stuck.

De större skadorna beror sannolikt på sättningskadorna.

Åtgärder:

Taket är i behov av restaurering/konservering.

Utredning om färgtyp och äldre kulörer i samband med kommande restaurering.

Program för rengöring och åtgärder tas fram av målerikonserverator.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

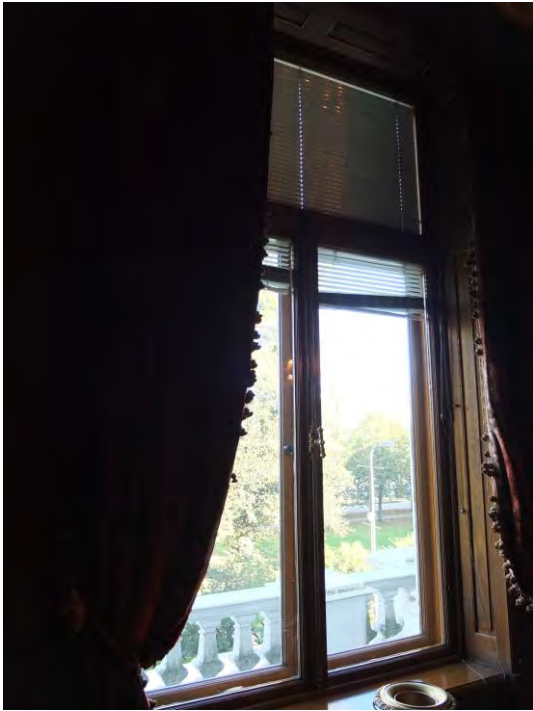
Kulturhistorisk kommentar:

Tak med friser, kartuscher och stuckatur är ursprungligt och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Detalj av takornamentik med bladfris och förgyllda listverk.

Fönster och fönsterdörr

T-postfönster.

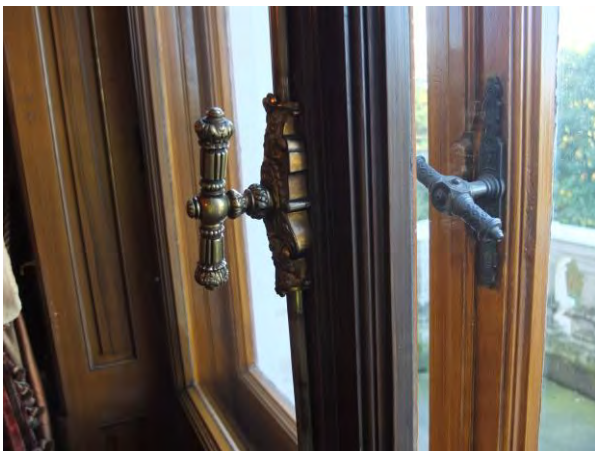

Fönsterdörr till balkongen.

Beskrivning:

Fönsterdörr

Mot Parkgatan finns en fönsterpardörr av trä. Dörren är utformad i likhet med fönstren och består av lösa ytter- och innerdörrar. De nedre spegelfyllnaderna är av trä med profilerade och förgyllda lister och speglar i valnötsimitation. De övre partierna är glasade. Dörren är placerad i en nisch som även den är ådringsmålad med förgylld list. Mellan ytter- och innerdörren är ytskikten ekådringsmålade.

Detalj av dörrvred i mässing.

Fönster

Rummet har två ursprungliga T-postfönster av trä mot Parkgatan. De består av tre fönsterluffer med lösa ytter- och innerbågar. Samtliga ådringsmålade i ekimitation. Fönstern är satta i fönsternischer av ådringsmålade paneler med förgylld list. De stängs med espanjoletter. Lika fönsterdörr av dekorerad mässing. Fönsterpartiet mellan bågar är ådringsmålat.

Skador:

Relativt gott skick.

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade partier. Framst i nischen.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador i ytskikt på fönster och nischer i ek- och valnötsimitation, lika befintligt. Förgyllning av list.

Vid åtgärder ska målerikonservator anlitas.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder av ådringsmålade ytskikt.

Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönster i sin helhet med foder, nischer, espanjoletter, gångjärn och delvis fönsterglas är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Dörrar

Pardörr mot matsalen med rikligt dekorerade foder och överstycke.

Beskrivning:

Pardörrar

I salongen finns tre höga pardörrar av massiv furu, indelade med spegelfyllnader, profilerade lister och ramverk. Dörrarna har rikligt dekorerade dörrfoder och överstycken med kartuscher. Vissa delar är av stuck och vissa av trä. Samtliga är ådringsmålade i ek- och mörk valnötsimitation. Spegelarna är dekorerade med snidade bladmotiv. Trycken, nyckelskyltar och gångjärn är av dekorerad mässing. Ursprungliga dekorerade dörrvred av mässing samt koppar.

Skador:

Relativt gott skick.

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade dörrblad.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador i ytskikt på dörr i ek- och valnötsimitation, lika befintligt.
Vid åtgärder ska målerikonservator anlitas.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med foder och överstycken, trycken, vred, nyckelskyltar och gångjärn är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Rikt utsmyckade foderlister av trä och stuck.

Dörrtrycke av mässing.

Inredning

Stora salongen med sin autentiska interiör.

Textilier:

Matta

På golvet ligger en mönstrad mjuk textilmatta med orange grundfärg, sirligt mönster och kantfris. Troligen senare tillkommen.

Gardiner

Röda sammetsgardiner med förgyllda kornischer, dekorerad upphängningsanordning, i fönstren mot Parkgatan. Troligen ursprungliga.

Tavelkonst:

Idag hänger flera större och några mindre oljemålningar med kraftiga förgyllda ramar i rummet. På Wijks och Werners tid fanns det en mängd konsthantverk av olika slag. De flesta är idag donerade till Göteborgs konstmuseum.

Armaturer:

I rummet finns två stora förgyllda ljuskronor med glaskupor. Samt bordslampor av mässing. Ursprungligen fanns flera fotogenlampor i rummet men dessa finns ej kvar.

Möbler:

Rummet är möblerat med en mängd dyrbara möbler, nygjorda, men i äldre stilar.

Trymåer

På väggen mot Parkgatan, finns två stora förgyllda speglar, s.k. trymåer, som löper från golv till tak. På bänken mot golvet som är av stoppad röd sammet syns initialerna C.W.

Salongsmöbler

Rummet har idag fem salongsmöbelgrupper. Bl a en med mahognymöbler i gustaviansk stil med förgyllda beslag. En möbelgrupp i sirlig rokoko klädd med ljus grön siden och en möbelgrupp i vinrött siden. Här finns också två skåp varav det ena är av fanerat päronträ med beslag av brons och marmorskivor. Dessutom finns äldre mindre sidobord.

Radiatorer:

Två ursprungliga radiatorer placerade mot den västra väggen samt två radiatorer troligen från renoveringen 1958 placerade under fönstren i norr.

Åtgärder:

Radiatorer rengöres och målas i samband med kommande restaurering/konservering. En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras. Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Inredning i originalutförande såsom armaturer, speglar, sammetsgardiner med kornischer och salongsmöblemang och andra möbler innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Bilder på inredningen

Gustaviansk salongsmöbelgrupp.

En av trymåerna med rikt dekorerat överstycke, stoppad bänk med sammetstyg och snidade initialer, C.W.

Rum 310

Matsalen

Beskrivning

Matsalen är en av byggnadens mer påkostade rum. Väggarna täcks delvis av ekboasering med intarsia bestående av växtornamentik. Resterande väggytor täcks av en gyllenlädertapet. Taket utgörs av ett kassettak där fälten är täckta med dekorativt måleri med förgyllningar. Här finns också ett burspråk med praktfullt blyinfattat fönstermåleri utfört av Reinhold Callmander. Med industrialismens mångfald av nya produktionsmetoder och 1800-talets intresse för historiska stilar följde nya inredningsideal för den borgerliga bostaden. Inredningen följde olika stilperioder med matsal i nyrenässans, salong i rokoko och förmak i Louis XVI-stil, med inslag av både empire och rokoko. Som förebild till många matsalar av denna dignitet stod riddarsalen på Ulrikdals slott. Riddarsalen hade 1856 byggts om i en historiserande stil med tydligt inslag av renässans.

Golv

Beskrivning:

Ursprunglig mönsterlagd massiv unik ekparkett med dekorerade friser. Golvet är exklusivt lagt i rut- och stjärnmönster. Samtligt i mörkare och ljusare trä samt med kvadrater i svart trä. På golvet ligger en mjuk mönstrad matta i huvudsak blått och gult.

Skador:

Golvet är i relativt gott skick. Mindre slit- och nötningskador. En äldre fuktfläck finns också på golvet framför balkongdörren i nordväst. Nåtningen i parketten har släppt lokalt. Blå i golvpartier vid dörrar. En av de svarta rutorna har släppt.

Åtgärder:

Ta bort mattan för att göra en besiktning av golvet. Rengöring och reparation av nåtning och svart ruta lika befintligt. Eventuella mindre bitar av parketten som släppt ska repareras. Varsam slipning och 3 ggr lackning av golv och trösklar i sin helhet. Se bilaga golvföreskrifter.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst dammsugning. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golv i originalutförande vilket skapar ett högt kulturhistoriskt värde. Patina och skavanker ger ett mervärde.

Golvlister och boaseringar

Beskrivning:

Höga profilerade golvlister som löper vidare upp i väggarnas ekboasering. Boaseringen är uppdelad i olika profilerade spegelfält. Det mest dominerande intrycket ger de fyllda speglarna i panelens mitt där fyllningarna täcks av intarsia (troligen intarsia, ev. fernissa) förställande växtornamentik.

Skador:

Boaseringen och golvlisterna är i gott skick.

Åtgärder:

Varsam rengöring med torra metoder.

Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Enligt konservators åtgärdsprogram.

Underhåll:

Rengöring av golvet med främst med torra metoder. Vid kraftigare smuts eller fläckar använd sparsamt med vatten och milda neutrala rengöringsmedel, Ph 6-8. Ta omedelbart bort fläckar innan de hunnit torka in.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvsockeln och boaseringen i originalutförande innehar ett högt kulturhistoriskt värde och är betydande för rummets uttryck.

Väggar och tapet

Beskrivning:

Väggarna är täckta av gyllenlädertapeter med utstansad dekor samt en bröstning ekboaseringar (se golvlister/ekboaseringar). Tapeterna är ursprungliga. Mönstren förställer blommor och växtornamentik.

Skador:

Gyllenlädertapeten är i relativt gott skick. Tapeten buktar partiellt och är både konsoliderad och åtgärdad av konservator sedan tidigare. Mindre nötningskador samt ytsmuts.

Åtgärder:

Program för rengöring och åtgärder tas fram av målerikonservator.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till boaseringen och tapetens ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Gyllenlädertapeterna är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Tak

Beskrivning:

Kassettaket i matsal och burspråk av trä och stuck indelat i geometriska fält rikt utsmyckade med friser, listverk och målningar. De bemålade fälten i grönt och rött med förgyllningar är utförda av konstnären Reinhold Callmänder. Takfrisen är i stuck och även den rikt profilerad. Både taklist och kassettaket är ekådringsmålade.

Skador:

Taket är i relativt gott skick. Något fält har en äldre skada och mindre flagnor och ytsmuts finns. Taket är rengjort av konservator för ett antal år sedan.

Åtgärder:

Varsam rengöring och reparation av målade ytskikt i tak lika befintligt. Arbetena ska utföras av målerikonservator. Program för rengöring och åtgärder tas fram av konservator.

Underhåll:

Varsam rengöring enligt konservators utlåtande.

Kulturhistorisk kommentar:

Tak med dekormålade ytor av konstnären Callmänder är i originalutförande och innehar ett mycket högt kulturhistoriskt värde.

Fönster

Beskrivning:

Bemålade blyinfattade fönster i burspråket

Burspråket smyckas av tre välvda och blyinfattade fönster. De är bemålade i starka kulörer i rött, grönt och blått av konstnären Reinhold Callmander, i originalutförande. Måleriet förställer bland annat Axel Oxenstierna. Mittenfönstret är ett T-postformat fönster med espanjolette, medan de båda sidofönstren är högsmala tvåluftsfönster. Samtliga har ytter- och innerbågar och ursprungliga vred.

Fönsterdörr

Mot Parkgatan finns en fönsterpardörr med T-post, av trä. Dörren består av lösa ytter- och innerdörrar. De nedre spegelfyllnaderna är av trä med profilerade lister och speglar i ekimitation. De övre partierna är glasade. Dörren är placerad i en nisch som även den är ådringsmålade. Mellan ytter- och innerdörren är ytskikten ekådringsmålade.

Skador:

De blyinfattade, bemålade fönstren är i behov av säkeställande. Glasen buktar sig och sitter löst. Fönsterdörren är i relativt gott skick. Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade partier. Främst i nischen.

Åtgärder:

De bemålade fönstren är i behov av säkerställande genom komplettering med ett anpassat säkerhetsglas på insidan och utsidan. Vid åtgärder på blyinfattade fönster ska specialist anlitas. Lagning och målning av skador i ytskikt på fönster, fönsterdörr och nischer i ekimitation, lika befintligt.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder av bemålat glas samt ådringsmålade ytskikt. Neutrala rengöringsmedel ska användas vid kraftigare smuts, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönster i sin helhet med foder, nischer vred, gångjärn och fönsterglas är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde. Måleriet av Reinhold Callmander är unikt.

Detaljbild över Callmanders målade och blyinfattade glas.

Dörrar

Beskrivning:

I matsalen finns två högresta pardörrar och två enkeldörrar, samtliga av massiv furu indelade med spegelfyllnader, profilerade lister och ramverk. Dörrarnas dörrfoder och profilerade överstycken är av massiv ek. Dörrbladen är ådringsmålade i mörk ekimitation. Trycken och nyckelskyltar är av dekorerad mässing. Breda lackade trösklar av ek.

Skador:

Relativt gott skick.

Mindre nötnings- och slitskador på ådringsmålade dörrblad och trösklar.

Åtgärder:

Lagning och målning av skador i ytskikt på dörr i ekimitation, lika befintligt.

Vid åtgärder ska målerikonservator anlitas.

Underhåll:

Varsam rengöring av dörrar.

Neutrala rengöringsmedel ska användas, anpassade till ådringsmålade ytskikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrarna i sin helhet med foder och överstycken, trycken och nyckelskyltar är i originalutförande och innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Inredning

Textilier:

Matta

På golvet ligger en mönstrad mjuk textilmatta i rött och blått med kantfris. Troligen senare tillkommen.

Gardiner

Röda sammetsgardiner med förgyllda kornischer, dekorerad upphängningsanordning, i fönstret mot Parkgatan. Troligen ursprungliga.

Tavelkonst:

Idag hänger flera större och några mindre oljemålningar med kraftiga förgyllda ramar i rummet.

Armaturer:

I rummet finns tre mässingstakkronor med glaskupor. Två av dem är lika i sin utformning. Det finns även mindre väggamplor av mässing i burspråket. Samtliga armaturer tillhör troligen originalinredningen.

Möbler:

Mot matsalsväggarna står ett buffébord i mörk ek med tre speglar samt sidobord med skåpsinredning. I rummet finns också läderklädda stolar och barocka fåtöljer klädda med gyllenläder. I burspråket finns en väggfast svängd bänk samt ett bord av ek. Dessa möbler är troligen ursprungliga.

Matsalsmöblemanget med matbord och stolar har kommit till under senare tid.

Öppenspis:

På ena långsidan mot stora salen står en öppenspis av grön kolmårdsmarmor med rikt dekorerade och profilerade träpartier av ek och spegel.

Radiatorer:

En ursprunglig radiator finns placerad under den väggfasta bänken i burspråket. En radiator, troligen från 1958 finns på väggen vid dörren till stora salongen.

Lösa föremål:

I matsalen finns flera lösa föremål uppställda på bord och skåp såsom kandelabrar, tennbägare, silverfat och bordsur. Föremålen är både från 1700-, 1800-, och 1900-talet, i både empire-, barock- och jugendstil. De tillkom troligen under Gustaf Werners tid.

Åtgärder:

Varsam rengöring av ljuskronor.

Radiatorer rengöres och målas i samband med kommande restaurering/konservering.

En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras. Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Inredning i originalutförande såsom takarmaturer, skåp, gardiner, fåtöljer och den öppna spisen innehar ett högt kulturhistoriskt värde.

Bilder på inredningen

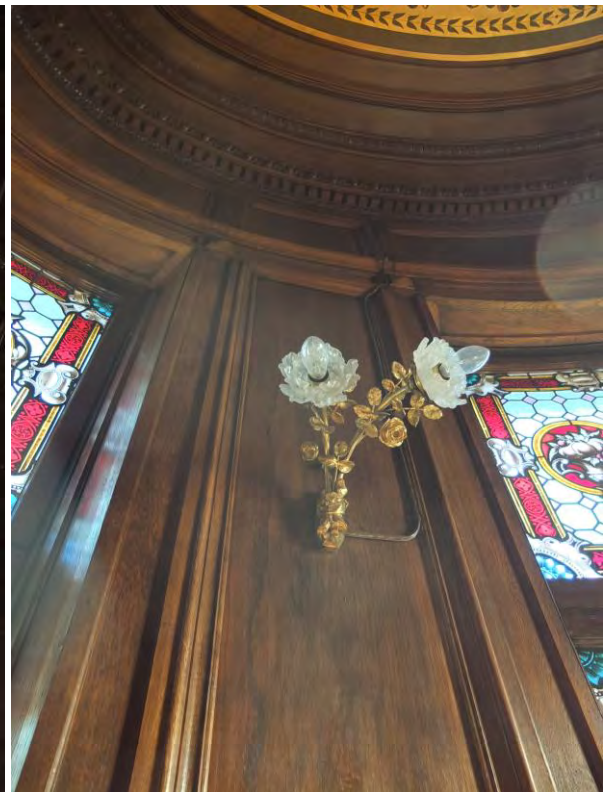
Den öppna spisen med övre spegel.

Fåtölj med klädsel i gyllenläder.

Takkrona av mässing.

Vägglampett i burspråket.

Rum 311, korridor

Beskrivning:

Korridoren förbinder våningens övre vestibul med tjänsterummen i våningens södra delar. Här når man också senare tillkomna toaletter (rum 312-317). I taket släpper två lanterniner in ljus från vindsvåningen.

Golv:

Sentida stavparkett, lackad ek.

Golvlist:

Profilerad golvlist, bemålad trälist. Originalutförande.

Väggar:

Blå sentida tapet samt släta målade väggar, vit latexfärg.

Tak:

Slät takväv, målat, inga taklister. Två lanterniner finns här med profilerade foder, spröjs och etsat glas.

Dörrar:

Fyra dörrar, spegeldörrar med fem profilerade spegelfält, täckmålade med vit lackfärg. Handtrycken i originalutförande.

Lanterniner:

Lanterniner med vitmålade profilerade foder, spröjsa fönster i nio fält, glasen har etsade mönster, växtornamentik.

Inredning:

Här finns två ursprungliga klädhängare som fast inredning, längs västra väggen. En ursprunglig takarmatur i mässing och glas samt en spegelmöbel finns längs östra väggen.

Skador:

Lister, dörrfoder och dörrar har generellt slitage. Ytskikt på golv och väggar är förändrade. Ett av glasen i lanterninerna är spruckna.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör man dokumentera underliggande ytskikt, lister, foder och dörrblad. Återskapande åtgärder kan bli aktuella och ska beslutas vid nästa reovering. Restaurering av lanterniner. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av spröjs och bågar lika befintligt. Eventuellt bör det spruckna glaset bytas ut mot lika befintligt. En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras. Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrar, dörrfoder, golvlister och lanterniner är i originalutförande och av högt kulturhistoriskt värde. Lösa inventarier såsom klädhängare, spegelmöbel och takarmatur är ursprungliga.

Rum 312-317, förrum och WC**Beskrivning:**

Förrum och gästtoaletter, sentida inredning. Utrymmet utgjorde ursprungligen en del av serveringsgången.

Golv:

Klinker.

Väggar:

Kakel och glasfiberväv täckmålad.

Tak:

Slätt målat tak, enkel trälist.

Dörrar:

7 st dörrar. Två dörrar spegeldörrar med fem profilerade spegelfält, täckmålade med vit lackfärg. Handtrycken i originalutförande. 5 st enkla släta dörrar, täckmålade i vit kulör.

Övrigt:

Handfat, toalettstolar, speglar och övrig inredning i 1980-talsutförande.

Skador:

Rummen är i gott skick.

Åtgärder:

Vid framtida renovering och då byte av inredning föreligger bör inredning väljas som stilmässigt bättre överensstämmer med byggnadens övriga inredning.

Rum 318, korridor**Beskrivning:**

Korridoren förbinder våningens olika delar med varandra och tillhör våningens tjänsteregioner. Rummet har därför många dörrar, spegeldörrar av enklare slag samt en balkongdörr mot piskbalkongen. En av väggarna täcks av fasta väggskåp som troligen är gamla linneskåp.

Golv:

Sentida linoleummatta.

Golvlist:

Hög profilerad golvlist, bemålad trälist. Originalutförande.

Väggar:

Glasfiberväv, måla med vit latexfärg.

Tak:

Slät takväv, målat, inga taklister.

Dörrar:

Fem dörrar, spegeldörrar med fem profilerade spegelfält, täckmålade med ljusgrå lackfärg. Handtrycken i originalutförande.

Fönster/fönsterdörrar:

Ett fönster med t-post, inner och ytterbåge. Ytterbågen ev. åtgärdad, spanjoletter i original. Innerbåge är i original. Fönsterluckor bevarade men fastsatta. Balkongdörr med inner och ytterbåge leder ut mot piskbalkong. Dörrens nedre del har fyllda speglar både i ytter-och innerbåge, båda i originalutförande.

Övrigt:

Korridorens ena vägg är täckt med fast skåpsinredning. Sju dörrblad med speglar i tre fält. Skåpen kröns av profilerat överstycke.

Skador:

Fönstren och fönsterdörrar är i behov av renovering, främst ytterbågen. Fast skåpsinredning, lister, dörrfoder och dörrar har generell slitage. Ytskikt på golv och väggar är förvanskande.

Åtgärder:

Vid kommande restaurering bör man dokumentera underliggande ytskikt på fast skåpsinredning, lister, foder och dörrblad. Återskapande åtgärder kan bli aktuella och ska beslutas vid nästa renovering. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar och fönsterdörrar lika befintligt. Linoleumgolvet avlägsnas och underliggande golv tas fram. Väggarnas ytskikt byts ut mot något mer lämpligt för rummets karaktär såsom slätväv.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrar, dörrfoder, golvlister, fönster och fast skåpsinredning är i originalutförande och av högt kulturhistoriskt värde.

Rum 319, kök

Beskrivning:

Köket har förändrats och moderniserats under årens lopp. Här finns köksutrustning från olika tidsepoker. Ytskikten är också förändrade.

Golv:

Klinker sentida, ev. 1950-tal.

Golvlister:

Listerna är gjorda av klinker.

Väggar:

Försedda med glasfiberväv och målade, vissa väggytor har kaklade fält en bit upp på väggen.

Tak:

Försett med slät väv som är vitmålad.

Dörrar:

Fyra spegeldörrar, utförda med fem profilerade spegelfält. Originalutförande, täckmålade med vit oljefärg.

Fönster:

Två kopplade fönster med T-post, troligen 1950-tal.

Övrigt:

Här finns fast köksinredning från olika tidsepoker. Spis, ugn och kokplatta från 1950-tal samt diskmaskin från 1980-talet. Ingen utrustning i köket är i original. Längs en vägg finns fast skåpsinredning från 1950-talet, vitmåladeskåp samt bänk med Perstorpsplatta.

Skador:

Rummet är i gott skick. Generellt slitage på golvytor. Väggar, dörrar samt foder är nyligen målade. Fönstren är i gott skick.

Åtgärder:

Vid kommande renovering bör dörrbladen och dörrfodrens originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om åtgärder kring återskapande av ursprunglig färgsättning ska då tas.

Kulturhistorisk kommentar:

Fast skåpsinredning från 1950-talet är från renoveringen, ledd av arkitekten Nils Einar Eriksson. Inredningen speglar byggnadens utveckling som representationslokaler för Göteborgs stad. Dörrar och dörrfoder är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 320, serveringsgång**Beskrivning:**

Serveringsgång innanför matsalen. Rummet har fast skåp- och bänkinredning från bland annat 1950-talet. Ytskikten är också sentida. Golv- och dörrlistor är i originalutförande. Rummet var tidigare dubbelt så brett, före gästtoaletter anlades i rummets västra del. Här har också funnits en spiraltrappa ner till biljardrummet på plan 200.

Golv:

Brunt mönstrat plastgolv.

Golvlist:

Profilerade golvlistor av trä. Originalutförande. Täckmålad i vit kulör.

Väggar:

Försedda med glasfiberväv och täckmålade i vit.

Tak:

Vitmålad slätväv. Hålkärlist, vitmålad.

Dörrar:

Dörr mot köket är en spegeldörr med fem profilerade spegelfält. Dörr mot matsal har fem profilerade spegelfält som är fyllda. Dörr mot toalett och städskrubb (rum 321-322) är mycket enkelt utförd och helt slät, trycken i 1950-talsutförande.

Fönster:

Ett korspostfönster, kopplade bågar i 1950-talsutförande, gott skick.

Övrigt:

Fasta under-och överskåp finns längs väggarna, underskåpen med bänkskivor är inredda på 1950-talet. Arkitekt Nils Einar Ericsson. Överskåpen är sentida.

Skador:

Golvet har generella slitskador. Övriga ytskikt är nyligen åtgärdade. Golvet är något förvanskande.

Åtgärder:

Plastmattan bör avlägsnas och underliggande parkettgolv bör restaureras. Originalytsklick på golvlister, dörrfoder och spegeldörrarnas dörrblad bör undersökas och dokumenteras. Beslut om återskapande åtgärder ska tas vid kommande renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Spegeldörrar, golvlister och dörrfoder är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde. Fast skåpsinredning från renoveringen 1958 är av kulturhistoriskt intresse.

Rum 321-323

Beskrivning:

Rummen utgörs av ett förrum en städskrubb och en toalett. Samtlig inredning är från 1950-talet.

Golv:

Klinkers från 1950-talet.

Golvlister:

Enkel slät trälist.

Väggar:

Släta målade väggar, täckfärg i brutet vitt.

Tak:

Målat ev. väv. Taket är sänkt.

Dörrar:

Enkla släta dörrar, 1950-talsutförande handtrycken original 1950-tal.

Skador:

Inga synliga skador. Generellt slitage på samtliga ytskikt och inredning.

Åtgärder:

Ommålning på sikt. Karaktären är bevarad från den tid då rummen skapades, 1958. Ytskikten behandlas lika befintligt.

Rum 324, kallskänken

Beskrivning:

Rummet ligger innanför huvudköket och rymmer en rostfri diskbänk för matberedning. Bemålade ytskikt är nyligen renoverade, så även fönstrets innerbågar. Väggekakel och linoleumgolv är troligen från 1950-talet.

Golv:

Gråmelerad linoleum, 1950-tal.

Golvlist:

Kakellist och enkel trälist.

Väggar:

Glasfiberväv och kakel, sentida.

Tak:

Slätt tak, vitmålat.

Dörr:

Spegeldörr med fem profilerade spegelfält, foder profilerade originalfoder. Dörr och foder nyligen målade i matt, vit oljefärg.

Fönster:

Kopplat korspostfönster, 1950-talsutförande. Nyligen åtgärdade.

Skador:

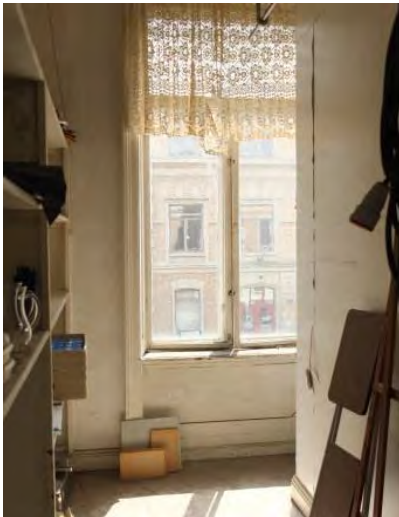
Rummets ytskikt är i gott skick. Generellt slitage på golvytan.

Åtgärder:

Samtliga målade ytskikt är nyligen åtgärdade. Golvmattan bör bytas på sikt.

Kulturhistorisk kommentar:

Spegeldörr och dörrfoder är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 326 förråd**Beskrivning:**

Förrådet ligger innanför huvudköket. Rummets ytskikt är mycket slitna inte minst linoleummattan. Fönsterbågarna har också undgått renovering vilket medfört att fönstret är i mycket dåligt skick. Här finns golvlistor bevarade samt äldre fast hyllinredning.

Golv:

Ljusbrun linoleum, eventuellt original.

Golvlist:

Profilerad trälist, originalutförande.

Väggar:

Målade släta väggar, gulnad ljus kulör.

Tak:

Slät täckmålat tak, mycket sprickor. Smal, enkel trälist.

Fönster:

Inner-och ytterbåge, korspostfönster, originalutförande. Fönstret har fönsterluckor bevarade.

Dörr:

Spegeldörr, profilerade listverk med fem spegelfält.

Övrigt:

Här finns fast hyllinredning, samt brödställning i taket.

Skador:

Rummet har inte renoverats på mycket länge, samtliga ytskikt är i behov av renovering, ytskikt i tak och på väggar har sprickor, golvet är mycket slitet. Fönstret har inte renoverats på mycket länge och är i akut behov av åtgärd, både ytter- och innerbåge.

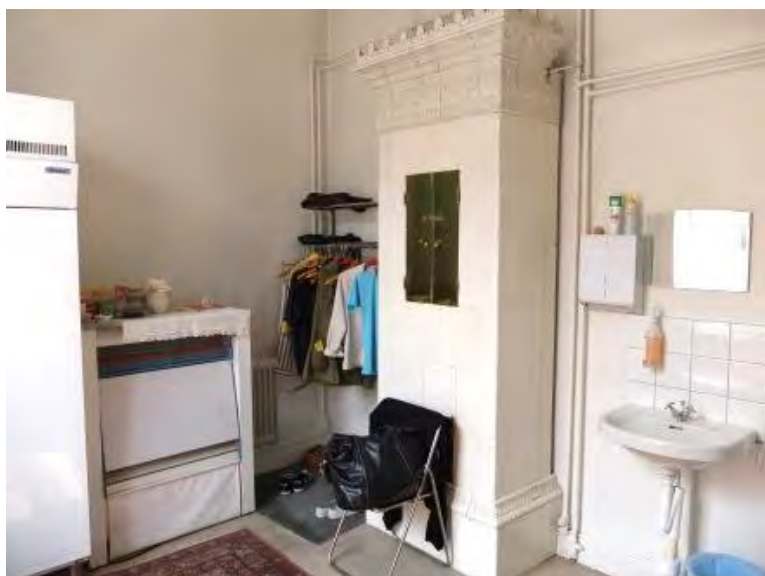
Åtgärder:

Ytskikt på väggar och tak renoveras, målas med oljefärg. Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Golvet bör bytas omgående.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvlistor, fönster och dörrblad är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde. Den fasta hyllinredningen samt brödställningen i taket är av kulturhistoriskt intresse och bör bevaras.

Rum 327 personalrum

Beskrivning:

Mindre rum innanför huvudköket. Rummet har bevarade golv-och taklister samt en ursprunglig kakelugn. Här finns även tvättfat och spegel.

Golv:

Äldre ljusgrå linoleummatta.

Golvlist:

Enkel lägre golvlist, profilerad trälist, täckmålad vit kulör. Originalutförande.

Väggar:

Målade i flera lager, färgen spricker. Kakelfält vid tvättfat.

Tak:

Slätt vitmålat tak. Taket har enkelt profilerade stuckaturer.

Underhåll:

Varsam rengöring med torra metoder.

Fönster:

Ett korspostfönster med ytter-och innerbåge. Innerbåge i original, ytterbågen är renoverad vid något tillfälle och glaset är utbytt. Fönsterluckor finns bevarade. Foder och fönsterluckor finns bevarade.

Dörr:

Spegeldörr, fem profilerade spegelfält. Täckmålad, i vit kulör.

Övrigt:

Här finns en rektangulärt formad kakelugn, vita glaserade plattor. Krönet är utsmyckat med flertalet friser med växtornamentik såsom palmletter och akantusblad. Här finns även handfat.

Skador:

Golvattan är sliten. Sprickor har uppstått i färglager både på vägg och i tak i rummets sydöstra hörn. Fönster i behov av renovering. Tak och väggar är smutsade partiellt. Generellt slitage på golvlister, dörrfoder och dörrblad.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Byte av golvmatta, undersök eventuellt underliggande golv, kontakta antikvarie inför val av ny. Taket bör rengöras varsamt samt lagning av spricka. Väggarnas ytskikt renoveras, underliggande ytskikt bör undersökas och dokumenteras. Golvlister, dörrfoder och dörrblad ommålas. Vid kommande renovering bör dörrfodrens och golvlisterernas originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Fönstret, golvlister, dörrfoder och dörrblad är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde. Kakelugnen har också högt kulturhistoriskt värde.

Rum 330 hall, tjänstebostad

Beskrivning:

Hall med flera originaldörrar bevarade. Golvet är sentida lamellgolv och taket är sänkt.

Golv:

Sentida lamellgolv i lackad ek.

Golvlister:

Låga profilerade lister av trä.

Väggar:

Sentida tapeter, övermålade med vit täckfärg.

Dörrar:

En spegeldörr med fem profileade spegelfält per dörr, speglarna är fyllda. Tre spegeldörrar med tre profilerade spegelfält, ett av dörrbladen har översta spegelfältet fyllt med pressat glas. Enstaka trycken i original finns bevarade.

Skador:

Generellt slitage på golvlistor, foder och dörrblad. Tjockt färglager av oljealkydfärg som spricker. Taket är sänkt.

Åtgärder:

Väggarnas ytskikt är i behov av renovering. Det sänkta taket bör avlägsnas. Vid kommande renovering bör dörrfodrens och golvlisternas originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Golvlister, dörrfoder och dörrblad är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 331 badrum tjänstebostad

Beskrivning:

Tjänstebostadens badrum ligger i anslutning till hallen. Samtliga ytskikt och badrumsinredning är sentida, troligen 1980-tal. Rummet är i behov av renovering.

Golv:

Plastmatta 1980-talsutförande.

Väggar:

Är täckta med täckmålad glasfiberväv och kakel.

Tak:

Slätt tak målat med våtrumsfärg.

Fönster:

Ett korspostfönster med inner- och ytterbåge. Ytterbåge med etsat glas, båge vidgjord vid någon tidpunkt. Innerbåge original, beslag och spanjoletter bevarade.

Dörr:

En dörr med spegelfält med profilerade lister. Det övre spegelfältet är fyllt med etsat glas. Fönster- och dörrfoder är i originalutförande, profilerade.

Skador:

Ytskikt på väggar och golv är i renoveringsbehov. Generellt slitage på fönster, dörrfoder och dörrblad. Duschkur är i dåligt skick.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Vid kommande renovering bör en utredning göras, kommande funktion och nya ytskikt

Kulturhistorisk kommentar:

Dörr, dörrfoder och fönster är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 332, kök

Beskrivning:

Köket ligger i sydvästra delen av tjänstebostaden. Nya ytskikt samt sentida köksinredning präglar rummet. Lister och snickerier är bevarade.

Golv:

Plastmatta

Golvlister:

Profilerade originallistor av trä.

Dörr:

Dörrblad saknas, foder kring dörröppning och fönster är profilerade, originalutförande

Fönster:

Två korspostfönster med inner-och ytterbåge. Ytterbågarna är troligen renoverade vid någon tidpunkt, innerbågarna är i originalutförande. Fönsterluckorna är bevarade.

Väggar:

Väggarna täcks av sentida tapeter eller glasfiberväv.

Övrigt:

Köksinredningen är i 1980-talsutförande.

Skador:

Tapeterna flagnar på vissa ställen, fönstren är i behov av renovering. Lister och foder har generellt slitage.

Åtgärder:

Fönsterrestaurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Vid kommande renovering bör en utredning göras, rummets kommande funktion och möjliga nya ytskikt. Vid kommande renovering bör dörrfodrens och golvlisternas originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande renovering.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrfoder, golvlister och fönster är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 333, sovrum**Beskrivning:**

Mindre sovrum i sydvästra delen av tjänstebostaden. Golvet är sentida men snickerier och bröstning kring fönstret finns bevarade. Dörr i originalutförande.

Golv:

Lamellgolv av ek, 1980-talsutförande.

Golvlistor:

Profilerade originallister av trä. Täckmålade i vit kulör.

Väggar:

Väggarna täcks av sentida tapeter.

Tak:

Slätt tak, täckmålade utan stuckaturer.

Dörrar:

En dörr med fem profilerade spegelfält med fyllningar. Foder kring dörr och fönster är rikt profilerade och i originalutförande.

Fönster:

Ett fönster med inner- och ytterbåge. Ytterbågen är tidigare reoverad, innerbågen är original. Under fönstret finns en bröstning med spegelfält.

Skador:

Tapeterna flagnar på vissa ställen, fönstren är i behov av reovering. Lister och foder har generellt slitage. Snickerier och dörrar är målade med tjockt lager färg som spricker. Dörrar, fönster och snickerier är i behov av reovering.

Åtgärder:

Fönsterresteraurering. Rengöring, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Vid kommande reovering bör dörrfodrens och golvlisternas originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande reovering. Väggarnas ytskikt reoveras.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrfoder, golvlistor och fönster är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 334 liten hall, klädskåp

Beskrivning:

Kombinerad klädskåp och hall belägen i tjänstebostaden. Rummet präglas av platsbyggd skåpsinredning från 1950-talet, välbevarad.

Golv:

Heltäckande matta, sentida.

Golvlist:

Enkelt profilerad golvlist av trä, vitmålad.

Dörrar:

Två dörrar, en enklare spegeldörr med tre spegelfält mot rum 330 samt en mer profilerad spegeldörr med fem profilerade spegelfält med fyllningar, mot rum 335. Dörrfoder är profilerade, originalutförande.

Övrigt:

Här finns ett fast garderobparti med släta dörrar och originalbeslag, 1950-talsutförande.

Skador:

Rummet är i relativt gott skick, heltäckande matta ligger lös.

Åtgärder:

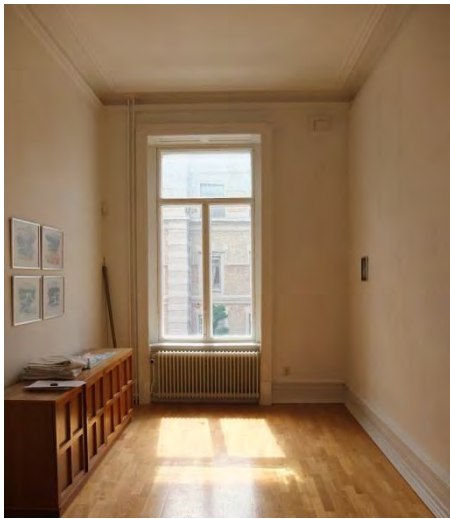
Ommålning av fast skåpsinredning på sikt, skåpsinredningen ska bevaras. Vid kommande renovering bör dörrarnas, dörrfodrens och golvlisternas originalyttskikt undersökas och

dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande renovering. Väggarnas ytskikt renoveras. Heltäckande matta avlägsnas.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrfoder, dörrar, golvlister är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde. De fasta skåpen är från renoveringen 1958 och är av kulturhistoriskt intresse.

Rum 335 rum, tjänstebostad

Beskrivning:

Sovrum i den f.d. tjänstebostaden. Golvet är sentida, i övrigt är golvlister och takstuckaturer bevarade. Sovrummet ligger i angränsning till vardagsrummet, rum 336.

Golv:

Lamellgolv av ek 1980-talsutförande.

Golvlister:

Höga profilerade lister i originalutförande, täckmålade i vit kulör.

Väggar:

Sentida tapet.

Dörrar:

En dörr med profilerade, fyllda spegelfällt. Foder kring dörr och fönster är rikt profilerade och bevarade.

Fönster:

Ett ursprungligt T-postfönster, med tre lufter, inner-och ytterbågar. Ytterbågarna är renoverade, glasen är bytta. Innerbågen är också renoverad. Fönstren omfattas av en nisch med fönsterbänk och fönsterluckor av trä målade i grå kulör.

Tak:

Vitmålat tak med relativt enkla stuckaturer.

Skador:

Fönster; färgen släpper och flagnar. Sämst skick är det mellan bågarna.

Åtgärder:

Fönstren och fönsterluckorna i är i behov av restaurering i sin helhet. Rengöring, skrapning, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt.

Vid kommande renovering bör dörrfodrens och golvlisternas originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande renovering.

Väggarnas ytskikt renoveras.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrfoder, golvlister och fönster är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde.

Rum 336, dotterns rum

Beskrivning:

Delvis välbevarat rum, ursprungligen "dotterns rum". Golvlister och takrosett finns bevarade. Golvet är täckt med ekparkett, 1950-talsutförande.

Golv:

Ekparkett, lackad i 1950-talsutförande.

Golvlister:

Höga profilerade golvlister av trä, täckmålade i vit kulör.

Väggar:

Sentida tapet.

Tak:

Målat tak, stuckaturer troligen avlägsnade, takrosett bevarad.

Dörrar:

En dörr med profilerade, fyllda spegelfällt. Foder kring dörr och fönster är rikt profilerade och bevarade.

Fönster:

Ett ursprungligt T-postfönster, med tre lufter, inner-och ytterbågar. Ytterbågarna är renoverade, glasen är bytta. Innerbågen är också renoverad. Fönstret stängs med espanjolette och saknar således mittpost. Espanjolette och fönsterbeslag är i originalutförande. Fönstren omfattas av en nisch med fönsterbänk och fönsterluckor av trä målade i grå kulör.

Skador:

Fönster; färgen släpper och flagnar. Sämst skick är det mellan bågarna. Tapeten flagnar partiellt. Generellt slitage på golvytor, golvlister, dörrblad och dörrfoder. Ursprungliga stuckaturer är avlägsnade.

Åtgärder:

Fönstren och fönsterluckorna i är i behov av restaurering i sin helhet. Rengöring, skrapning, lagning, omkittning och ommålning av fönsterbågar lika befintligt. Vid kommande renovering bör dörrfodrens och golvlisternas originalytskikt undersökas och dokumenteras. Beslut om återställande av ytskikt ska göras vid kommande renovering. Väggarnas ytskikt renoveras. En förteckning för både fast och lös äldre inredning och inventarier bör uppföras. Här bör också utredas vad som är äldre eller original och vad som kommit till senare. De förgyllda upphängningsanordningarna för gardiner bör ingå i en sådan utredning.

Kulturhistorisk kommentar:

Dörrfoder, golvlister och fönster är i originalutförande och har högt kulturhistoriskt värde. Ekparkett från 50-talet är värdefullt. De förgyllda upphängningsanordningarna för gardinerna är en del i ursprunglig inredning och ska bevaras.

Rum 401-417

Vinden

Torkvinden med lanterninkomplexen.

På vinden fanns ursprungligen tre rum för tjänstefolk inredda med kakelugnar och garderober. Planlösningen var annorlunda i tjänsterummen på de ursprungliga ritningarna. Till rummen finns två tamburer och den långsmala passagen.

Bakom rummen fanns den större torkvinden med lanterninkomplexen i trä och glas samt förråd. Under 1990-talet byggdes tjänsterummen om för att användas som kontor.

I kontorsrummen i västra flygeln byggdes ett upphöjt golv ovan det befintliga så att ny ventilation kunde installeras inunder. Nya golvmaterial lades in, väggar och tak målades. Nya fönster sattes in i attikan mot Storgatan. Ett mindre pentry inreddes i en av tamburerna.

I förråden förvaras lösa inventarier från olika tidsperioder. En brandutredning, bygglovsansökan och tillståndsansökan pågår 2013 för att få lov till att ha kontorslokaler på del av vinden. En fördel med den oinredda vinden är att den är öppen och luftad och därmed kan klara en hel del fukt utan att byggnaden skadas. På vinden förvaras ursprunglig inredning.

Passage 401

Den långsmala passagen.

Beskrivning:

Från kökstrappan kommer man upp till vinden med rum som ursprungligen användes som bostad för tjänstefolket. Den långsmala passagen binder samman kontorsrummen.

Golv

Passagen har ett golv lagt med modern lackad eklamell. Ursprunglig golvsockel av trä, profilerad, vitmålad. Underliggande enkelt brädgolv finns kvar.

Väggar

Väggar är klädda med glasfiberväv, målad med latexfärg i vit kulör.

Mot vinden finns tre halvcirkelformade igensatta nischer. Troligen var dessa ursprungligen glasade och ledde in ljus till övre vestibulen. Ursprungligen hade rummet slätputsade väggar.

Tak

Slätputsat tak. Täckmålat i vit kulör.

Taket är troligen målat med latexfärg.

Fönster

Två mindre vindsfönster av trä med två lufter. Ytter- och innerbåge. Ursprungliga profilerade fönsterfoder och fönsterbänkslist. Täckmålade med lackfärg i vit kulör.

Dörrar

Dörren mot trapphuset är utbytt till en ny men i anpassad utformning. Den omfattas av en nisch med spegelfyllnader. Målat med oljefärg i beige kulör.

Fem ursprungliga enkeldörrar, varav en med överljusfönster. Samtliga är spegelindelade med profilerade foder, skursocklar, mässingstrycken och knoppgångjärn. Täckmålade med oljefärg i ljusare och mörkare beige umbra.

Tak

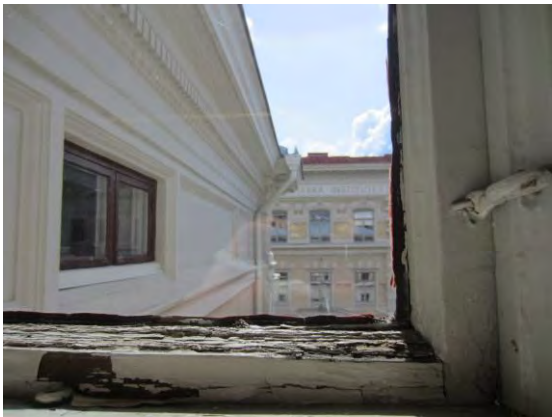
Slätputsat tak. Profilerad putsad taklist. Täckmålat i vit kulör trol. med latexfärg.

Inredning

Kontorsmöbler, moderna. Radiatorer under fönster.

Skador:

Det nya golvet, väggar, dörrar och tak är i gott skick. Färgen på golvssocklar flagnar lokalt. Ytterbågarna till fönstren är i dåligt skick. Bågbottenstyckena har skador i träet.

Skador i bågbottenstycke i ytterbågen.

Åtgärder:

Golvlist och fönster är i behov av restaurering. De ursprungliga dörrarna behöver målas så småningom. Rengöring, skrapning och ommålning med oljefärger.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummet visar den tidigare användningen och är därför skyddad i byggnadsminnesförklaringen. Ursprungliga snickerier såsom, golvssocklar, fönsterlister och dörrar är av kulturhistoriskt värde.

Tambur och passage rum 402 och 404

Beskrivning:

Från passagen kommer man till tamburen och den lilla passagen vilka leder vidare in i kontorsrummen. Den lilla passagen finns inte med på äldre ritningar.

Golv och sockel

Rummen har ursprungliga brädgolv och trösklar av gran, lackade. Ursprunglig golvsockel av trä, profilerad, beige kulör lika övriga rum på vinden.

Väggar

Väggar är klädda med glasfiberväv, målade med latexfärg i vit kulör.

Tak

Slätputsat tak. Täckmålade i vit kulör.
Taket är troligen målade med latexfärg.

Fönster

Ett mindre vindsfönster av trä med två lufter. Ytter- och innerbåge. Ursprungliga profilerade fönsterfoder och fönsterbänkslist. Täckmålade med lackfärg i vit kulör.

Dörrar

Tre ursprungliga enkeldörrar. Samtliga är spegelindelade med profilerade foder, skursocklar, mässingstrycken och knoppgångjärn. Täckmålade med oljefärg i ljusare och mörkare beige umbra.

Tak

Slätputsat tak. Täckmålat i vit kulör. Troligen med latexfärg.

Inredning

Finns ej.

Skador:

Rummet är i relativt gott skick.

Färgen på golvssocklar flagnar lokalt.

Ytterbågarna till fönstren är i dåligt skick.

Åtgärder:

Golvlist och fönster är i behov av restaurering. Dörrarna behöver målas så småningom.

Rengöring, skrapning och ommålning med oljefärger.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummet visar den tidigare användningen och är därför skyddade i byggnadsminnesförklaringen. Ursprungliga snickerier såsom, golvssocklar, fönsterlister och dörrar är av kulturhistoriskt värde.

Kontorsrum 403, 405 och 406

Beskrivning:

De tre kontorsrummen i den västra flygeln är lika i sin utformning. Ursprungligen användes de som rum för tjänstefolket i huset.

Golv

Golvet är påbyggt med plywood klädd med textilmatta.
Ursprunglig golvsockel av trä, profilerad, vitmålad.
Underliggande enkelt brädgolv finns kvar.

Påbyggnad på golv med plywood och matta.

Väggar

Slätputsade väggar, delvis med slät renoveringsväv, målade i vit kulör.
Ursprungliga runda ventilgaller av mässing.

Rum 405.

Tak

Slätputsat tak, med slät renoveringsväv. Profilerad putsad taklist. Täckmålad i vit kulör. I ett av rummen är taklisten målad i en ljusrosa kulör. Akustikplattor är monterade i taken. Taklisten är målad troligen med oljefärg eller emulsionsfärg. Taken är troligen målade med latexfärg.

Flagnor i taklistens färg.

Fönster

Mindre vindsfönster av trä med två lufter. Ytter- och innerbåge. Ytterbågen är renoverad och försedd med isolerglas. Ursprungliga profilerade fönsterfoder och fönsterbänkslist. Samtligt är täckmålat med lackfärg i vit kulör.

Fönster med ytter- och innerbågar.

Dörrar

Ursprungliga enkeldörrar, spegellindade med profilerade foder, skursocklar, mässingstrycken och knoppångjärn. Täckmålade med oljefärg i ljusare och mörkare beige umbra.

Ursprunglig spegeldörr.

Inredning

Ursprungliga fasta garderober av trä med profilerade lister och spegeldörrar. Täckmålade troligen med oljefärg i vitt samt beige umbra.

Vägg i kontorsrum med fasta garderober.

Skador:

Det nya golvet med matta är i gott skick.

Färgerna på golvsocklar och taklister flagnar lokalt.

Fönster, dörrar och garderober är i relativt gott skick.

Åtgärder:

Snickerier och taklist är i behov av restaurering. Rengöring, skrapning och ommålning med oljefärger. Vid kommande renovering bör det gamla golvet tas fram i kontorsrummen.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummen visar den tidigare användningen som bostad för tjänstefolket och är därför skyddade i byggnadsminnesförklaringen. Ursprungliga snickerier och inredning såsom, golvsocklar, fönsterlister, dörrar, garderober, taklist och ventilgaller är av kulturhistoriskt värde.

Rum 414, 415 och 416 Förråd, hall och WC

Hallen som leder in till biljardrummet. Förrådet med äldre inventarier.

Beskrivning:

Hallen som idag är inrett med ett pentry, leder in till biljardrummet som ursprungligen användes som rum för tjänstefolket i huset. I förrådet som nyligen är renoverat i sin helhet förvaras äldre inredning. Toaletten nås från hallen och tillkom 1962.

Golv

Golv i hallen är lika rum 401. I förrådet ligger en modern linoleummatta. På toaletten ett modernt klinkersgolv. Ursprungliga golvsocklar av trä, profilerad, vitmålad. Underliggande brädgolv finns kvar.

Väggar

Slätputsade väggar, delvis med slät renoveringsväv, gips, målade i vit kulör.

Tak

Slätputsade tak, med slät renoveringsväv. Täckmålade i vit kulör med latexfärg.

Fönster

Finns ej.

Dörrar

Ursprungliga enkeldörrar lika övriga rum. Modern dörr till förråd.

Inredning

Nytt pentry placerat i hallen. Standardinredning i WC.

Skador:

Rummen är överlag i gott skick.

Åtgärder:

I samband med annan renovering i vindsrum målas snickerierna med oljefärg.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummen är ej skyddade speciellt i skyddsbestämmelserna. Dock är ursprungliga dörrar och golvssocklar av kulturhistoriskt värde.

Rum 417 Biljardrum

Beskrivning:

Rummet kallas biljardrummet eftersom biljardmöbeln flyttats upp hit. Denna bör flyttas tillbaka till sin ursprungliga plats. Rummet har renoverats nyligen och är inrett som kontor. Ursprungligen bestod detta rummet av två rum avsedda för tjänstefolket. Rummet hade kakelugn.

Golv

Golv likahallen och rum 401.
Underliggande enkelt brädgolv finns kvar.

Väggar

Väggar med äldre stormönstrad tapet. Täckmålad under senare tid i vit kulör med latexfärg. Ursprungligen i vinrött.

Tak

Slätputsade tak, med slät renoveringsväv. Akustikplattor i tak. Täckmålade i vit kulör med latexfärg.

Fönster

Två fönster lika övriga rum på vinden. Ytterbågar har isolerglasruta.

Dörrar

En ursprunglig enkeldörr lika övriga rum.

Inredning

Biljardmöbeln är ursprunglig. Av ek med hyllor och specialritad till rummet i nedre våningen.

Skador:

Rummet är överlag i gott skick.

Åtgärder:

I samband med annan renovering i vindsrum målas snickerierna med oljefärg.

Innerbågarna till fönstren restaureras i samband med de andra.

Underhåll:

Rengöring.

Kulturhistorisk kommentar:

Rummet är ej skyddat speciellt i skyddsbestämmelserna. Biljardmöbeln, ursprungliga dörrar och golvssocklar innehar ett högt kulturhistoriskt värde. Denna bör dock flyttas till sin ursprungliga plats på nedre våningen.

Rum 407 – 412 Torkvind med vindsförråd och passage

Torkvinden med murstock och lanterninkomplex samt takstol.

Beskrivning:

Torkvinden är ovanlig i sitt slag då den är bevarad med sin ursprungliga funktion och utseende samt har två lanterninkomplex av trä och glas med vattenavrinningsystem i zink. I det sluttande taket finns de gamla upphängningsanordningarna av trä med järnstänger kvar. Torkvinden skyddas speciellt i skyddsbestämmelserna.

Golv:

Ursprungligt plankgolv av gran, obehandlat.

Väggar:

Ursprungliga väggar av brädbottenpanel, obehandlad furu, synlig träkonstruktion. Plank på kanterna till det uppbyggda partiet där lanterninerna står.

Tak:

Synlig träkonstruktion, klassisk svensk takstol. Se även kap. byggnadsteknik.

Fönster:

Moderna takfönster, 16 st. Tillkom troligen då taket renoverades år 2000.

Dörrar:

Ursprungliga spegeldörrar lika andra rum på vinden samt enkla bräddörrar till de ursprungliga förråden.

Inredning:

Två lanterninkomplex som släpper in ljus till lanterninerna i övre vestibulen. De är uppförda som glashus med träkonstruktion, glasade väggar och tak samt vattenavrinningsystem av zink. I de två passagerna finns totalt 6 st mindre glasade takfönster placerade i golvbjälklaget, med skydd runt om som släpper in ljus till lanterninerna i våningen under. I förråden förvaras ursprungliga armaturer, möbler samt en stor kökskåpa av kopparplåt.

Skador:

Torkvinden och förråd är i relativt gott skick.

De slammade murstockarna och ytterväggarna släpper i färg och puts.

Likaså putsade väggar.

Åtgärder:

Putslagning och avfärgning av slammade ytterväggar, mellanväggar och murstockar.

Håll uppsikt på eventuella vattenläckage från tak på lanterniner och golvet i torkvinden.

Takfönstren bör besiktigas regelbundet då stor risk för vattenläckage finns här.

De glasade och spröjsade fönstren i lanterninerna bör restaureras.

Se till att äldre inredning som förvaras här har en säker förvaring då flera av dem är omistliga. En förteckning för föremålen bör uppföras.

Kulturhistorisk kommentar:

Torkvinden innehar i sin helhet ett högt kulturhistoriskt värde.

Lantreninkomplexen och etsade och spröjsade lanterninfönster är omistliga.

De mindre lanterninerna med skydd runt om.

Spiskåpa av koppar.

Ett av de större lanterninkomplexen.